

1

Notatki naukowe

od r. 1849 ....

Sztuki

Med. praktyczna / hygiena | Wyp. | [illegible] | Mor [illegible] | Inwentar [illegible] | Dyplom[illegible]

Między sztuką a umiejętn. Ta różnica
że sztuka = sposób [illegible]
tego [illegible] a
[illegible] = [illegible]
(sztuka [illegible] umiejętności)

Ciotka – od ~~nawrócenia~~... Rozmowa [illegible] [illegible] ... ~~[illegible]~~ Rozgłos wśród

(above the line: Probowna wszelkie [illegible])

Jeden powód niedawania nawrócenia... Dyskusji, wszelkie na Litwę.

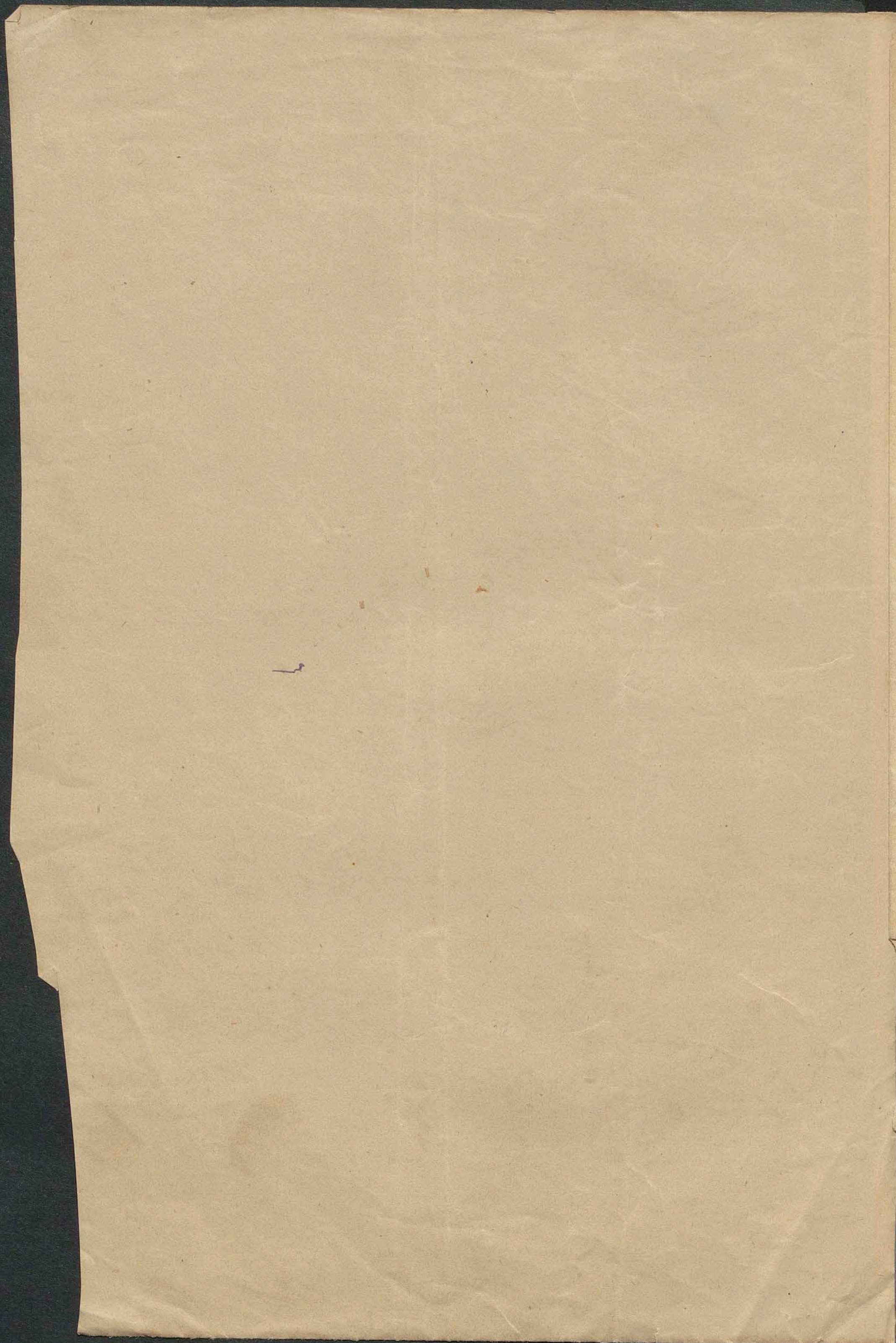
Jaki powód ucieczki na Litwę?... Ojciec zasadził p. ~~Przypomnienie~~

Rozmowa o skandalach. D... Przypomnienie zjawienia się Litwy... List od przyjaciółki Łukasiewicza

Stary Litwin.

Stary [illegible]... [illegible] ... Stefan... otrzymał list... Rodzi... życie w [illegible]

„To ojciec [illegible]"

Z Karłowa [illegible] odmężia. Karol do koszary
zastaje tam [illegible] Ojca Rachel:, [illegible] odebrano
[illegible] [illegible] podciągu do zamku
Karol [illegible] ... i [illegible] do domu
Księdz Tomasz wracając od chorego, trafia na
pożar i [illegible] myśl o swej karie [illegible]
[illegible] [illegible] ...
[illegible] [illegible] – on
[illegible] [illegible] [illegible]

(%)

Nie [illegible] się tak [illegible]
Gertruda [illegible] – i [illegible]
[illegible] ze [illegible] [illegible]. – Gwałtowne
~~[illegible]~~ od X. Tomasza
wydobyć tajemnicę. Nadaremnie –
X. Tomasz milczenia się [illegible]
Gwałtowna scena namiętna
między Adamem i Marylą, która
mu się oparła ... – która [illegible]
~~[illegible]~~ o
[illegible]. – [illegible]
~~[illegible]~~ nadaremnie. – on
~~[illegible]~~
[illegible] rano [illegible]
się [illegible] [illegible]
wyjechała. – –
. . . . . .
Ona w klasztorze
~~[illegible]~~
on, czy zmartwiał? – Jeśli nie
to [illegible] o niej [illegible] –

badanie jej
przez Adama.
Rezultat tych
pomysłów, Ad.
otrzymał że
Maryla była
jej synem.
Jedzie do
Trzeb[illegible]
i sprawdza
to [illegible].
Maryla [illegible]
a ona przysięga
[illegible]
wobec scenie
że Adam jej
bratem.

Antoni Orł[illegible]
[illegible]

Antoni Orzel
narzycanante

[illegible]

[illegible]

Rachelka. (Wyjście ~~[illegible]~~ abrahim zakonnicą) [illegible] Adama.

~~[illegible]~~ Nazajutrz: [illegible] Magli.

Ciotka traci nadzieję. [illegible]!

Ciotka: Moje najpiękniejsze [illegible], było mi zabrane. – Było jego [illegible] ze wszystkiego [illegible]. Boże [illegible] wszystko [illegible] żyje.

(margin: [illegible], [illegible]... a [illegible] ja [illegible]...)

X. Tomasz: Czy to [illegible]

[illegible] ~~[illegible]~~ (rozmowa X. Eustachego) w traktatach teologicznych...

X. Eustachy do ciotki: – [illegible] ~~[illegible]~~ opowiada o [illegible]. ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ [illegible] Adamowi [illegible] Jezuitom.

Adam i Ojciec. Rozmowa o małżeństwie

(margin: Co to ciotka [illegible])

– Nie, nie, [illegible] wolny, [illegible] niepodobna, – wypróbować [illegible] siebie [illegible]...

– Adamowi mówią przeciw Panu. Gertruda. Co?! Ona! Ona tam!... Nie, to już [illegible] – Nie, to [illegible] zaraz! zaraz!

– Adamowi mówią o [illegible], [illegible] mowa...

– „[illegible] – [illegible] – to [illegible]!"

[illegible] Adam [illegible]? [illegible] – wybiera się [illegible]. Charakterystyczne [illegible].

– – – –

A [illegible] X. Eustachy ~~[illegible]~~ [illegible] Adama do [illegible]. – X. Tomasz [illegible] z [illegible] Magli. I [illegible]!

× × ×

Przed [illegible] w Karlsbadzie.

W mieszkaniu ciotki. ~~[illegible]~~ Starość [illegible] zmęczenie. Wacław [illegible]. Jego siostra (i [illegible]). [illegible] nad nią.

[illegible] do ~~[illegible]~~ Przyborowie. [illegible] się. [illegible] ciotki, aby [illegible] Magdy. – [illegible]

(margin: (Opis Rachelki [illegible] się [illegible]))

%

z Gertrudy. – Rozmowa ciotki z Marylką: Czy znasz Adama! [illegible]! Zdaje [illegible] przed [illegible] ciotko? [illegible] do niego [illegible] – a [illegible] że [illegible], że on [illegible] z [illegible] i [illegible] – Co? on by [illegible]? – [illegible] ciotka to [illegible]. Tak, [illegible] ! — [illegible] … [illegible] …

— [illegible] … [illegible] ! — Boże! .. Jakto? [illegible] ? .. nie! to [illegible] ! … Matka? nie, nie [illegible] … [illegible] … [illegible] … [illegible] nie. — Tak, [illegible] że on [illegible] „[illegible]"! — [illegible], to [illegible] do [illegible].

– A [illegible] ? — O, [illegible] [illegible], tylko [illegible]! –

Ciotka [illegible] Władysław [illegible] z nią [illegible] – i [illegible] jej [illegible].

[illegible]

Scena.

Rozmowa [illegible] ciotka o [illegible]

Władysław [illegible] do stolicy. – Spotkanie [illegible] z Adamem. – (: Przedtem [illegible] Adama [illegible] Adama [illegible] :) Zerwanie. [illegible] Adama. [illegible] Scena. Adam [illegible].

[illegible]. (: [illegible]. [illegible] :)

Władysław [illegible]. – [illegible] Karolcia. [illegible] [illegible] do matki i [illegible] aby [illegible]. [illegible]

[illegible] idzie do [illegible]. – [illegible] – [illegible], [illegible] i [illegible] o [illegible] – Scena. [illegible] Władysław! – Władysław [illegible] i [illegible]

[illegible] A [illegible]? [illegible] [illegible]? [illegible] go [illegible]? .. [illegible] … jak [illegible] Karolcia [illegible].

Adam! Marylka – Ona [illegible] … On [illegible] w [illegible] i [illegible] … Depesza [illegible] … [illegible] [illegible] [illegible] i [illegible] Marylka [illegible] … Znowu depesza od [illegible] … [illegible] [illegible] Marylka [illegible]. Ona [illegible] o [illegible]. On [illegible]

On [illegible] i [illegible] i [illegible] … [illegible] Ach, [illegible] tylko [illegible] … Ach [illegible] go [illegible]

[illegible]. [illegible] [illegible], – [illegible], [illegible] Marylka [illegible] Ona [illegible] i [illegible] [illegible]

[illegible]

Karolcia: [illegible] [illegible] od Marylki że [illegible] [illegible] [illegible] i [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

2

[illegible]

~~[illegible]~~ ~~Wieś~~ Olborska

~~Cesarz [illegible]~~ Trzustowicz

Xiążę [illegible]

~~([illegible])~~ [illegible]

~~[illegible]~~ [illegible] – ~~[illegible]~~ – ~~[illegible]~~

Cielę odebrała [illegible] [illegible]
listy do Adama

Rozmowa Cioty i X.
[illegible].
[illegible] wróć w [illegible]
[illegible] [illegible]

~~[illegible]~~ ~~(Cielęplanu)~~ [illegible] [illegible] jak [illegible] [illegible] – ~~[illegible]~~ – [illegible]. Odebrano [illegible] [illegible]. – [illegible] przegląda [illegible] [illegible] i [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]. – [illegible] i [illegible] i rozmowa, [illegible] [illegible] [illegible]

wieczór do późna.

~~[illegible] [illegible], [illegible] [illegible]~~ Rozmowa wieczorna. Spotkanie [illegible]. Rozmowa o [illegible] – [illegible] [illegible]. Rozmowanie Marylki. – ~~[illegible]~~ Cioty – [illegible] Marylki; Zgorszenie. [illegible] [illegible]. [illegible] i [illegible]. „[illegible]" Marylka [illegible]. – [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. o Marylkia [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Jej ostre odezwanie się

Rozmowa Gertrudy [illegible]. [illegible] [illegible]. – Cesarz [illegible] Gertruda [illegible] –. Jakaś [illegible]. – [illegible]

Charakterystyka Gertrudy: cesarz [illegible] Marylki [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

„Śliczna Karolino!"

„[illegible] się co [illegible] [illegible] dziś rano
„[illegible] [illegible] [illegible] do [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]
„Pamiętaj że [illegible]. [illegible] twego
„[illegible] [illegible]. ~~[illegible]~~ [illegible]
„Cioci [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
„[illegible] – [illegible] [illegible] [illegible]!"
Adam

Sygnate [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] et [illegible]

Polszczyzna.

„prandzeryć" = perorować po staremu. Kowalski „Wspomnienia" Kijów. 1859. T. IIgi str. 171.

„morbidezza" = piękna chorobliwość ~~oblicza~~ cery bladożółtawej

IV Alluvium — Torf i Mamut
Diluvium

Rhinoceros tichorhinus
Elephas primigenius = Mamut
Bos priscus = Tur
Ursus spelaeus

Pliocen — Anoplotherium (: || gemza:), Paleotherium (: || tapir:), Dinotherium, Mastodon (: || słoń:), Nosorożec (bez rogu), Hippopotamus, Hipparion (: praKoń:), Dryopithecus (małpa), || Ibis, Pelikan, Palaeomeryx (: prajeleń:)

Miocen = węgla brunatnego — palmy, bambusy, cyprysy, dęby, olchy, bursztyn, muchy, pszczoły, mrówki, motyle, mnóstwo gruboskórych, więcej jeszcze trawożernych i gryzoni, Małpa (: Dryopithecus), gatunków 35 % dziś żyje

Eocen — Gips i wapień .... skamieniałe ssace – trzy szkieleta przeżuwów do parzystych i koniny; Piaskowce z ostrygami; wapień Nummulitowy; Glina plastyczna; gatunków roślin i zwierząt 4 % dziś żyje

---

III Trachyt (jasny), Bazalt (ciemny), Phonolit (szary)

Kreda — Biała Kreda = Pläner; Gault (= garncarska glina) = Quader; Neocom jasne wapienie .... — Szpilkowe (szyszkowe) i liściaste { Dęby, Topole; Dracaena, Areca; ostrygi

Wealden (= Wälderthon) .... workowate małże

Jura (najw. morskich form.)
- Biała Jura — Dolomity, ziemisty marmur, litograf.; margle, marmury, gliny, wapienie .... Pterodactylus, Archeopteryx (pierwoptak)
- Brunatna Jura = Oolit — gliny, wapienie i margle, gliny i piaski ..
- Czarna Jura = Lias — Schiefern, mergeln; Lias Sandstein = Sandkalk — Ammonity, Belemnity, Sepie, Gąbki, Korale, Promienniki; Ichtiosaurus, Teleosaurus (Smokokrokodyl), Plesiosaurus

Trias
- Keuper (otw.) — Belodon (Smok pancerny), Zanclodon (Ladowy) | Workowaty ssak
- Lettenkohlenformation .... Ammonity — Labirinthodon (: Żabojaszczur z płucami:)
- Muschelkalk — (Sól, Gips, Cynk) — Lilije morskie, Raki, Rybogady pancerne, Jaszczury morskie
- Bunte Sandstein

II Porfir (: Serpentyn, & ...) W II. najwięcej formacji morskich

---

Dyas (Perm) — Zechstein (miedź) — Archegosaurus (żabo-jaszczur podobny do ryby)
Rothliegendes .... – o –

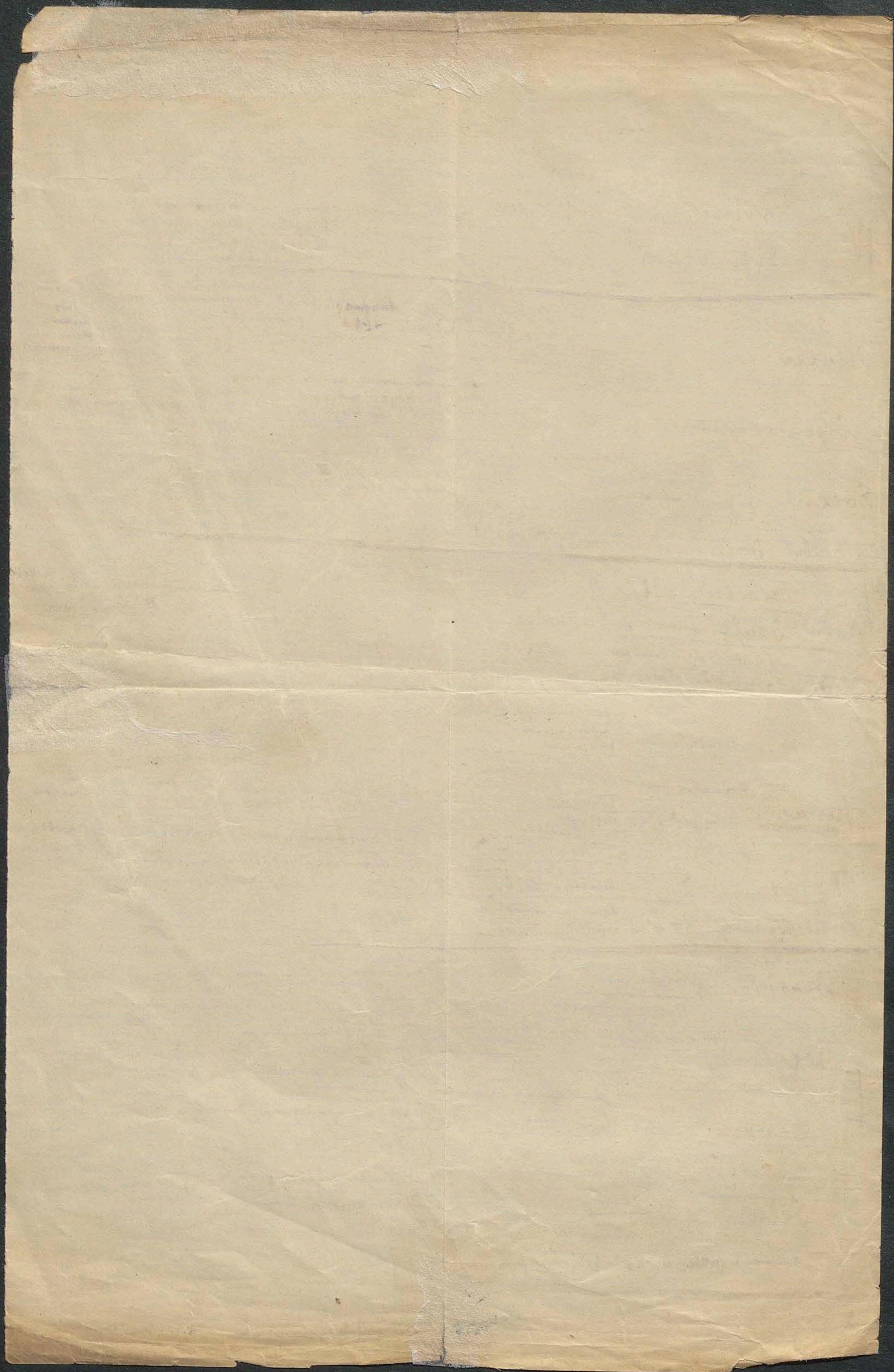
Węgle — Piaskowce węglowe — Rośliny skrytopłciowe: Lepidodendron, Sigillaria, Calamites, 900 paproci

Devon — (żyły ołowiu) — Ryby z podobieństwem do raków skorupiastych; Brachiopody

Silur — (Srebro, Złoto, Cyna) — Orthoceratites (z rzędu głowonogich, z płucami), Promieniaki, Trylobity, Korale

Laurentyjska i Kambryjska formacja

I Granit, Gneis, Syenit, Diorit — Azoiczna epoka.

Spory umiejęt. – wszystko wymowami
i wymieniamy nadal
konfront. kultur podczas
Dobra wersja XIX wieku
Pr. i Wsch. – wiedza o lit. narodów
przeciwnicy fanatyczni uczniowie o formę.

Maury „Legendes pieuses" 12

Maury „Hist de la magie" 1860. Paris

Dr. A Constans, „Epidemie d'Hystéro=
=Demonopathie en 1861." (Paris 1863)

Renan w „Etudes religieuses"
sprawozdanie o Bollandystach
(55 tomów, do 20go Paźdz.:) ~~25.000 świętych~~
40.000 wszystkich będzie

13

Piosnki górali tatrzańskich 1858.

Jagnieś moja Jagnieś, coś mi za Jagnisia
Żeś mi nie podała rączki na konisia.

Na konika siadał,
Nic mi nie powiadał,
Tam (sic) jedno słowiczko:
Bądź zdrowa Hanisko!

Bądź zdrowa Hanisko
Twoje okno mijam
Niech ci ......
z twoją familiją.

Hej szukali, szukali, gdzie owce paśli
Czy by tam mojego wianeczka nie naszli
„Oj naszli my go naszli ale go nie damy
„Jeno go ~~[illegible]~~ [illegible] na [illegible] oprzedamy."

Ej mój wianek – nie rosta, nie rosta,
[illegible] na nie zawołam, [illegible], [illegible]

Kiedy ja pojadę przez Sandecki rynek
~~Węgierski moja szabla~~
~~Ze~~ Szabelka ~~u boku~~ u mnie, węgierski karabinek
Węgierski karabinek, przy boku szabelka
Będzie mnie płakała moja przyjaciółka

14

trawa – strawa – trawić – strawić – trawienie – strawienie – potrawa – trawka – potrawka – strawka – wytrawić – natrawić (się) – nadtrawić – potrawić – zatrawić – – dotrawić – otrawić – rostrawić etc. etc. etc.

---

dychać – zdychać – wzdychać etc. etc.

Un bon tireur (de pointe) ne doit être jamais tirailleur mais il doit être toujours tire-ailleurs s'il veut toucher (il doit faire la feinte là et tirer ailleurs)

Plastron = t. j. qu'on place sur le tronc du corps.

15

Siedzi Sewer wśród śniegów, [illegible] [illegible] [illegible]
I zjawi mu się dwa [illegible]
Raz mu [illegible], [illegible], to znów [illegible] [illegible]
To ~~niby~~ przechadza mu [illegible].

[illegible] [illegible] borów, buków, dębów, jaworów
Opowie ~~[illegible] [illegible] [illegible]~~ brakuje mu dzieci.

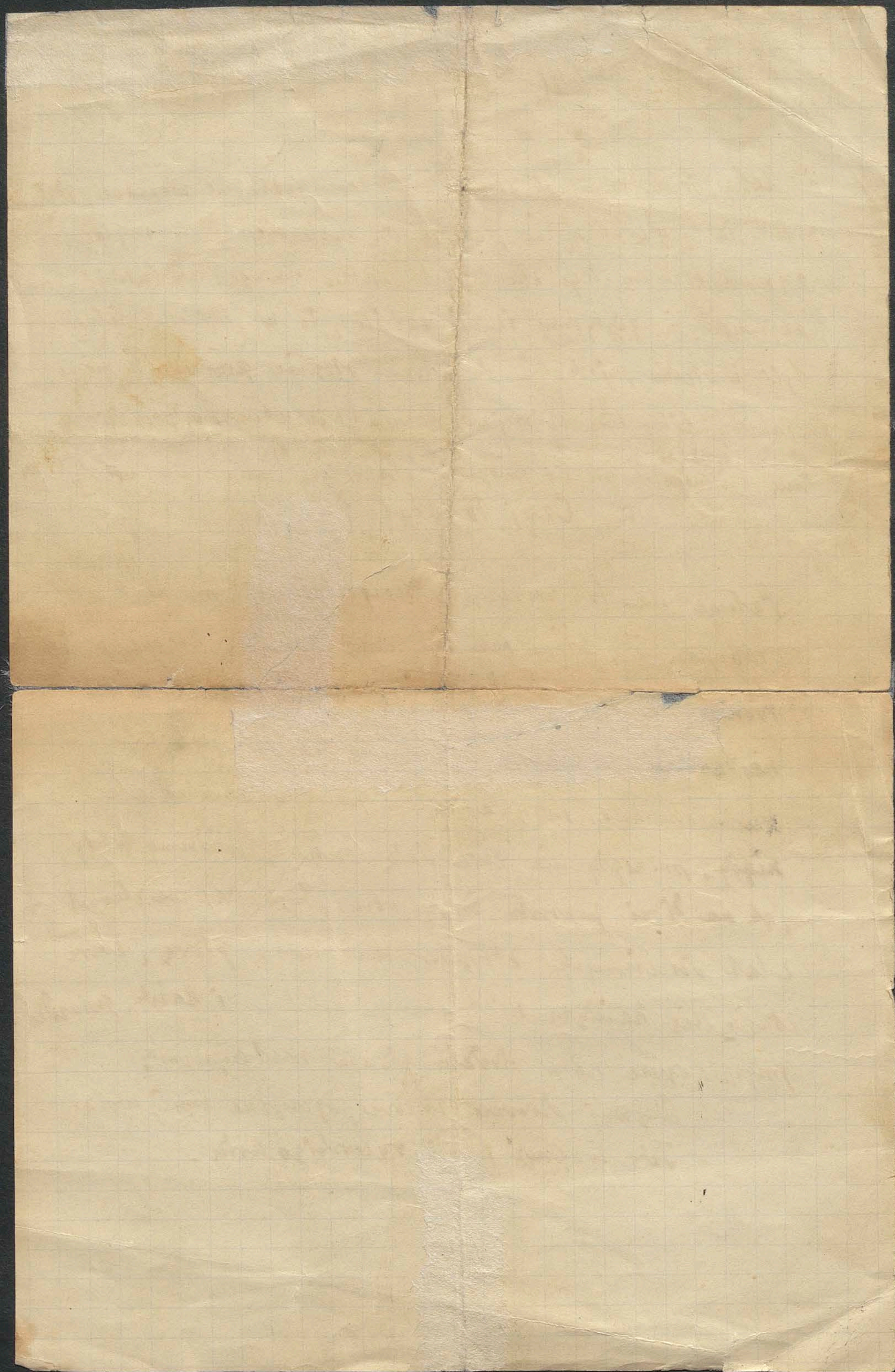
Czyj to styl?

" Zabarwienie ciemnych stron życia, które jakkolwiek niejasne, jest przecież, jakby wnosić można, co prawda może niejako się myląc, żywym obrazem tego stanu, jaki naszą uwagę tem bardziej zajmuje, że gdybyśmy inaczej sądzili, to nie twierdzę, żebyśmy byli w błędzie, jednakże do pewnego stopnia powiedzieć by można jakoby literatura dzisiejsza dawała tego obraz niej prawdziwszy, który wszakże nie jest takim, jakimby nam się być wydawał, gdybyśmy nie z innego chcieli się przypatrzeć stanowiska, co się samo przez się rozumie."

a Czyj to styl?

Patrząc na to przeczyste, kryształowej przejrzystości niebo polskie, które jak stwierdziła nauka, nie ma sobie równego na świecie całym, a które nawet w dni najbardziej pochmurne, jasnością swoich błękitów ku niebu nas porywa orlim polotem smutną ale nigdy, przenigdy nie zwątpiałą duszę, widzimy wtedy jak na dłoni poprostu żywy obraz tych zapamiętanych z lat dziecinnych stropów nad naszą głową, które zdają się każdym wietrzyka podmuchem i każdą gwiazdką przyśpiewywać nam słodkim głosem matczynym:

Bywaj dziewczę zdrowe, ojczyzna mnie woła
Idę walczyć pośród rycerskiego koła.

217
9
335
9

570

170
100
50
50

370

70
12

82
100
40
43
90
15

370

Kółko miłośników.

Zakopane.

Sfragistyka

Crescendo

Nowe książki

Za Nim ony się ~~a nowy~~ ucieleśnią,
I jaśniejsze wyjdą zorze,
I Królestwo przyjdzie Boże
Na ~~[illegible]~~ świat pusty pleśnią, —
Nim pierwotna ludzkie duchy
Z jaśnią rajską, świeżą wiosną,
I zmarzłe w dniach posuchy
Serca ludzkie w kwiat wyprysną,
Zanim nowe się wyjaśnią,
W których ciemne strawią mary,
Świecimy sobie dzisiaj baśnią,
Mówimy sobie dzisiaj pieśnią,
I Nadzieję czerpiemy z Wiary!...

„.... pisarz jest przedewszystkiem malarzem ludzkości z natury.
Dziękujcie mu, jeżeli nie prawi wam kazania, dziękujcie jeżeli
maluje wasze namiętności, nawet najwystępniejsze, jeżeli
odtwarza wasze śmieszności, nawet najdziwaczniejsze. Nie
wyrządza wam nic złego – a zawdzięczacie mu najszlachetniejsze
rzeczy.–" (Henri Becque. w prelekcji)
autor „Kruków", „Paryżanki" &

„... Trąci mnie Fredro, trącę ja pospolitnego od siebie szlachcica, tamten znowu trąci zagonowego,
„zagonowy potrąci mieszczucha, mieszczuch potrąci chłopa, a i chłop jeszcze, kiedy mu przyjdzie
„ta fantazja, potrąci żyda lub innego jakiego hultaja, i tak wciąż idzie na tym bożym świecie
„i nierozumny by był ten, ktoby się gniewał za to...!" (: Słowa Pª Zygm. Kaczkowskiego
włożone w usta jego ~~bohaterowi~~ bohatera Jmć Pana Marcina Nieczui-Ślaskiego, Skarbnikowica Zakroczymskiego
w powieści p.t. „Murdelio." Tom 2gi. Str. 203. – Petersburg 1853.:)

Mr. Paulin Limayrac, redaktor „Constitutionnel" radzi mieszkańcom
Królestwa Polskiego „la modération dans la justice" t.j. aby w sprawiedliwych
żądaniach i oburzeniu umiarkowanymi byli. – Porównaj chińskie Czung-Jung.
(: Obacz. „Czas" N. 254. z dn. 5go Listop. 1861.
art. wstępny i korresp. z Paryża z 31go Paźd.:)

Rabbi Ismaël ben Elisz (przeciwnik Rabbi Akiba)

"Człowiek powinien (zgodnie ze słowami Pentateuchu) na to zachowywać zakon aby żył* jeśli zatem wypełnienie jakiegoś przepisu zagraża śmiercią to należy ten przepis uchylić"

Powrót do Marylki. Smutek Ciotki
nie gra na fortepianie, słucha uważnie X. Tomasza
X. Tomasz [illegible].
X. Ignacy [illegible] artystów Adama; [illegible]
i przyjęcia X. Ign. „rol. jako [illegible] kameleon" F
— [illegible] Marylki. — Rada X. Ign.
[illegible] i [illegible] do [illegible]
X. Tomasz [illegible] Adama [illegible]. Ign. [illegible]
— Ciotka opowiada Marylce, [illegible] jej czas [illegible]
o [illegible] Adama. — Jej [illegible]
— Widzi się przed X. Ign. — On [illegible] — a
[illegible] list [illegible]
to … [illegible], bardzo
[illegible] wyobraźni
[illegible] wyobraźni
— [illegible]. — [illegible]
[illegible]. — Marylka [illegible]
[illegible] X. Ign.
[illegible], on [illegible]
[illegible] — a [illegible]
[illegible]
— Tak (mówi ciotka) [illegible]
[illegible] wyobraźnia rel. [illegible] — i
opowiada [illegible] o Adamie
X. Ign. radzi aby [illegible] o
[illegible] Adama! — Jak? — Ot n. p.
jako [illegible] — Czy [illegible]?
— X. Ign. [illegible] — ale [illegible]
[illegible] — [illegible]
Rozmowa ciotki z Marylką o tym wszystkim [illegible] X. Marylka
[illegible] na X. Tomasza, — Ciotka [illegible]
[illegible]? — [illegible], to
[illegible]? — … On
[illegible]? — [illegible]? — To mi [illegible]!
[illegible] — (Ayzyga [illegible]) [illegible] Marylki

Nacisku opowiada ciotce. — Ciotka [illegible] się przyznaje [illegible] Adama — albo [illegible] — [illegible]?

F [illegible] i nie wahanie się w wyborze [illegible]

X. — [illegible] X. Ign. [illegible] wyobraźni?
— [illegible], że [illegible] wyobraźnię nie tylko [illegible] ale i [illegible] a [illegible] [illegible], [illegible], [illegible] — [illegible] i [illegible], — [illegible] religijna [illegible] [illegible].
Opowiadanie [illegible] [illegible], że [illegible] wyobraźnię [illegible]?

Stary [illegible] się [illegible]. — Zamyka się [illegible].

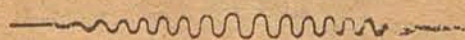
Koniec I tomu

50 tomów za 6 rs.

PRZEGLĄD
WYSTAWY POWSZECHNEJ
W WIEDNIU
1873 r.

PRACA ZBIOROWA

Nagrodzona konkursem Redakcyi Przeglądu Tygodniowego.

Zeszyt 8.

WARSZAWA.

Nakładem Redakcyi Przeglądu Tygodniowego.

1875.

człowiek bez cienia.

Człowiek bez Miary (: v. Ludzie bez miary ... wydaje się olbrzymy .. Czem jest karykatura : bez miary [illegible] to potworami, to raz pigmejczyk a raz gigantyczny jak w brzuchu [illegible]

Narzekania na wiek miary i wagi. – (Motto w Apokalipsie :)

Nemesis Starożytna z Miarą [Sok.] .. (w moral. , w sztuce) .. Konfucjusz

Wszystko złe w historii. – najpiękniejsza idea zbrodnią się staje : (Fanatyzm rel., patryotyzm anarchizmu wolności. – Patryarchalizm w rodzinie Romantyzmu. – Realizm – Obrona zbrodniczy w powieści i komedii

„Göthe : Tugenden u. Laster ..

w życiu prywatnem (: „Medium tenuere" „Nie przesadzaj" ... egzaltacja na ciepło – afektacja, to znowu potrzeba na zimno.

w Krytyce ... sądach o poetach – przykładanie rozmaitej miary do rozmaitych poetów, etc. To tylko porównywać wolno można co ma jest wspólne ... O takim krytyku mówiono można o danej umiejętności znaleźć kilku
w moral. przyjemnych (matka – matma : [illegible])
w potępianiu n. b. Rosji (: [illegible] w kraju Królowa Brunia ..

Egzaltacja: cf. Masochizm w Rosji do [illegible] utrata miary.

Kolacy : wszystkiemu kierunków politycznych : („Jednodniówka" „Zacharjaszowie") To rewolucyoniści, to realiści. Jak na mnie [illegible] .. Radykalizm – Lwowskiej Ojczyzn... [illegible] – ale za późno ... Baum [illegible] ubezwierzeń ..

Człowiek bez miary który dochodzi sam wszystko sprawami (... afektacja) [illegible] naraz wszystko mu się pokazuje urodzenie – jednakowo małe ... ziębnie .. i staje się człowiekiem bez Wiary (nie tylko relig. ale bez wiary we wszystko w każdej idei .. i faryzeusz... [illegible]

Do krytyki :
[illegible] pomiar, poczucie sobie

Człowiekiem bez Miary, może być czasem znakomitość zbyt ... człowiek polityk, [illegible], mowa ... ale którzy chcą geniuszu, nie będą nigdy arcydziełami
ale może nim być i jest wszystko głupstwa
(: fragmentarisches Genie :)

Co innego człowiek bez miary, a co innego człowiek fałszywej używający miary

Człowiekiem bez Miary może być także i [illegible] człowiek. – (: Teof. Ostanowski [illegible] [illegible] :)

Tous les genres sont bons, hors le genre ennuyeux.

„Taki pęcherz nadęty swoją wielkością a pękający przy pierwszym zderzeniu z rzeczywistem życiem i działaniem, taka bańka z mydła, która wydaje się przez chwilę czemś świetnem a naprawdę jest niczem, taki (żeby użyć porównania z Pisma św.:) „cymbał brzmiący" który prócz brzęku nic w sobie nie ma i z siebie wydać nie może, jest jednym z bardzo częstych fenomenów w życiu, a mógłby być jednym z bardzo głębokich, nadzwyczaj a niewyczerpanie śmiesznych przedmiotów komedji."

(Stan. Tarnowski „O pośmiertnych komedyach Fredry")
„Przegl. Polski" 1877. kwiecień

Motto.
Jóźwi deklamacji Słowackiego.
Dyplomacja

„Kto ujrzy szczyty gór Czytrakuty, wszystko dla niego staje się szczęściem a wszystkie myśli jego stają się czyste."

(:z Ramajany:)

Brzozą [illegible] [illegible] szumi
Wolności nektar
A kroplami czerwonemi
Duch wystygnął

Hej szkoły [illegible]
Gdzie jest wasz mały orlę?
Kto się jeszcze o was pamięta?

I kropla krwi i kropla łez
To ziarna...
~~[illegible]~~
..

Krwawo, krwawo
~~Wszystko idzie [illegible]~~
[illegible] [illegible] a [illegible]
~~[illegible]~~
I i [illegible] i [illegible]
~~[illegible]~~
Z [illegible] tak [illegible]
Drogą [illegible]!
[illegible] [illegible]
~~[illegible], [illegible]~~
Czoło w [illegible] [illegible] [illegible]
Ten nadzieją, tą [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible]
Ile wszakże serca [illegible] krew i łzy
~~[illegible]~~
Tego ziarna | [illegible]
~~[illegible]~~ krew i łzy.
~~[illegible]~~.
~~[illegible] [illegible] [illegible]~~
Dola czarna, [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ (na cmentarzu) [illegible] [illegible]
I [illegible] cmentarza [illegible] krew i łzy
~~[illegible], [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible]~~ ...
Zapłoń, [illegible] [illegible]!
[illegible] [illegible]: [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] mi [illegible] [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~, krew i łzy.
[illegible].

~~III. [illegible]: „[illegible] się na [illegible] burakowej" [: Barthels :]~~

In nomine Domini Amen.
Ad perpetuam rei memoriam.

÷ Na jedwabnej tasiemce zawieszona w blaszanej puszce wielka¹) pieczęć majestatyczna królewska z czerwonego wosku. 1) 5 cali średnicy

Joannes III Dei Gratia Rex Poloniae, Magnus Dux Lithvaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogithiae, Kijoviae, Volhyniae, Podoliae, Podlachiae, Livoniae, Smolensciae, Severiae, Czernichoviaeque (to złotemi literami)

x) Notum testatumque facimus universis et singulis quorum interest, praesentibus et futuri saeculi hominibus, cujusvis dignitatis, praeminentiae et conditionis existentibus, aeviternis temporum curriculis plenariam praesentium notitiam habituris.....

x Duży inicyał złocony — dokoła całego dyplomu obramienie wyzłacane, z arabeskami składającemi się z liści dębowych, orłów, lwów, tarcz, bębnów, mieczów, buńczuków itp. — W samym środku obok opisu herbu dość duży wizerunek tegoż herbu kolorowany. — Pod spodem napis: Indigenatus...(temu a temu) i po ~~p~~ ~~lewej~~ ręce podpis króla, po prawej Sekretarza królewskiego Denhoffa.
÷

Z voluminów Sejmu Nowa Konstytucyi:

„Przychylając się do prośby i supliki za rekomendacyą Wielm. Hetmanów Obojga Narodów ludzi w wojskach naszych dobrze zasłużonych Jakuba Korwina Majora regimentu Kaspra Zaturskiego, Krzysztofa Wiśniewskiego Towarzysza Usarskiego .... cum prole które mają i mieć będą do prerogatywy stanu szlacheckiego za zgodą wszech Stanów przypuszczamy ....

Stan. (Koźmian) Do mistrzów słowa. — Ostatni. — Dzień Sądny. — Poznań 1849. (3 Poemata)

Antoni Sowa. Jordan. Fantazja dram. Wilno 1846.

Karol Baliński. Pisma. Poznań 1849

Alex. Groza. Poezje. 2 Tomy. Wilno 1843

Za szorow parę . — f 65

Trynkgeld — 40 x

Suma — f 65 x 40 x

U Pezina przy Ulicy [illegible]

na przeciw [illegible]

Upraszamy o zapłacenie w Sklepie Reina tej Kroty dziś koniecznie

P.S. Zarazem jako Szanuje Pana Mieczysława i o to nie sporzyłamy tak stanowczo zapewniamy że bez słowa rzystwa Pana Mieczysława nie pojadę do Mietka. —

Wyjechać zaś nie później nie może jak na Włocł. ... 26 b. m.

27

„Tout homme veut-être heureux, mais pour parvenir à l'être, il faudrait commencer par savoir ce que c'est que bonheur."

(: Rousseau „Traité sur l'Education" II. 3.)

Minęły dawno te czasy, gdzie za potwarz wyciągano delinkwentowi język przez kark osobnym chirurgicznym instrumentem, który w muzeum norymberskiem oglądać można. Dziś za <u>potwarz</u> dają co najwięcej <u>po twarzy</u>, aby takiem bierzmowaniem utrwalić adepta w dogmacie szlachetnej denuncyacyi lub innym nowej wiary artykule; – albo zręcznie pasuje go na rycerza, jak się to przed niedawnym czasem stało we Lwowie. Pochwalać tej metody nie myślimy wcale, stwierdzamy tylko że ona jest widocznie w modzie. O tempora, o mores!

Mor.=Gesetze. – Grundsätze? – Grundlage.
zasady

Że są u pewnych granicach zmienne
wyobrażenia o moralności – a zatem t. z. przepisy
przykazania, zasady moralne.

Że w tych wszystkich przepisach musi być coś
wspólnego – wyznaczającego pole, przedmiot

Tym przepisem jest samo uspokojenie woli zgodnie [illegible]
z [illegible] przyjętem prawem, [illegible]
z [illegible], [illegible] wyobrażeniem pewnem o
dobrem i złem [illegible] jakiegoś tego społeczeństwa
Wyobrażenia te mogą być różne, dziwność wśród społeczeń[stw]

[illegible] jest t. j. dobro
Że mogą być moralne pobudki a czyny zewnętrznie niemoralne
i odwrotnie – a zatem moralność
dziejów oceniona być musi, raz co do wewnętrznych pobudek przepisów
drugi raz [illegible] co do zewnętrznego uspokojenia

Że ten wyraz „moralny" w ogóle [illegible]
wyższy był do oznaczenia [illegible] od
„zewnętrzny" i „fizyczny" tak u. p.
[illegible] (moralne samobójstwo
można powiedzieć że oddanie się rozpuście jest
a takiego samobójstwo siła przeciw [?]
moralne t. j. dobre nie mając siły bodźca
kto ma poczucie moralności

moralność jest pojęcie [illegible] [illegible]
[illegible]
albo charakter osoby lub rzeczy moralnie dobry
albo [illegible] [illegible] całość zasad moralnych

moralność jest [illegible] tak. kto czyni to co powinien
to co zgadza się z powinnością

[illegible] jest
czynić to co powinien to jest zgadzać się z tak
z

[illegible], Uspokojenie woli, subiektywnie zgodnie z wyobrażeniem [illegible]
[illegible] o dobrem, zasadami moralnemi
?

Dobre jest pojęciem względnem

Zasadą moralną jest to [illegible] postulat podporządkowania
chwilowego naszego zadowolenia stałemu a zadowolenia
osobistego, dobru ogółu, [illegible] ogółu większemu

Architektonika wczesna
nam. przygl. rzy

Bulle
„Hum. Idea"

31

Do historji Socynianów w Polsce:

Karl Benrath: „Bernardino Ochino von Siena"

gruby tom 8vo - - Leipzig 1875.

W skutek za

o zbrodnię
obwinione

obwinion n

Skład L. 522.

Herr Adam Asnik, direktor der prümnokarpischen Obstbaumgesellschaft in Krakau

Lobzowerstrasse N° 99. lit a.

eigene Villa

Herr Baron Johann Gall (:junior:), Generalsekretär der galizischen Landwirthschafts-Vereines in Krakau

Garncarska-gasse N° 21.

Herr Graf Michaël Balucki in Krakau.

Gutsbesitzer u. Blumenhändler

Floriani-gasse N° 362

Herr Dr. Adam Lange, professor der Rechte an der k. k. Universität u. Gartenbesitzer in Krakau

Gärberstrasse - eigenes Palais

N° 71. –

Ew. .... würden mich sehr verpflichten, wenn Sie mir bei Uebersendung Ihres werthen Auftrages einige Adressen von Ihnen bekannten Gutsbesitzern und Oeconomen, Gartenbesitzern oder Gärtnern aufschreiben würden, damit ich denselben meine Preisverzeichnisse senden kann. Ich würde dafür durch Zugabe einiger empfehlenswerther Blumen- oder anderer Sämereien gerne erkenntlich sein.

Verte

33

Meyne János

mag-és növénytermelési intézete

Sopronban

Oedenburg

in Ungarn

34

Wyjazd Runi [illegible]. – Przyjazd Adasia. „[illegible]" – Przyjazd Cioci [illegible].

Ciocia [illegible] [illegible] aby Adaś [illegible] – Rozmowa [illegible] – [illegible] że [illegible]. – Ciocia [illegible] odłożyć na [illegible].

Ciocia [illegible] [illegible] Runi [illegible] namawia [illegible] – [illegible].
(Ciocia [illegible] Runi że Adaś [illegible])

[illegible]. [illegible] ~~[illegible]~~ Waciowi – [illegible] Adaś – i [illegible] zmiana w postępowaniu [illegible] – Obie [illegible]

~~[illegible]~~ [illegible] Wacia i Adasia – rozmowa [illegible]. „[illegible]" – [illegible]

widzi że [illegible] nie chce. – ~~[illegible]~~ [illegible] – ale ~~[illegible]~~

(Scena gwałtowna złości [illegible] na [illegible])

[illegible] Scena [illegible] Adaś [illegible] zmiana. – Zazdrość [illegible]. ~~[illegible]~~ – [illegible] Andrea: „[illegible]" [illegible]

[illegible] Andrea [illegible] – [illegible] na [illegible]. (~~[illegible]~~ [illegible] Runia [illegible].

Rozmowa Runi [illegible]. Runia [illegible] – [illegible] namawia [illegible] Wacia [illegible]. Runia [illegible] Adaś [illegible] ~~[illegible]~~

~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ [illegible] Adasia aby [illegible] rozmówić i [illegible] przyczynę zerwania ~~[illegible]~~

[illegible] Andrea [illegible] Andrea [illegible] – [illegible] Runia i [illegible] – Zastrzega [illegible]

[illegible] (Wacio) Runia [illegible] zasłonkę. – [illegible] Adaś [illegible] – [illegible]

i [illegible]. – ~~Runia~~ [illegible] i [illegible] na stół. [illegible] Wacio [illegible] drzwi otwarte – [illegible]

[illegible] zasłonka. – Wacio [illegible] i [illegible]. [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]. [illegible] Wacio [illegible]

[illegible]. Scena gwałtowna. ~~[illegible]~~ – [illegible]. Skandal. ~~[illegible]~~ Wacio gada [illegible]

Cioci i [illegible]. – Scena [illegible] – wraca Runia [illegible] zegar [illegible] [illegible] na ulicę

[illegible]. – [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] Adaś [illegible]. – Runia [illegible]

~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ale [illegible]. On nie chce aby [illegible] – [illegible]. – [illegible]

do [illegible].

– Ciotka [illegible] co [illegible]. – Obie teraz [illegible] a Runia, [illegible] – [illegible]

że ciotka [illegible] ~~[illegible]~~ skandalu [illegible]. – [illegible] interes [illegible]

[illegible]. [illegible]

– Runia [illegible] [illegible] Adaś [illegible]

[illegible] na [illegible] o śmierci [illegible]. – [illegible]

[illegible] Runi!" – „[illegible]!"... ~~[illegible]~~ – [illegible]. – [illegible]

I [illegible] to [illegible] Runia [illegible]? – [illegible] ~~[illegible]~~

~~[illegible]~~ [illegible]. [illegible] – [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] Runi

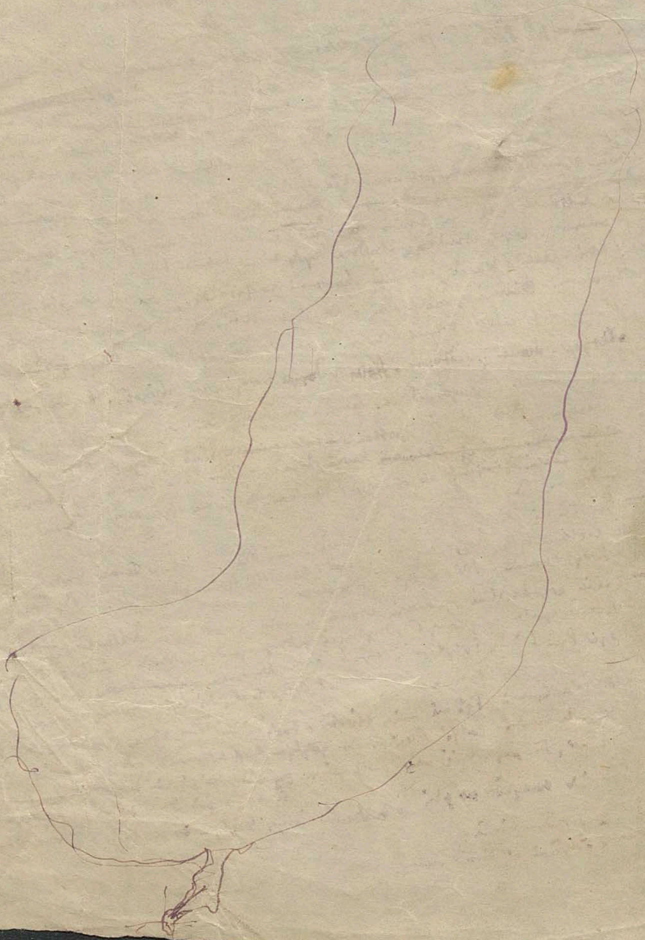
~~[illegible]~~ [illegible] – [illegible]? – [illegible]

[illegible], [illegible] ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~?

[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] – [illegible] – [illegible], [illegible]

– [illegible].

[illegible].

Sen ~ do śmierci. – Z własnego experymentu wiem że gdy zasypiając zwracam moją uwagę na powolną utratę świadomości–siebie mimowolnie przejętym się czuję strachem ... coś niby tak jak gdybym miał to przekonanie że je już na zawsze tracę ... W chwili gdy już w sen wpadam †: niepodobnem by mi było rozbudzić się znowu a strach ten najsilniej mnie owłada naówczas – tak jakbym tracił przytomność a zarazem tysiące fantazmatów w jednej chwili przez myśl mi się przesunie tak że się w głowie miesza nie nakształt mrzonki ale napadu szaleństwa ... sen potem wogóle spokojny.

Experymenta tego rodzaju skazywają naturalny stosunek jaki sen powinien mieć do czuwania i odwrotnie – mogą sprowadzić zadumiałość i melancholię a może gorzej ... Kto tylko raz takiego experymentu na sobie się dopuści temu później przy zasypianiu często mimowolnie ta myśl utraty świadomości nasuwa się (nakształt jakiegoś krwiossącego upiora) i zasnąć spokojnie nie daje.

---

†: Co przy myśli o utracie świadomości tylko przy wielkim zmęczeniu jest możebnem.

Dojście Samowiedzy nie jest zdaniem (Urtheil)
ale poczuciem przy każdem zewnętrznem wrażeniu; —
Człowiek czuje to lub owo — czuje tedy choć bezwiednie
(choć nie myśląc o tem) że jest. — Również gdy i
żadne wrażenie zewn. nań nie wpływa czuje się
„Nihil sentiens (patiens) tamen sentio — se ipsum ✱...
Później dopiero konkluduje — czyni zdanie:
Sentio quod sum — ergo sum.

Uwagę którą gdzieś zanotowałem „że wszystkie
nasze „ja" są sobie zupełnie równe — tak uzupełnić
należy że nigdy naszego ja nie czujemy

✱ Tu rozprowadzić dałaby się teorja ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ rozróżniająca czucia organizmowe i
organowe .... aż do cellularnych — (: parcjalne
i summaryczne ?:) — teorja opierająca się na
spostrzeżeniach najniższych ~~[illegible]~~ organizmów
i coraz wyżej. — Roślina — czujące komórki. —
Polipy — już czucie całości obok czucia
cellularnego. — Robaki helminty pokawałkowane
— i pokawałkowanie duszy?... Uczucia Organów — kilku

a nie dawaj mi — Jeśliś dobry — znów tak długo
wyczekiwać twej odpowiedzi — bo to
jedyna prawie dla mnie rozrywka
w obecnym chwili — Twój przyjaciel

Bruno Bielen

Biedny Wieszcz bez słuchacza;
Bez stron żywych gęśli biedna!
Jak ta ptaszka, co rozpacza
Na pustyni sama jedna.
Cóż Ci potem że dokoła
Marzysz taki raj prześliczny?
Oko płacze, serce woła,
Odpowiada gwar uliczny
Cóż Ci potem, że w podniebie
Myśl wyrywa się skrzydłata?
Chcesz co ziemskie zrzucić z siebie ....
Ciemna więzi Cię komnata

(„Skarga Wieszcza") Poezye Luciana Siemieńskiego, (Str. 107.)
Poznań. 1844. 8vo

„Ce qui déconcerte la sagesse humaine, ce sont les périls: (l'homme dans ce moment devient religieux." (: Chateaubriand :)

(Rys. 1834) Co też mnie dziś obchodzi poezja dedykacyjna. Albo poezja jest zabijaniem marnych okoliczności? (str. 13)

(str. 46.) opis. Serce, [illegible], [illegible].

str. 49. Poezja musi być filozoficzna ale nie powinna sama o tem wiedzieć. Alegorja...

„nie ma jinnej nowości" str. 50

„każdy powinien mieć skarbce — ideę środkową swoją." 62.

Ułomności i doskonałość rośnie w niesłuszności i doskonaleniu [illegible] 69.

Krasiński [illegible]

„gdyby handel i bankierstwo stało się kapłaństwem..." 89

„ubóstwianie bluźnierstwo i [illegible] romantyków" 57.

„Bogunka" ([illegible]?)

„poezja z odsetkami do dzierżawcy" 54.

Cervantes, Molière } 68.

Lamennais 49

Sand 48

Słowacki 43 [illegible], 50 Balladyna i 3 [illegible],

Heine i V. Hugo 32

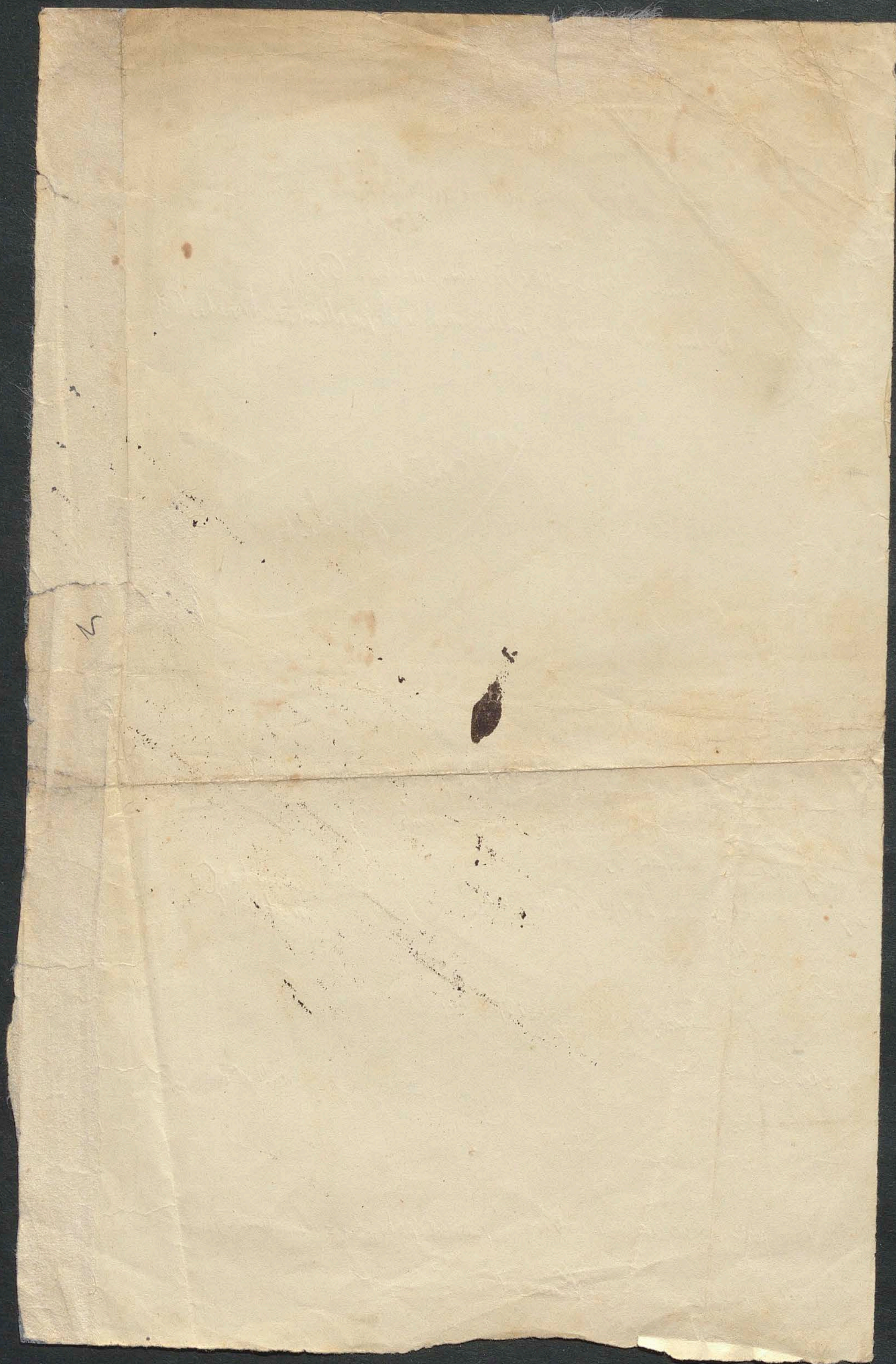
„[illegible]" 33 Goethe niemczyzna" 29. „[illegible]", Schiller wypisał [illegible] 34

„Titan" J. P. Richter = arcydzieło

„Naród jest niewspólnym ubóstwem" (na wspak, w, z odwrotnie)

„Wszechmocna moralna" Kras. I. 24.

„[illegible] — myślami razem [illegible]" 28

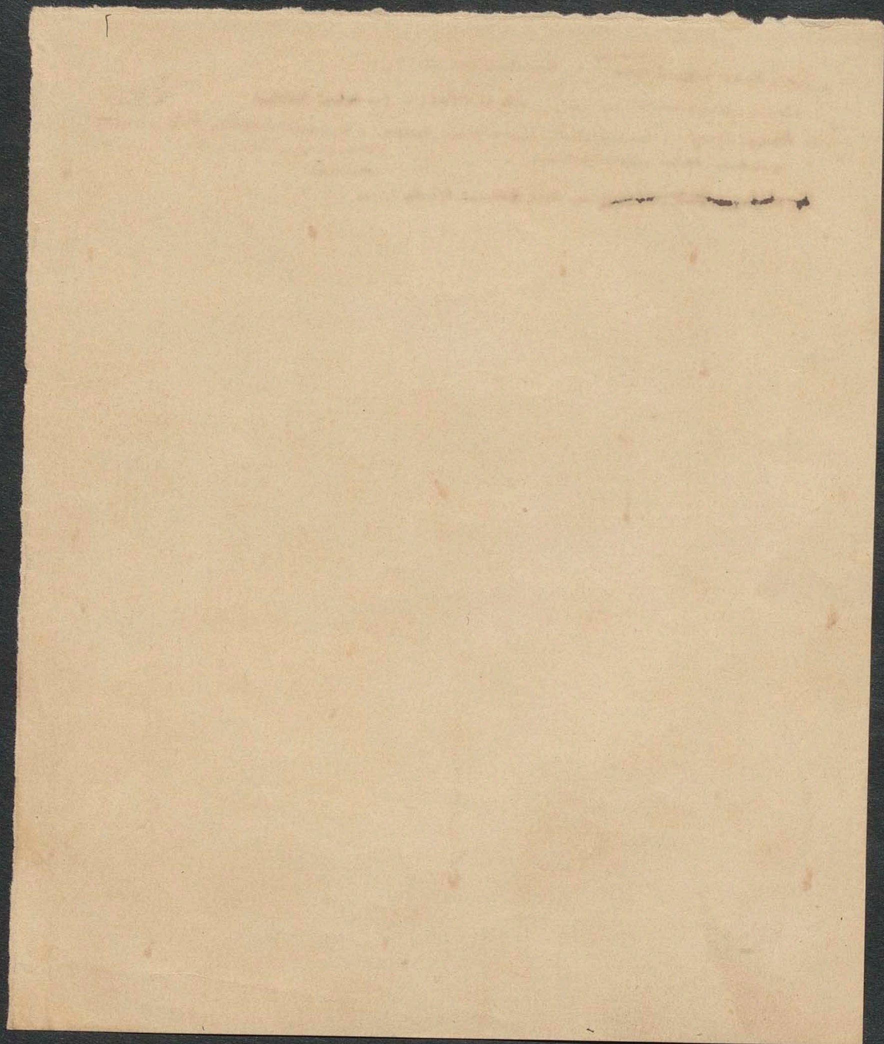
S. Ant. z Padwy w Ariminium kazanie rybom. Św. Brendanus opat irl. VII w.

s. Florenty zwierzęta [illegible] [illegible]. — Otto św. [illegible] — Św. Antoni Pustelnik

Św. Franc. Seraf. — kazanie ptactwu [illegible] [illegible], [illegible]. — do jaskółek i wróbli: [illegible] [illegible]!

S. Herveus żabom nakazał milczenie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] braci mniejsz.

~~Św. Ant. pustelnik. [illegible]~~ Św. Roch [illegible] dobytku i owce

Zbrodnie Pa Chełchowskiego.

1.) Usunięcie starych aktorów ± 30
Nowakowski, Rudkiewicz, Krupnicki, Adw
Wilby: Smochowski, Leśniewski, Stanecki
[illegible] –

2.) Niemożność gry o aktorach starych którzy [illegible] mogą współczesnego wydawania, lecz czegoś [illegible] Pni [illegible], [illegible] [illegible] Damy [illegible] jako [illegible] [illegible]. Pni Siemaszkowej (do Wodewilów) na której miejsce zastępczyni niema i czego tak prędko nie może zastąpić

3.) Pp. Nowakowski, Leszczyński, Rudkiewicz to jeszcze siły do ról swego życia [illegible] wieku. Niewiemy to tylko nie za [illegible] osobisty powierzania tej roli te dotąd nie były zastąpione i po opuszczeniu teatru aktorów Pa Chełchowskiego [illegible] się w zastąpionemi [illegible] nie [illegible] nie było.

4.) Jakiś jest cel teatru? [illegible] potrzeba jest [illegible] narodu

[illegible]

podług mego zdania teatr powinien
być nietylko rozrywką wyższą
lecz szkołą dla ludzi w której by sam
widział przed sobą obyczaje swoje
w swem zwierciadle moralności
i pod maską śmieszne
czerpał zawsze dla siebie
nauki. Z tego więc względu
wypadałby dobór sztuk takich
jeśli już brakiem [illegible]
z narodu wymienimy się aby utwory
krytyków wypowiadane były takie
aby nasza jeszcze [illegible] wszystkich
[illegible] przyzwyczajania [illegible]
[illegible] przyzwoici mogą
In [illegible] [illegible] Chetti [illegible]
aby dobór repertuaru naszego
względu że o ile artyści
z obcego dziejów
naszej mogą z nami [illegible]
tak samo i dla Nibelungowie
dramata niemieckie zupełnie a zaś
przyjemnego wrażenia nie robią.
Ludwik [illegible] niemieckiemu
tak dramatów: Robert Diabeł

Widma kto mówi z panem
dwaom dramatu [illegible]
Ruy Blas, Bravo, itp.
~~[illegible]~~ [illegible] to ostatni
Dawno już wystarczy
repertuaru [illegible]
~~[illegible]~~ [illegible] najpierw
Lieblichst k. k.
zostanie [illegible] nowego
sprawa z nowem imieniem
[illegible]
~~[illegible]~~ [illegible] już dobór
sztuk ~~[illegible]~~ [illegible]
wyborem [illegible]
zasadniczej [illegible]
[illegible] Dram [illegible]
jej a przykładny do [illegible]
[illegible]. [illegible]
aktora [illegible]
uzdolnienie [illegible]
uwagę [illegible]
~~[illegible]~~ [illegible] [illegible]:

Jeżeli byłoby przedstawienie
Napoleona na scenie niemożliwe
dyrektor wybrał do tego
aktorów figury Węgrów, szwedzkiej
i Anderlanskiej [?] postaci na scenie naszej
mocarstw i to Napoleon. Dosięgam
do tego o ile figura artysty
w oddaniu roli ukazana być
powinna a n.p. jeżeli do roli
jakiegoś ministra, bohatera ~~[illegible]~~
zostanie p. Ast[?] — wybiera
p. Lutkowskiego. Jakkolwiek
ogromna musi być postać teatralnego
widzowi aby ci [illegible] p. Linkowi [?]
i ministrów, niektórzy bohaterowie
sobie wyobrażenie mogli. Również
aby p. Krzyżanowska [?] [illegible] może
być wzorem figury [?] wyprowadzona [?]

[illegible]

u Selcera lub mana Instrumentenmachera –

3. sztuk Reissfeder – 2ª większych, jeden mniejszy a grubką okrągłą –

Tiranelle do Dziunka – zupełnie gotowa – ale nieszkodzi dowiedzieć się u Grotowskiego czy nie wracał zwalniany i czy nie kupił już, wyjeżdżając miał by przysłać – bo pieniądze ma pozostane –

Kieliszeczek

Ki; rysunek bitwy w ramkach

Odebrać z Tow. kred. kupony i odesłać 100 fl. au.

Maur. God. biografia i przeb.
Przepisanie ceremoniału Uni. Jag.
inauguracyjnego doktorskiego.

Pamiętniki miasta Warszawy
z r. 1859. przez Kar. Kucza.
T. I. – zawiera improwizacye Deotymy:
str. 9
str. 37
str 145.
str. 196
str. 298

swoich jej

W ~~błękitnych~~ oczach niebo otwarte

Figlarnie usta się śmieją . . . . .

Och ~~te~~ Jej to rysy! ~~nigdy~~ niczem nie starte . . .

Wciąż ożywiane nadzieją! . . . .

O nie!

~~Już~~ przeszłości ~~[illegible]~~ nie śpiewam w cale

~~[illegible]~~ Przeszłość się wracać mi zdaje,

Przeszłości obraz w ~~[illegible]~~ zapale wspomnień

Teraźniejszością się staje.

~~18~~

185~~1~~ . .

1852

1853

18

185016

1)

lato 1849. w domu

lato 1853 w Lwowie

lato 1854 w [illegible] w Krakowie

Sierpień 1855 jadąc do Paryża

~~Lipiec 1856 Paryż~~

Lipiec i Sierp. 1856 powracając z Paryża

5. Wrzesień, 15 Listop. 1856 z [illegible] w Przemyślu

Marzec 1857 po [illegible] w Krakowie

Sierpień 1857 jadąc do Ostendy [illegible]

Listop/Grudzień powracając w Krakowie

Czerwiec 1858. Kraków

Lipiec 1858 Kraków

Sierpień

Wrzesień jadąc do Ostendy [illegible]

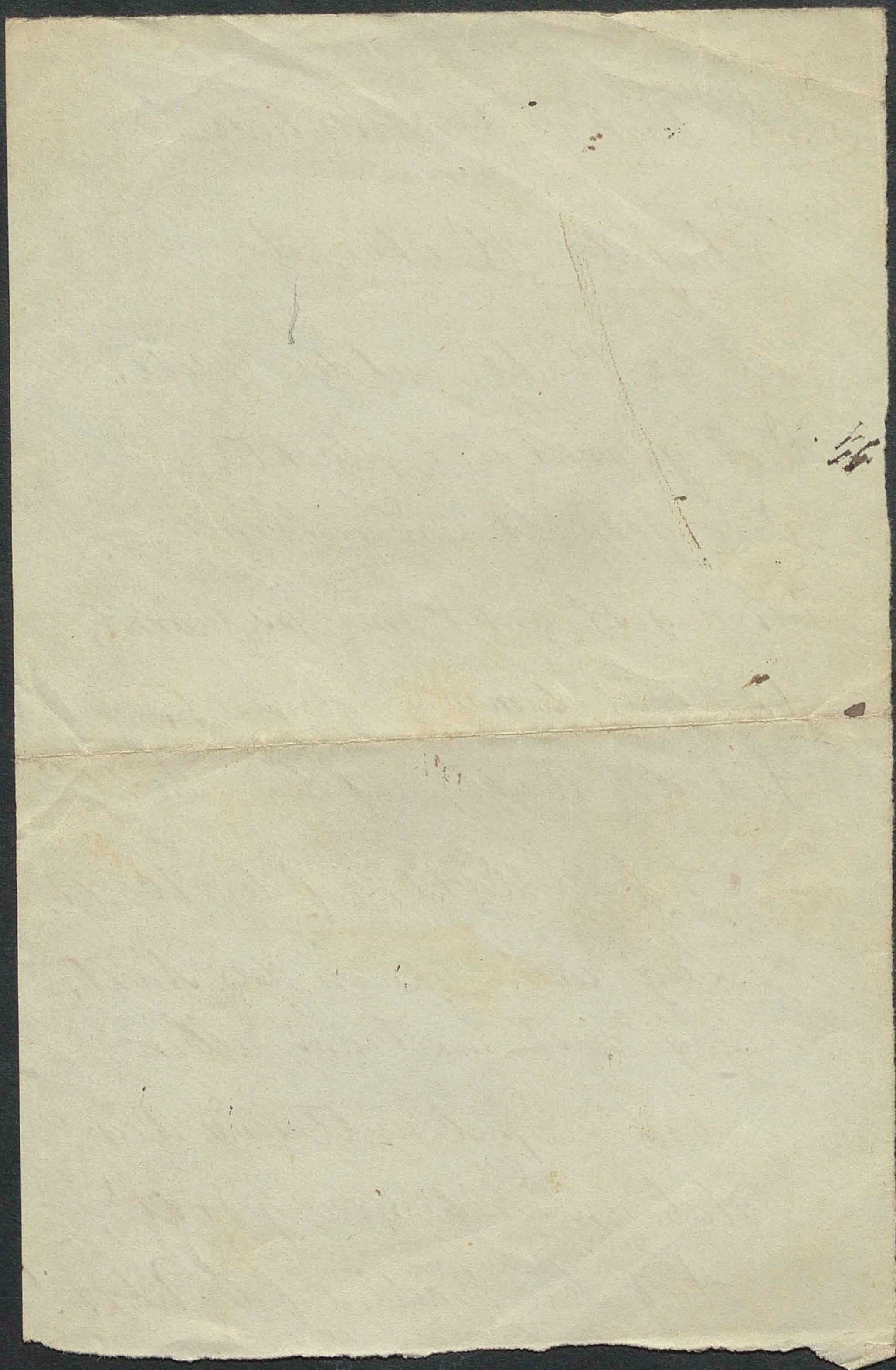
44

J. N. Vogl's „Soldatenlieder."

Auf der Wachtstube.

Auf der Wacht, auf der Wacht,
Wird gezankt und gelacht,
Wird gespielt und gelärmt,
Wird geschnarcht und geschwärmt,
Und viel dummes gemacht,
Auf der Wacht, auf der Wacht!

Auf der Wacht, auf der Wacht,
Lag auch ich in der Nacht,
Lag verstummt und allein,
Mochte Spiel nicht und Wein,
Hab' an Dich nur gedacht,
Auf der Wacht, auf der Wacht!

45

10 Schlegel Justus Fried. Aug. | Über die Ursachen des Weichselzopfes der Menschen und Thiere mit 4 illum. Kupfertaf. Jena bei Joh. Christ. Gottfr. Göpferdt 1806 8vo [5 pro Stück]

---

25 Trembecki Onufry Med. Dr. z Samoklęsk Dissertatio inauguralis medico-practica de Plica Polonica. Vindobonae typis Car. Ueberr. 1839 8vo

---

20 Turzyński Jan Dr. Med. De causis Plicae Polonicae. Patavii Typis Seminarii 1829. 8vo

---

9 Wolfram Johann Georg | Versuch über die Ursachen und Entstehung des Weichselzopfes. Breslau bey W. G. Korn 1804. 8vo

---

21 Marian Florian von Ogończyk Zakrzewski Med. Dr. | Medizinisch literärische Geschichte des Weichselzopfes. Wien bei Mechitarist. 1830. 8vo

---

5 D. R. Vicat D. M. | Memoire sur la Plique polonoise. Lausanne François Grasset 1775. 8vo

6 Gabriel Joann. Sam. | Dissertatio ~~inaug~~ inauguralis medica de Plica Polonica Budae typ. C. Landerer 1780 8o

---

8 de la Fontaine F. Leop. Med & Chir Dr. Chirurgisch-medicinische Abhandlungen verschiedenen Inhalts Polen betreffend. Mit Kupf. Breslau & Leipzig W. G. Korn 1792. 8o

---

13 Hecker Aug. Friedr Dr. | Gedanken über die Natur und die Ursachen des Weichselzopfes. 1810. 8o

---

17 v. Hoffmann Jac. Fridr. | Beschreibung des Weichselzopfs Varsovia 1826 8o

---

18 le Brun Alex. Ant. (Polonais) | Essai medical sur la Plique polonaise Paris. Didot le jeune. 1827. 4o

---

19 Bondi. Pathologie des Weichselzopfs Berlin 1828. Verlag v. Th. Chr. Fr. Enslin 8o

---

11 Chromy Tomasz M. D. | Naynowsze dostrzeżenia nad chorobą Kołtuna. Kraków Jan. Maj 1809 8o

(Chromy Tomasz (Emanuel) M.D.) Tożsamo po niemiecku

12 Neueste Ansicht des Weichsel-Zopfes in seiner Grundursache. Fryberg, bei Craz u. Gerlach 1813 – 8vo

---

à Gehema Jan Abr. | De morbo vulgo

3 dicto Plica Polonica, Hagae. Comitis, ap. P. Hagium. 1683. 8vo

---

~~Kaczkowski Karol.~~

Dissertatio inauguralis medico practica de Plicae Polonicae in varias, praeter

16 pilos, corporis humani partes vi et affectu. Vilnae typis Jos. Zawadzki 1821. 8vo

---

Marcinkowski Karol Dr. Med. i Chirur.

Uwagi nad historyą i naturą Kołtuna

23 Kraków w Drukarni Kwartalnika 1836 8vo

Mastallir Jakob Joseph | Praktische

7 Abhandlung über den Wichtelzopf. Wien gedruckt mit Schmidt Schr. 1790 8vo

---

2 Nayman Christophorus | De Plica ad disputandum proposita quaestio

Cracoviae, in off. A. Petricov. 1610 4o

22 de Plica Polonica. Wimar. Edmund Gordon 1832. 8vo

---

24 Carolus Gross de Rosenburg, Galicianus Dissertatio inauguralis medico-practica de Plica Polonica. Viennae Ex typogr. viduae A. Pichler 1837 8vo

---

25 Ostrapowski Jan (dr. Med.) Praktyczny wykład Chorób Kołtunowych. Warszawa nakładem autora w druk. Banku Pols. 1839. 8vo [Spis dzieł]

---

1 Saxonia Hercules Patavinus. De Plica quam Poloni Gwoździec, Roxolani Kołtunum vocant. Pat. ap. Laur. Pasquatum 1600. 4to

---

4 Seisser Josephus Austriacus Vindobonensis Dissertatio inaug. medica de Plica Polonica Viennae typis Joann. Thomae Trattnern 1770 8vo

---

14 Neiskühl Wilhelm von aus Augsburg. + Der Weichselzopf in Deutschland. Hadamar. 1817. 4to

---

15 Steik Valentin (Betrachtungen und Bemerkungen über die Ursache der hartnäckigen Heilung gewisser abnorm gründigen Flechten u. Kopfgründe. Breslau bei Grass 1819 8vo

— Herculis Saxonia Patavini
— Josephi Reitser
— Joann. Sam. Gabriel
— Jakob Jos. Mastallir
— J. L. Da la Fontaine
— Joh. George Wolframm
— Justus Fried. Aug. Schlegel
— Chromy Tomasz
— Aug. Fried. Hecker
— Chromy Tom. Eman
— Jak. Fried. Hoffmann
— Alex Ant. le Brun
Mar. Flor. v. Ogonczyk Zakrzewski
— Karol Marcinkowski
— Jan Oczapowski
— Christoph Naumann
— Jan Abr. à Gehema
— Wilh. v. Steinkühl
— Walentin Stark
— Carolus Kaczkowski
— E. Bondi
— Joan. Tuczynski

→ de jshree pol.
— Carol Gross de Rosenberg
— Onufrius Zrembecki
— Vicat. P. R. D. ch.

50

Maurycy Mochnacki.

† 1834

„O literaturze polskiej w wieku dziewiętnastym." Tom I^szy

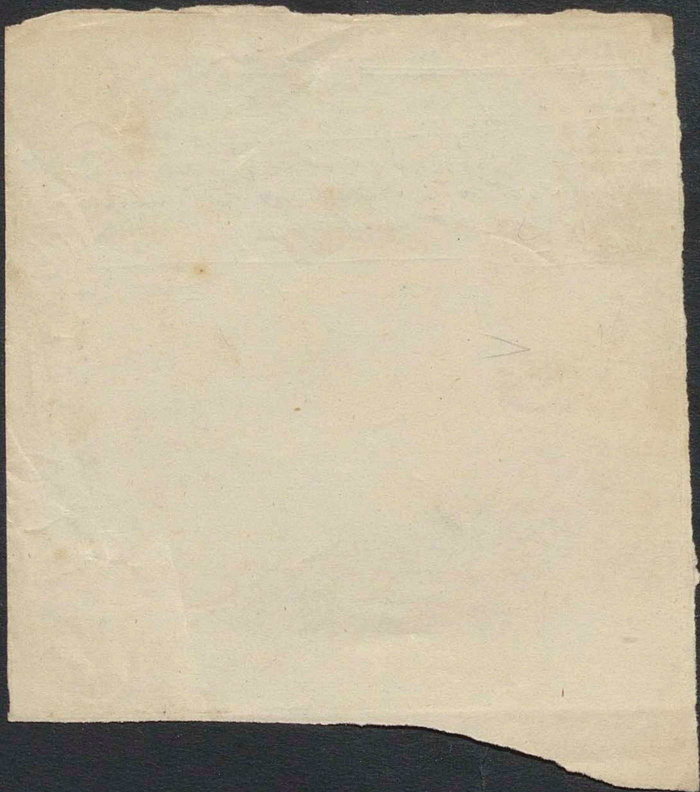
Poznań 1845. 8vo (str. 220) Wyd. 2^gie dopełnione. (Przy rodziałz)

str. 53. Literatura = samowiedza narodu.
— 54-55. Niedostateczność znajomości ducha czasu teraźniejszego.
— 59. &. Czczość Belletrystyki.
— 67. - Człowiek co stracił pamięć - obłąkany: - i narody mają pamięć którą stracić mogą. - Wielka wartość historyi.
— 99. - Pożytek z ścierania się zdań.
— 124. - Zkąd senny, melancholiczny duch poezyi polskiej?
— 127. Poeci czasu Stan. Aug. „niebyli poetami." & &--- Klassycy i Romantycy.
— 209. Poezya w Rzymie starożytnym nigdy nie stała tak wysoko jak dziś w Polsce.

NB. Autor obiecuje w jednym z późniejszych (niewydanych) rozdziałów dowieść, że u nas niema ani Romantyków ani Klassyków. (str. 102.)

Krzysztof Opaliński Wojewoda Poznański.
(NB. Mam jego portret.)

Edw. Dem. Opaliński zasługuje na uwagę jako wierny malarz obyczajów współczesnych i głęboki znawca charakterów. Dowcip jego jest niewymuszony, styl zaniedbany, język skażony. –

by się ubiegał o jéj miłość? Prosiła go wprawdzie, aby odwiedził jéj ojca. Ale to mogło tylko dowodzić jéj grzeczności; a jeżeliby nawet było oznaką tkliwszego uczucia, pod jakimże pretextem przestąpić ten próg dla niego zakazany. Jak powiedzieć ojcu, że chce zabrać znajomość z bogaczem, którego on nie szacował, kiedy znał surowość jego zasad i niezachwiane postanowienie niebratania się nigdy z wyższym od siebie. Wszystkie te myśli tłumnie krążyły po jego głowie, i ledwie przede dniem ciało wzięło górę i sen zamknął jego powieki.

L e s ł a w.

W księgarni Ludwika Putiatyckiego w Pleszewie i Ostrowie wyszedł w tych dniach **s z k i c f a n t a s t y c z n y** Romana Z.., [Zmorskiego] pod tytułem: *Lesław*. — Donosząc o wyjściu tego utworu przytaczamy tu zarazem treść jego i zdanie o nim przez Edwarda Dębowskiego w Tygodniku literackim na rok 1843 umieszczone.

„Osnową poematu jest charakter Lesława poetyczny, wielki. — W łagodnéj jesiennéj nocy błąka się Lesław po nad Wisłą, — tam spotyka go Nieznajomy; ich rozmowa uderza siłą charakterystyki i mową wyrobioną i jędrną.

Lesław wyrzeka na nikłość mądrości: — jéj szczebel najwyższy, mówi, w bezdennéj piekieł otchłani się wsparł.... wartoż się piąć nań? — Ale Lesław jest dumny, wié to Nieznajomy — i pochwytuje:

„I tyżbyś nie znać miał, że żadna cena,
Nawet wieczności — nie jest wielką zbyt,
Jeżeli za nią można kupić wielkość."

Tém, jak w strónę uderzył w duszę Lesława, — tu cała jego ognista wybucha dusza. —

„Wielkość! — Potężne, czarodziejskie słowo!
Jakaż młoda pierś od jego dźwięku

borne; Heleny mniéj zupełne. — Miłość Heleny ku Lesławowi, — któréj na próżno opiera się ostatni, gdyż mu lubczyku zadano, — określona mistrzowsko. Sceny Czarownic i Topielców, z mniemań ludu genialnie wysnute. —

Po śmierci Heleny, Lesław w okropném przerażeniu błąka się — i tu sceny rozwijające zupełnie jego charakter następują. — Lesław spotyka nieznajomego; oto część ich rozmowy: (Noc trzecia, scena 1sza.)

Więc tylko swego niepoznanie bytu,
Rozkoszy bytu używać dozwala. —
Zaiste, smutny, hańbiący to los! —

54

Dokładnie do terminologii filozoficznej uwaga w A. M. Fredry „Aryptowań" — Ob. Przedmowę autora do niej (w Wojc. III 112) co się tyczy ostrzelania się z nowopolskiemi wyrazami. —

Ob. kiedy żył Fredro (+1679) a kiedy La Roche foucauld?

[Tom XIII Część IV Zabaw przyj. i pożyt. mam? Ob. Łuk. Drzewiecka]

Adam Styla. „Grammatica polono-italica abo sposob łatwy nauczenia się włoskiego języka." Kraków 1675. 8° (Wojc. III 178)

(ad pag. 99 Łuk.)

Synowy Bogdan Zawadzki i Żeglicki Arnolf (Wójc. III 181)

ad § 79 Wojtkowi: Freitag, Siemienowicz, Dekan, Lipowski, A. M. Fredro (tł. Franc. Glinka), Brodowski, Tylkowski

Gospodarstwo Okresu V wed. Łuk.

Dodać z Wójc. III str. 183: Kącki, Hans Zawadzki;

„Ustawy Komisyi Edukacyi Narodowej dla stanu Akademickiego i dla szkoły w krajach Rzeczypospolitej przepisane w Warsz. 1783 fol.

Wyszła wszystkiemi „Fran. Bohomolca przez niedrukowana?

„Sługi powieści" „Podróż do Ciemnogrodu" Stanisław Staszica.

Ob. Łuk. w wydaw = ?

Jana Ostroroga dzieło prawie zupełnie ... uchwaliwszy, komentarz (p. dziel 7 Warsz. IV ...)
Czy posiadam? ?

Dominik Schultz ("Przegląd naukowy" 1845)
"Rozwój zasad umysłu polskiego w piśmiennictwie"

⊕ Mickiewicz: "O recenzentach Warszawskich"

Teodor'a Waga: "Hist. Książąt i Królów polskich" Warsz. 1770
Dzieło to należy odróżnić od dzieła Lelewela pod imieniem Wagi wydanego, w którem prawie nic z pierwszego nie pozostało. — E.D. tamże daty i 3 inne dzieła Wagi.
str. 224

NB. wypisać z E.D. str. 271 rec. — Spis dzieł z których (wyd. 1600–1700) wiadomości bibliograficznych zaczerpnąć można. — str. 277

E.D. str. 272. wypisuje X. Starowolskiego 21. dzieł z tych ... a wzmiankuje prócz o 11 innych ... Polskich zaś wypisuje tytuły: 14 ...

⊕ Wspomnieć rozprawy Mostowskiego i Bezimiennego w "Pam. nauk. i umiejętności".

* Obraz ... ustroju ... — anti-Monarch.
Stan. Staszyc: przemat. ... "Ród ludzki" *

St. Staszyc: Ostatnie uwagi Polski, krótki rzut wiadomości potrzebnych tym, który ten kraj chcą oswobodzić, i tym którzy chcą ... w nim rządzić. — Warsz. 1807.

Stan. Staszyc: Przestrogi dla Polski 1790.

Bezimiennego: O poddanych w Polsce. Krak. 1778.

Listy Anonima. Krak. 1778. (Tuż też ... od pana ... 1770. — (E.D. 307)

~~Lelewel Petrycy w ... dodatku do przełożonego Arystotela~~

Wał. Surowiecki: "Uwagi względem poddanych w Polsce ... " Warsz. 1807
(E.D. pierwsz. 307: "Warsz. 1807" ...)

Obrońcy ludu: Kołłątaj, Hist. Karpowicz ... Staszyc.

i Anonim w dziele: "O poddanych polskich" 1788. 8°

[illegible]

1449 Sejm Piotrkowski (: za sprawą Indiów :) 2 „E. D." str. 117.

Monum. pro comitutiis generalibus regni sub rege Casimiro Jan Ostroróg. – wydr. w „Pam. Warsz." z r. 1818 i 19. – osobno 1831 odbite.

Leonard Coxus „de homicidiis plebejorum" 1511

Stan. Orzechowski „Życie Tarnowskiego

Andrzej Fryez Modrzewski sekret. Zyg. Aug. „Ad Zig. Aug. Lacius sive de poena homicidii"

*) — „Ad Senatum, Equites, Populumq Polonum Oratio secunda de poena homicidii"

b. — — „Ad Populum, Plebemq Polonum querela de contemptione legis divinae in homicidas." 1546

a. — — „Ad Archiepiscopos, Episcopos et presbyteros ecclesiarum sarmaticarum oratio tertia de poena homicidii."

Jakób Przyłuski 1548 „Statuta"

Petrus Roisius Maureus Prof. Ak. Krak. „Decisiones de rebus in sacro auditorio lituanico" 1563

Andrzej Krasiński „Ad – Hen. I Valesium".

Krysztof Opaliński „Juvenalis redivivus".

Sebastyan Petrycy w swoich dopiskach do przełożonego Arystotela.

---

*) — „De Rep. emendanda lib. V." Krak 1551. Basilea 1554.
„Dto" w tłum. pols. Cypr. Bazylika. Łosk 1577. – Wilno 1770.
— „De mediatore lib. III." (wiele przeciw Orzechowskie[mu]" Basilea 1562.
— „Sylvae" Raków 1590 (przeciw katolicyzmowi)
tłum. na język niem., franc. i hiszp. E. D. 195.
i belgijski (Studia Domin. str.)

Stan. Staszyc.

— „Przestrogi dla Polski." 1790.

— „O statystyce Polski, krótki rys wiadomości potrzebnych tym, którzy ten kraj chcą oswobodzić i którzy chcą w nim rządzić." Warsz. 1807.

— „Ród ludzki" poemat nierymowy (nader rzadki) Antimonarchiczny obraz postępu cywilizacji i sposobów jakiemi ujarzmiono ludy. —

Michał Karpowicz kaznodzieja za czasów Stan. Augusta

Listy Anonima. Krak. 1778. (: Jest tu że Pan. Drzostowski włościan od pańszczyzny uwolnił r. 1770. — (E. D. 307.)

Bezimienny. „O poddanych w Polsce." Krak. 1778.

Wawrz. Surowiecki. „Uwagi względem poddanych w Polsce i projekt do ich uwolnienia. Warszawa 1807 (p. Ol. Wojc.:). — E. D. pisze: „Warsz. 1806." (str. 307.)

Kołłątaj.

Dramat.

1513 Dialog o sądzie Ś. Jana
1516 Ulysis prudentia in adversis
1522 Iudicium Paridis de pomo aureo ks. Stanisława z Lowicza

Mik. Rej: „Żywot Józefa"
Szt. Korczewski: „Rozmowy polskie łacińskim wierszem przeplatane rytmy 8mio zgłoskowemi stroione". Kraków 1553.
Sebestyan Łęczycanin „Sofrona" 1556
Jan Kochanowski „Odprawa posłów greckich" przedstaw. 1578.
Mikołajewski „Labirynt" 1587
Jan Zawicki „Jephtes" Kraków 1587 (z
Górnicki „Troas" 1589 (z Seneki)
Stan. Gosławski (przekł. tragedyi „Józefa Czystego" Szymonowicza z 1597)

~~Mięsopust" 1622~~
Ant. Wieńkowski „Ludowe wesele"
„~~Dialog o obronie Ukrainy~~" Dobromil 1615
~~„Odkarmatyja 1640~~
~~„Szczytowa rozkosz"~~
Piotr Baryka „Z chłopa król" 1637.
~~„Dziewosłęby dworskie", „Szkoła Mistrzyna" 1633~~
Piotr Gorczyna dialog 1618
Jan Jurkowski „Polski Scylurus" Krak 1604.
Jan Bielski S.J. „Zeifadyn" trag. „Tytus Zapomnicy" trag. Poznań 1748.
Andrz. Stebnowski „Mleko i Ojczyzny" Krak 1761

8/ Jagodyński; Żurawski; Andrz. i Stan. Morsztyn
Drużbicki

Szczegóły o życiu i pismach poety pieśniarza
Stanisława ~~[illegible]~~ Doliwy Starzyńskiego (syna
Erazma, majora w. p.) znanego pod pseudonimem
„Stach z Zamiechowa" — znajdzie w „Wspomnieniach"
Franc. Kowalskiego. Kijów 1859. 2 ty.

Pisał swe piosnki na świstkach i często niemi
fajkę podpalał. — Zebrał 2. tomy tych pieśni i
przepisał jego bliski krewny Julian Sabiński
z Bednarówki, wychowaniec Rajmunda Korsaka
z Rabczynice na Pobereżu. — Niewiadomo w czyich
rękach ten rękopism zupełnie do druku przygotowany.
— Przetłumaczył tragedię Grillparzer'a „Die Ahnfrau"
= „Matka rodu" — ośmiozgłoskowym wierszem. —
— Przetłumaczył „29 Februar" Müllner'a. —
— Tłumaczyć zaczął „Die Schuld" Müllner'a p. t.
„Przewina": (2 ostatnie akty dokończył Kowalski) spoczywa
w rękopiśmie. —
— pisał także ballady, elegje. Tłumaczył Berangera
ballady i elegje przełożył wiele, dokończył druku pierwszy tomik
poezji Ad. Mickiewicza. —
W Kowalskiego Wspomnieniach. T. II-gi str. 288. wyliczonych
kilkanaście piosnek Starzyńskiego. —

Schattenseite der stehenden Heere

Allg. Bemerkungen über den Werth der Form in allen Volks- u. Staaten-Einrichtungen (Seite 44 u. ff. I. B.)

[: Decker „Die Taktik" II Bde. Berlin 1833. :]

<u>Generatio equivoca.</u>

Jak wytłumaczyć zawsze jednaki porządek (następstwo w porastaniu) w rodzajach roślin porastających jeden po drugim na odłogiem leżącej ~~[illegible]~~ spalonego lasu amerykańskiego? – ~~[illegible]~~ Czy wiatr lub ptactwo nasiona zawsze by w tem samej kolei gatunków przynosiły? Czy też to wyjątkiem generationis equivocae? – Mnie się zdaje że nie, lecz że nasiona tych plant będące istotnie już w ziemi opadłe niegdyś z drzew rozwijają się tak że ~~ziarno~~ gatunków niektórych czasu do wykluwania się i wzrostu potrzebujące prędzej wzrasta a inne później. – Wprawdzie Drossbach powiada że przy straszliwym pożarze ani jedno ziarnko uratowaćby się nie mogło było ... lecz to <u>pytanie</u> ... – Jeśli ma Drossbach słuszność, natenczas generatio equivoca plant faktem stwierdzone.

(Drossbach „[illegible]." str. 46/7.)

(Analog:) Acetyt = odmiana rudy żelaznej z jądrem ruchomem. [illegible]

Poezja jest subjektywna, zawsze ~~[illegible]~~ lub tej

Obacz Kras. w „Listy" I. 77. „Chleb ze strawy tylko jedz poetyczny" a mięso ułomane?

7 bierzemy się subjektywnem

62

Sophocles   Kaszewski Antygona

Małecki Elektra

Ochlenschläger a Coreggio

Warsz. 1857

Tłumacze Osyana

1.) Kaz. Brodziński:

– „Baraton"

2.) Stef. Witwicki:

– „Bitwa nad Lora"
– „Krotar" (= Croma)
– „Minwana"

bonnirt
Ende Juni.

„Aus der Natur. Die neuesten Entdeckungen auf dem Gebiethe der Naturwissenschaften." Leipzig 1852. – 3 Bde 64

(: 2 Band. Nr 87:) Thierähnliche Bewegungen im Pflanzen=reiche. –

Vaucher (vor 50 Jahren) entdeckte zuerst das Austretten der Fortpflanzgszellen (der Conservaceen) aus den Fäden der alten Pflanze u. das oft stundenlange Umherschwärmen der ausgeschlüpften Sporen d. i. der aus der bestehenden Zellen schlüpfenden Primordialschläuche.

Es scheint das die meisten Algen selbst bewegliche Fortpflanzungszellen haben die sich vermittelst Schwingungen ihrer Wimpern die auf ihrer Oberfläche angebracht sind. – die drehen sich ganz ähnlich wie die Infusionsthiere die mit ähnlichen Organen versehen sind – um ihre Längsachse.

Zelle „Zoosporen" nennt man diese Erscheing. – sie sind meist eiförmig. Nach mehrstündigem Umherschwärmen fängt die Keimung an. – Später theilen sie sich d. Querwände u. werden zum Zellfaden u. endlich zur Pflanze.

Dasselbe hat man auch an einigen Wasserpilzen beobachtet z. B. Saprolegnia. Diese Zoosporen theilen (während der Bewegung) sich oft z. B. bei den Volvocinen in neue Sporen u. diese wieder in neue so dass die Bewegsdauer oft Monathe lang dauert u. der Ruhezustand schwer anzutreffen ist. – Diese Bewegsdauer ist je nach den versch. Arten verschieden. Ehrenberg rechnet die Volvocinen zu Thieren.

Die Spore der Euglena viridis. offenbart gegen Ende der Bewegg die wunderbarsten Verdrehgen Verkürzungen u. Wiederausstreckgen doch von nur kurzer Dauer. – Dies u. der Umstand dass in keinem Fall die Aufnahme fester Nahrgsstoffe nachgewiesen werden konnte ~~spr~~ lässt sie zu Pflanzen rechnen. –

Aber nicht nur Fortpflanzgszellen

~~denn~~ viele mikroskopische vollkommen ausgebildete Algen können sich bewegen;
Desmidieen, Diatomeen steigen bei hellem Sonnenschein (ohne mechan. Einwirkg der Luftblasen wie bei den Conferven) im Wasser empor u. versenken sich bei trübem.
Einige Diatomeen gleiten im Wasser langsam (wie es scheint aus Ursachen von Aufnahme der Nahrgsflüssigkeiten:) vor- u. rückwärts.
— Die oft zoll-langen Fäden aus Primordialzellen der Oscillatorineen führen oft bei hellem Licht Pendel-Schwingungen aus.
Ähnliche Erscheingen finden sich auch an den Samenfäden der Laub- u. Leber-moose.

Phytozoiden rechnet man zu Infusorien doch sie wanken zw. Thieren u. Pflanzen.

Wiersze Tom. Kaj. Węgierskiego
(Dzieła. Wydanie Tad. Mostowskiego. Warsz 1803)

B Pr. 492

Charakteryzuje jego charakter:

Śmiertelniku! o rozkosz mało się w życiu starasz,
Niewiesz by Cię po śmierci miano za to karać:
W tym sposobie myślenia bądź jednak ostrożnym
Poczciwemu jest tylko wolno być bezbożnym.

Styl Woronicza J. P. Tom II-gi Str 14. z Hymnu do Boga:
„Tyś [Boże] im [przodkom naszym] sam dziewosłębił szczęsne zrękowiny,
„I serca nitem harcił w nierozdzielnem życiu,
„Że się Ojcom podobne rozmnażały syny,
„Jeszcze te niemowlęta kwiliły w powiciu,
„A już wodzowie owi z strachem drżeli
„Który z ich ręku pęta przyjąć mieli."
Co to znaczy?

65

Jasek. — ~~[illegible]~~

„Lipski" z Bibl. Warsz.

Naruszewicz ~~[illegible]~~ ułożył pol.

Antyparty Mier. Morsztyna

S. Trembecki ~~Firarnik~~

~~[illegible]~~ Motto wypada

~~[illegible]~~

~~Abelard~~ i Heloise

15 lipca

„Ram mi wyśnił Roma" (Bayka)

„Dziś Molski, w rękach oda,
„Dla Chrystusa, dla Heroda,
„A w zapasie wierszów trzysta
„Dla przyszłego Antychrysta"

IIIo (!) Synthesa = znaczyło u Rzymian suknię służących = liberja =

Nam neque chorda sonum reddit quem vult manus et mens.
Poscentique gravem persaepe remittit acutum.

Miseram servitutem falso pacem vocari.
(Tac. Hist IV. c.17.)

66

Parcere subjectis & debellare
superbos. -(Virg.)

Aut haec cum illis habenda
aut illa cum his amittenda sunt.
(Terent.)

—brevis esse laboro
Obscurus fio — (Horatius)

Agere non valenti non currit
praescriptio.

"Quisque verborum
suorum optimus est
interpres."

Nemo plus juris
in alterum transferre
potest quam ipse habet.

Przeciw <u>Teleologji</u> mówi wiele <u>historja naturalna</u>.

n. p. doświadczenia <u>akklimatyzacji</u> okazały

że niektóre rodzaje zwierząt lepiej w innych krajach

prosperują niż w ojczyźnie swej. —

69

Die Bandwürmer der versch. Völker sind verschieden.
Conf. (: Adam & Eva :)

Wenn es auch den Helminthologen (: Wissenschaft über die Eingeweidewürmer :) gelingt zu beweisen dass alle Blasenwürmer u. selbst die geschlechtslosen Eingeweidewürmer nur frühere Entwicklungsstufen od. abnorme, krankhafte Ausartungen anderer normal gebildeter Würmer sind — so ist dadurch die Lehre von der Urzeugung d. h. von der Generatio aequivoca od. spontanea (: Geschlechts u. Eltern-lose Entstehung individualisirter Organismen :) nicht gestürzt denn die Geologie zeigt unumstößlich das vielfache Erscheinen völlig neuer Pflanzen u. Thiere auf der Erdoberfläche.

Naturgesch. der Eingew.=W. bes. des Bandwurms wo sehr klar u. überzeugend dessen Generatio aequivoca widerlegt wird nach den neuesten Untersuchungen. — Siehe: pag. 170. Band II;

Aus der Natur. Die neuesten Entdeckungen auf dem Gebiethe der Naturwissenschaften. — Band II. Leipzig 1852. Pag. 170 – 183; „Neue Beobachtungen aus der Naturgeschichte der Eingeweidewürmer." —

„Ueber den Generationswechsel im Thierreiche" Band I. S. 224 – 240. —

„Infusorien" Band III S. 212 – 237. —

„Mosers Thaubilder. Band I. 201 – 223.

Zbíjal možnosti Generationis equivocae
Eschericht w swém díle „das physische Leben"

(Burzywoj:) „A Wujenka?"
(Agatka:) „Jak stary zegarek,
„Co inaczej wskazuje a inaczej bije.
„Krzęka, stęka, a dobrze je i lepiej pije.
[(Franc. Zabłocki. – „Sarmatyzm" komedya. – Akt I.szy – Scena Xta)]

.... – zaczynam rozmowę,
Jakbyśmy razem rzeczywiście byli.
Twe odpowiedzi wymarzam w mej głowie,
Myślą za siebie, i za ciebie mówię,
Mówca i słuchacz, wszystko w jednej chwili.
(Julian Korsak. – Elegia: „Kominek.")

... O gdyby ludzie mogli rozmawiać myślami!
Myśl najczystszą pod piórem wnet atrament splami:
W jego barwie, choć każdy dać jej życia żąda
Jak człowiek pod całunem, martwo myśl wygląda.
(Julian Korsak. – Elegia: „Myśl i Pismo.")

„Nicht länger wollen diese Lieder leben,
Als bis ihr Klang ein fühlend Herz erfreut,
Mit schönern Phantasieen es umgeben,
Zu höheren Gefühlen es geweiht;
Zur fernen Nachwelt wollen sie nicht schweben,
Sie tönten, sie verhallen in der Zeit." – (Schiller)

Jako fajerwerk z gwiazd kilku tysięcy (: poemat :)
Chcę aby się spalił – i nic więcej.
(Słowacki. „Beniowski" Nr. 117.)

~~Fizyka~~, Chemia – Fizyologia – &

+ ~~Wynalazek Moser'a~~

+ Jakie chemiczne i fizyologiczne stosunki zachodzą między substancyą mózgu i nasienia?

+ ? Tożsamość prawa w całej naturze według którego ~~całości~~ wiele mniejszych całostek formuje całości z których znów całości coraz większe całości formujące składają się — — (Familia ... gmina ... ~~wieś~~ ... powiat ... kraj ... państwo ... & ...) Dowód po analogii w świecie kryształów & w świecie grzybów, pleśni &. w świecie polipów ... systematów gwiazdowych ... (: magnetyzm zwierzęcy (polipy) miłość :/ ... Bóstwo ...

Polipy // robak dzielony. Płodzenie // rozmnażanie przez rozdział &

... Centralna całostka = jednostka tych całostek większych Bóstwo podobne – lecz jako centralna monada wszechświata sferą działalna w nieskończoność – Obacz: Drossbach 8vo 50. (Tud.-Kud.)

Panteizm – „Świat ma duszę" (: Agryppa Nettesheim, magik „De occulta Philosophia" 1500. – Co tylko umysł stwarza? naturami Boga.

„Bóg z materyą od wieków nieodłącznie złączony" zdanie wielu szkół filozoficznych i religijnych. U sp. indyjskiej napotykające się"

Dusza = siła (magnetyzm zwierzęcy.

Jakie wpływy wywierają na siebie cząstki (chemicznie) równorodne (t. j. tego samego chemicznego ciała (lub składu)) w świecie rozproszone?

Czemu do doskutku-przyjścia niektórych składów chemicznych potrzeba bezczynnej obecności jakiego obcego składu ciała?

[illegible]

72

Mr. Leroy „Lettres philosophiques sur l'intelligence des animaux"

<u>Balsac</u> – Phisiologie du mariage
– Recherche ~~des~~ de l'absolu
– Peau de chagrin

Uczony matematyk niemiec Schmidius napisał dzieło o geometrji transcendentnej pająków i pszczół.

Ah! gdyby Szatan mógł kochać — — przestałby być złym. (: Sta Teresa :)

„Aimons donc, aimons donc! de l'heure fugitive,
„Hâtons-nous, jouissons!
„L'homme n'a point de port, le temps n'a point de rive;
„Il coule, et nous passons!"
(: Lamartine. Méditations. (XIII. le Lac.) :)

Respondere ad...

E

Plutarcha [wim] „Traktat o moralności"

Edukacyjne:

Aimé-Martin „Education des mères de famille. Paris 1849. (5ème Edition)

~~[illegible]~~

Mme Rémusat. Education des Femmes

Mme Bernier Discours sur l'Education des Femmes

Gdyby nie Chemia nie bylibyśmy przekonani o niezniszczalności, wieczności materyi. -- Rozkład chemiczny ciał musieli sobie starzy tłumaczyć czasem materialnym rozkładem a czasem zniszczeniem, ukończeniem materyi.

---

1. Czy władze umysłowe (myślenie, pamięć) są (~~[illegible]~~) li własnościami tej harmonii organizmu (t. j. duszy) martwemi (w stosunku do materyi)
2. Czy przeciwnie każda myśl jest ruchem, wibracyą nerwów mózgowych, a pamięć i wspomnienie drgnięciem nerwu na który dawniej wrażenie odpowiadnie się wycisnęło?

~~Może szczególnie pamięć wydaje się~~ "=" ?
o samej jedny rzecz by zrwina 1.) i lecz o wspominaniu?
~~[illegible] od [illegible] mat. cząstek~~
~~własności harmonii organicznej (pamięć~~
" ~~pamięć" nie „wspomnienie"~~) [Ja [illegible]]

Jeśli 2.) To w każdej chwili życia człowiek jest pod względem składu materyi (a zatem i pod względem duszy) inny (nie: pod względem części składowych — chociaż to jest zawsze prawdą iż człowiek bezustannie się zmienia i co do części składowych — ciągle jest innym człowiekiem choćby nawet nie na formę składu ale na tożsamość cząstek składnich ~~uw~~ mieć wzgląd. —

I światło gwiazd czasu potrzebuje aby dolecić do nas. – Wiele też niezawodnie istnieje których światło później nas doleci. – Jeśli ilość Materji nieskończona – to kiedyś cały nasz Firmament oświetlanym będzie. –

Haben die Himmelskörper Kraftsphären oder nicht? Kraftsphären nämlich über deren Grenze ihre Kräfte gar nicht mehr wirken? Oder wirkt die Anziehung ins Unendliche? –

Stosunek samowiedzy do pamięci ~~[illegible]~~.

Czy atomy trzymane dwóch ciał kilkakrotnie chemicznie związane i rozrywane okazują później większy związek skojarzenia się? –

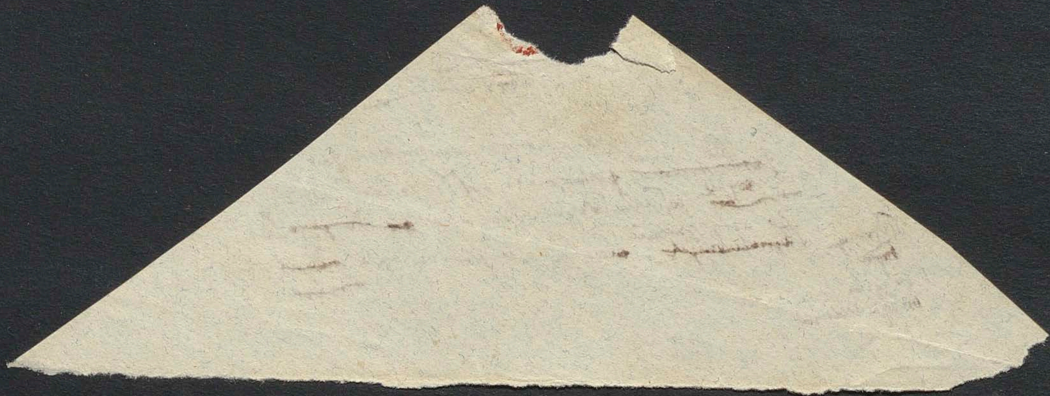
mistrzostwem
twego stanowiska

Egoizm sam się karze

ważny tylko jako wzwiela ludzi ~~przedmiotów~~
na niższe
~~[illegible]~~ pchać się, a dzień Boży
dziś ~~w ogóle~~ w celu doprowadzenia ~~go do gry~~ samoluba
do osiągnięcia
Drobnego ~~samolubnego~~, ciasnego, ograniczonego ~~indywid~~ jego życia
~~[illegible]~~

F bo tylko jako
indywidualnym

74

[Bóg] Większość ludzkości zjawiska wszystkie niezwykłe i ta przyczyna bezwiednie ... to wszystko na niebie ... a więc sam Bóg i t.d. Wietrzny // Wieczny

Musi zawsze być wiara w jakąś hypotezę że to wszystkie zjawiska i których sądu wydać nie można a ich przyczynie ... wiara w Boga dziecinnej między ludzkością syra Naturalnie zapytamy: kto to robi? &

Wiara odziedziczają pokolenia i wyobrażenia i sposób zapatrywania się na naturę sposobem tradycyi i wpajania w dzieciństwie każdego człowieka – i (jak sądzę) również w sposób magnetyczny – sympatyczny)

XVIII Jahrhund. Materialism

laMettrie „Der Mensch als Maschine"

Holbach „System der Natur (Mirabeau)

Bähr „Der Animalische Magnetismus u. die experimentirende Naturwissenschaft" ∾ Tellurischen Magnetismus (: Sieh pag 16, 298 :)

Werner „Symbolik der Sprache" ?

Życie pośmiertne — Wyobrażenia Brahmanów ∾ Chrześcian (Bähr: Str. 11.)
— Dowód że nieśmiertelność duszy jest prawdopodobna przez Herder a. Śmierci (Str. 11)

Topienia czarownic — przyczyna i prób pławienia leży w naturze rzeczy bo (Bähr: anim. Magn.) sommambule z trudnością się topią. Str. 41.
czy to prawda?

? Czemu Matkę ze snu przebudzi i drobny ruch dziecka obok niej — a nie zbudzi i głośny hałas inny ? — Sen
czy to prawda?

Stoliki — Przyłożono usta do prawej ręki jasnowidzącej osoby myśląc przy tem zapytanie — odpisała trafną odpowiedź . . . (Bähr „anim. Magnet." Str. 38)
Ślepy a gruchy [illegible] gdy to dłonią mówią [illegible] (tamże)
Duchy opętliwcze &. przechodzenie duchów nieboszczyków w ciało jasnowidzącej (Str. Dziad Marcina Kz. 8)

(Str: Bähr: Str. 49: Jasnowidzący tłumacząc to przyznają się do Wiary i do mimowolnego myślenia i wyrażania się w zmysłowych obrazach &.)

(Drosbach „Ind. Unsterbl." Ste 21.)

„ Leben, Wirken u. Sein ist gleichbedeutend
„ Die Frage, warum ee Substanz in diesen
„ od. jenen Verhältnissen diese od. jene
„ Veränderg (zuförderst in unserer Vorstellg
„ od Wahrnehmg hervorbringt, ist daher
„ gleichbedeutend mit der Frage, warum
„ sie lebt u. da ist. – Was z. B. die Schwerkraft
„ ist wissen wir nicht, wir wissen nur d.

Es frägt sich aber warum alle im Weltall
befindlichen Kräfte die seit Ewigkeit da
sind sich nicht ins Gleichgewicht setzen?
Muss man da nicht beziehungslos = selbstthätige Kräfte annehmen?
Freie Wille.

Das Gleichgewicht aller Kräfte deren
Summe Lebenskraft ist (: abgesehen
davon was dies für Kräfte sind: Magnetismus? –
Electricitaet? chem. Anziehg? &c.??:) ist im
lebenden Organismus ein labiles. – Denn:
im Leben offenbart sich diese Lebenskraft
(: die ich für eine zusammengesetzte u. nicht
ursprüngliche, besonders für sich bestehende halte)
ununterbrochen, – Kräfte aber sowohl
der unorg: als org: Natur offenbaren sich,
tretten hervor u. werden dem Auge des
Beobachters nur dann sichtbar wenn
sie in ihrer harmonischen Wechselwirkung,
in ihrem Gleichgewichte gestört sind. –
Der fortwährende Kampf also
das fortwährende successive Auftretten
dieser verschiedenen Kräfte (: jedoch so
das keine davon einen vollkomenen Sieg
davon trägt – sondern nur momentan
stärker als die andern aufzutretten
beginnt –:) – dies ist das Leben

(Drossbach „Indiv. Unsterbl.") sagt: „Leben, Wirken u. Sein
ist gleichbedeutend. (S. 21.)

„Ehrwürdig nur, weil Hüllen sie verstecken, (Ewigkeit).
„Der Riesenschatten uns'rer eig'nen Schrecken
„Im hohlen Spiegel der Gewissensangst."
(Schiller. Resignation)

Dusze pamiętnie przeżywając przeżywając
A sen wspomnienia przed duszą mi otwiera
Że widzę zmarłych przyjaciół mych twarze
A gdy się zbudzę czuję że tak marne
Już pozostało ...

I Szybko pisał, Götter Griechenlands ówczesne temu
a my dziś — — —

II Co powiem na „co robić" Bogu?

2 klas. Filoz. – wykłady:

Nowoplatończyków ...
Philo, Aristeas, Aristobulos .. Josephus Flavius
Jaki pierwszy jej rozwój w Urgeschichte? ...
Czem

NB
Jaskinia Trophoniusza – w której gdy kto był, nigdy już przez całe życie się nie śmiał. —

czynami Boga [illegible]

(został by mu jeśli w rzeczywistości bardziej siebie niż ludzkość kocha a przeciwnie byłby swej miłości k° ludzkości konsequentnym i wszystek jeśli ta po rzeczy samej przeważa w nim nad miłością siebie samego.)

Nie jednemu wydaje się że kocha ludzkość, nad siebie samego lecz gdyby chciał porównać uczucie swoje z czynami i doprowadzić do ostatniej konsequencji ~~[illegible]~~ jakie czyny jego były potrzebne aby odpowiadały temu uczuciu poznał by że wszystek jest egoizm a zostałby mu może szczęście ~~[illegible]~~ w uczuciu i tę miłość ludzi by zaprzeczył w sobie gdyby poznał że nic w czynach już jest i że tylko kłamie swój

czyn egoistyczny przed sobą samym usprawiedliwia i stara się wywodzić od miłości ludzi. — Co go do tej hypokryzji w obec siebie samego powoduje? — Oto to właśnie że miłość ludzi jest ~~[illegible]~~ [illegible] wrodzonem które nikt w sobie zaprzeczyć nie zdoła a szczęście nasze zależy tylko na tym przekonaniu że wrodzonym nam ~~[illegible]~~ [illegible] i łączym najwyższą radość. — Gdyby więc kto w skutek [illegible] chciał być konsequentnym został egoistą — byłby nieszczęśliwym — Właśnie Kant mówi:

(Drossbach „Ind. Unsterbl." S. 42:)
„Es gibt keinen absolut dichten Körper, wie keine absolute **Leere** oder Ausdehnung."

Atome. – Wirkungssphären der Kraftkugeln. –

Herbart hält die Mehrheit der Kräfte u. Vermögen mit der Einfachheit der Substanz unvereinbar. (Drossbach. „Indiv. Unsterbl." S. 15/16.)" Die Diremtion des Seienden oder der Substanz in eine Vielheit von Eigenschaften u. Kräften, ist ~~[illegible]~~ nur logischer nicht realer Natur" u. obwohl das Seiende sich nicht als se einzelne Kraft begreifen lässt."

Leibnitz setzt der Einheit der Spinozistischen Substanz die Vielheit der Substanzen entgegen. (S. 49. N.)

„Man sagt die psychischen Eigenschaften des
„Menschen können nicht sinnlich wahrgenommen
„werden, daher sind sie übersinnlicher Natur".
„Aber es kann überhaupt ~~[illegible]~~ keine
„Kraft direkt od. sinnlich wahrgenommen
„werden, weder die geistigen Kräfte z. B.
„die Denkkraft, noch die physischen z. B.
„die Schwerkraft, die elektrische, chemische
„Kraft &c." (: Drossbach „Indiv. Unsterbl." S. 53:)

„**Zufall** ist der gemeine Ausdruck für Wirkungen,
„deren Ursachen uns verborgen sind. – Zufall ist
„nicht Willkür, sondern strengste Nothwendigkeit,
„Gesetzmässigkeit, Berechnung und Ordnungsmässigkeit,
„aber in so verwickelten Gängen, dass wir ihn
„nicht durchschauen u. bis in die letzten Ursachen
„verfolgen können ...“ (: Drossbach „Wiedergeb.“ S. 39:) X.
(: Ob: aff. Narr. [illegible] notatka : Le hasard.

82

twierdzące, przeczące

Trägheit der Körper = siła bezwładności

pobudliwość (Irritabilitas) pobudzalność – ~~[illegible]~~

zewnętrzna wrażliwość k. obraźliwość zmysłu pobudka wrażenie, wzruszenie

Stimmung = nastrój bodziec, popęd

możliwość – Vermögenheit

samorzutność, samowolność, dowolność

oddziaływać

ruchliwość

Cierpliwość

czułość – sensibilitas (~~[illegible]~~ zmysłowe, tkliwość)

drażliwość – irritabilitas

Innerliche Anschauung = Erinnerungsbildung = wird

Bewußtsein – ośrezenie

w jawi
wyjście zacznie
ujęcie jątek
postrzeżenie
obaczenie
doznanie, zaznanie
pobierać (pobiór?)
prawdobranie = Wahrnehmung.
pogląd = Anschauung
Merkmal – znamię, ?
Gemüt – porownanie

Kojarzenie się wyobrażeń. Assocyacya idei

przyczynność – ~~Causalität~~ wynikłość
zawisłość zależność

zławie, poznanie

Sensibilität = umysł

Reproduktion = wznowienie
samowiedza

do

odradzanie
Reprodukcya

Jest to podobny fałsz jako gdyby kto rzekł: uczucia i wzbudzanie ich jest niemożebne bez Religii.

Tyś zatem zdanie: „Poezya niemoże istnieć bez pojęć religijnych." — Możnaby to dowodzić tak: Poeta musi mieć jakieś wyobrażenie o świecie – czysto=rozumowego (:filozoficznego:) jako Poeta mieć nie może a przynajmniej wypiękniować go w Poezyi niemoże (:bo by był nieprzystępnym:) — musi więc mieć jakąś wiarę bezdowodną — jakieś zdanie przyjęte o świecie dogmatyczno= — a zatem religię... (:NB. Czy to „zdanie o świecie" niemoże być n.p. ateistyczno=materyalist.? a przynajmniej empiryczne?:) (NB. przedmiotu takiego aby wyobrażenia o świecie wpływać nań musiały. —

Zwierzę tem się różni od człowieka że niema żądzy mieć zdanie o wszystkiem, t.j. że ma o rzeczach takie tylko zdanie, jakie mu bezmyślnie się nasunie tam gdzie się nasunąć musi...

czy ta różnica nie = z tą „że zwierzę nie wie o tem że umie myśleć" ?

~~bo~~ w jakim stosunku owa różnica stoi z często stawianą różnicą samowiedzy (NB. czy „samowiedza" = Bewusstsein? czy „Selbstbewusstsein")

B. = ostateczna przyczyna uosobistniona t.j. personifikowany Absolut (?

(tak, ale tylko Genesis tego pojęcia [illegible]. Duś Bóg jako sędzia [illegible] ? —

Czas ∠ pole [illegible] = [illegible] przyczyny — [illegible]
[illegible] na [illegible] Filozof. a w Spinoz. [illegible]
i teologia ! —   Fizyka była [illegible]

[illegible]

[illegible]

Przestrzeń = abstrakcja stosunkowatości
(: dzb. [illegible] = Przedmiotów :) rzeczy, matematycznie wynikającej
z ich niedzielności (z tego że każda jest inną
odrębną, samą,) ?

Czas = abstrakcja zmiany stosunków
(: zmiany samej istoty raczej a nie stosunków
w [illegible] uzupełnienia rzeczy zewnętrznej :) = (?)
abstrakcja zmiany istoty] rzeczy ; —

Abstrakcje te <u>są</u> w rzeczywistości (: biorąc
„rzeczywistość" jako przeciwstawne do tego co jest 4
istotne w umyśle ludzkim :) jak jest także
w rzeczywistości n.p. pojęcia abstrakcyjne
„białość" — „okrągłość"

Oto są definicje Czasu i Przestrzeni Fizyków
jako Filozofów.

[illegible] — [illegible], [illegible] — [illegible]

<u>Oerstedt</u>. „Geist in der Natur."

T. I.^o StR. 41. Czemu fontanna nam się podoba?

—— StR. 65–66. Czemu niebo gwiazdziste lub też mierzione nam się podoba, i jaka różnica wrażeń przez pierwsze a przez drugie sprawianych, i czemu? StR. 83 & &. o przesądach i zbijaniu ich, tak aby znów w drugą ostateczność nie wpaść — w niewiarę 93. – Poezya nie potrzebuje ani Religia. – Odkrycia nowych praw w świecie przyrodzonym nie są klęskami dla poezyi. – „die geistige Wirklichkeit" w poezyi niezrozumiana przez niektórych, którzy prawdy materyalnej szukają w poezyi. – 102. – Wstęp do nowej ery poezyi jak ważny dla ludzkości 100. –

87

<u>Przestrzeń</u> = abstrahowana ~~[struck]~~ możliwość (rzeczywistego istnienia rozmaitych <u>odrębnych</u> rzeczy (materyalnych). (:abstrahowany ~~[struck]~~ <u>warunek</u> możliwości ?:)
[Ale jak stąd wytłumaczyć <u>odległość</u>?]
<u>Czas</u> = abstrahowana ~~[struck]~~ możliwość rzeczywistego istnienia rozmaitych (przeciwnych sobie) stanów jednej i tejże samej rzeczy (materyalnej). (:abstrahowany warunek możliwości &c ?:)

„Raum u. Zeit sind die Formen, in denen das Verhältniß,
„das sich in der Vernunft findet, zwischen Grund und
„Begründetem, zw. einer Geisteshandlung und deren
„Wiederholung, zw. Etwas und einem Andern,
„zwischen einem Mehr oder Minder auf eine unmittelbare
„Weise hervortritt." (Oersted) Sieh Drossbach „Ind. Unsterbl." S. 30.

W stosunku do (oddania z którego o niej sądzimy) ~~naszego [struck]~~ <u>abstrahowana</u>. – W rzeczywistości czas istotna, samodzielna. – <u>Możliwość</u> czy <u>warunek możliwości</u> to wszystko (jedyny) na jedno, tak jak n.p. siła chemiczna = możliwość łączenia lub warunek jej. – Abstrakcya jest wszystko. – Abstrakcye istnieją w rzeczywistości. –

Nie pojmujemy rzeczy samych lecz tylko ich stosunek do nas, razem i przestrzeń tylko jednym stosunkiem nam się objawia – toć ją tylko tym stosunkiem określić możemy t.j. ~~[struck]~~ <u>obokosobnością</u> rzeczy. – właściwie nie obokosobnością (:Nebeneinander:) ale samą <u>osobnością</u>, <u>różnością</u> materyalnych rzeczy. – <u>nietożsamością</u>, <u>odrębnością</u>. – ☼ %

Słowo: „abstrahowana" <u>w powyższej definicyi można opuścić</u>. –

Przy określeniu <u>Materyi</u> uwzględnić należy wynalazek Moser'a i t.p. które wykazują istnienie materyi nasze nerwy niedrażniącej lecz tylko w swych skutkach widocznej:
<u>Materya</u> = wszystko czego się lub dotknąć możemy lub czegobyśmy się przy stosownych zmianach w stosunkach przestrzeni dotknąć mogli. (n.p. oddziaływanie ciał niebieskich, zgęszczenie eteru &.)

~~Materja~~ = wszystko co przestrzeń zajmuje.
~~Materja~~ = obacz rozprawę Ludwika

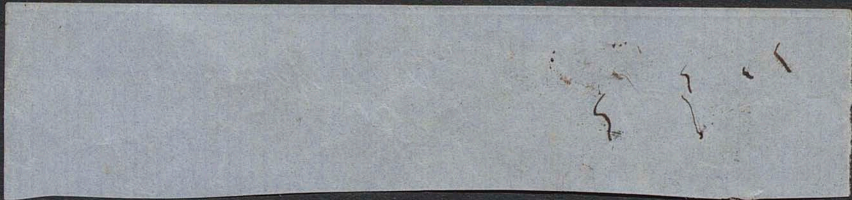
(vide) W rozpatrzeniu tego słowa „materjalny" w definicji przestrzeni, Definicja staje się bez wartości, bo wszak w... idei i myśli abstrakcje istnieją, i takie rzeczy...

A trzeba opuścić koniecznie w poprzedniej definicji ~~[illegible]~~ Przestrzeni słowo „materjalne", ponieważ materjalności niemożna (?) tłumaczyć i definjować ~~[illegible]~~ Przestrzeni bo byłby to circulus vitiosus w definicji, gdyż do definicji materjalności, materji, potrzebne ~~koniecznie~~ pojęcie przestrzeni ... (?) Zwykle bowiem Materję określają tak: „Materja = wszystko co przestrzeń zajmuje." (vide) Jabym sądził [: Obacz (poczynając ...) Rozprawę Lusia W. :] że „Materja = wszystko co zmysłami poznajemy – co nasze zmysły dotyka, razi lub dotykać albo razić by mogło" .... gdyby ?... gdyby przestrzenne warunki były odmienne? [: tu jak widzimy również konieczne pojęcie przestrzeni – bo materja zbyt odległa aby wcale mogła być dojrzaną, jest przecież materją – w tej definicji określić się musi, również wszelką w gazowym przeźroczystym bezwonnym stanie która przy stosownem ześciśnieniu byłaby dotykalną :] – Ominąć można w tej definicji pojęcie przestrzenności tylko w ten sposób: „Materja = to, co zmysłami można doznać poznać można, co na zmysły działa" – Ale czy to zupełnie jasne? to pytanie czy wyczerpujące? – A drugie pytanie: czy znowu nie circulus vitiosus? czy do definicji Zmysłu nie potrzeba Materji?

(vide) „przezroczyste" „przezroczystość" czy może być w tej def. czy nie ma się circulus vitiosus?

88

Maria = „mater dei" Concil. Efes. r. 431. —

89

Człowiek dumnego serca
myśli że tylko on coś umie.
Człowiek dumnej głowy
myśli że tylko on myśleć umie.

Sofizma

Neppolit

Krokodyl

1-szy Proces wygr.

Achil i Żółw (: Ruch:)

Sokrates :- Ruch nieistnieje; Fatalista.

Stary kawaler "

Antychryst gdyby światło było żył

Ateny i Sparta (: tem ludzie nie ku wiernie) *)

Agamemnon w Masce

Tertulianski wiktuar „Lucher – ex Maria"

Łysy? kupa? broda? gromada? = 1. ? { Sofizmata zwane „acervus"

* Jestem ciem ty miejsca; — jestem wszystkim ... ergo —

Oko prawe i lewe / Cet i licho = 5

Ruch w prostej linii np. na środku linii trzeba nieskończenie długo bo n.p. kula naprzód być wpośród w połowie i jej połowie i w ćwierci itd. ∞ — Ruch nie ma

Strzała lecąca w każdej chwili jest w pewnem miejscu, więc nigdy nie leci

„Wszystko mówię ochrotnie" „All is true"

Trent: myślnii dilemma = posiepak = Sypiorób II. 483.

Kalembur = przechera (: Kochan:): ?

pośw. – Pogan 410

Skomorok 427

Panspermion

Narratur } ergo ita est
Cred. } ergo verum est

Cum hoc ergo ex hoc
Post hoc ergo propter hoc

H. Heine. Reisebilder II. – Nordsee. – geschrieben auf der Insel Norderney. – 8vo 58. – O przyczynie ścisłego familijno=społecznego życia między narodami nieoświeconemi: wspólność stopnia wiedzy, wspólność [illegible] – zatrudnień – myśli i uczuć – łatwość stąd wypływająca zrozumienia się – poufność – Jedno słowo – ruch – znak – grymas ~~[illegible]~~ jednego, wzbudza w drugim tyle radości, śmiechu, ~~[illegible]~~ płaczu – ile w nas wykształconych zaledwo długie expozycye, wywody treści i deklamacye. – „Wir leben im Grunde geistig einsamer" – ze skutek cywilizacyi: ~~bo przez odrębne~~ wychowanie – lekturę; – każdy u swej myśli i gdzie indziej dąży – każdy inny ma charakter – tak, że w wielkich nawet kołach samotnymi się czujemy – ~~[illegible]~~ ni do [illegible] obczyźnie. – Die r. k. Kirche wollte freilich einen solchen Zustand der Gedanken= u. Gefühls Gleichheit begründen w średnich wiekach. „Es läßt sich nicht läugnen daß viel häusliches Glück dadurch gegründet ward u. die Leute wärmer=inniger blühten" ..... „Aber der Geist läßt sich nicht niederdämmern d. Satzungen &

dalej pyta Heine: czy cywilizacya uszczęśliwia? ist jetzt mehr Glück vorhanden? ...

... – – Heine sądzi: „dies läßt sich nicht leicht bejahen was den großen Haufen betrifft" „aber wir wissen auch, daß ein Glück das wir der Lüge verdanken, kein wahres Glück ist, und daß wir, in den einzelnen zerrissenen Momenten eines gottgleicheren Zustandes, einer höheren Geisteswürde, mehr Glück empfinden können, als in den lang hinvegetirten Jahren eines dumpfen Köhlerglaubens." (S. 8.)

92

Co Reform rolnej mówimy
zdaniem ~~[illegible]~~ krytycznym
w Etyce — wykazujemy ich konsekwencji
w zgodności z zasadą — i tędy wskazówki
twardo materiału.

Franco Recommandirt.

W Wielmożna JW Pani,

Pani Sabina Dobrzańska

właścicielka dóbr Unrowdani i Dobrowodzyku

w Daszawie

poczta Stryj

pilno.

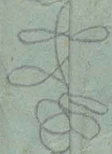
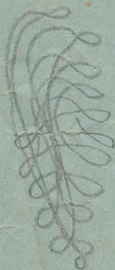
Kto w każdym swym kroku, przy każdej czynności
i w każdem (wypowiedzianem) zdaniu jakąś zewnętrzną umie
zachować powagę, sprawia przez to iż wszystko
co wyrzecze, co zrobi wydaje się ludziom (przynajmniej
nie zbyt głęboko myślącym) roztropnem, uczynionem
rozsądnie, wyrzeczonem rozumnie, przemyślanem.
Głupstwo nawet w słowa powagi przybrane
głębokiem wydaje się zdaniem. – Nawet
Karol VI. Valois lub Eryk XIV. Waza strojny
purpurą, z koroną na łbie a berłem w łapie
musiał wzbudzać cześć i uszanowanie.

Wiersz jaki lub artykuł pośledniej wartości
pięknie i kaligraficznie napisany korzystniej wydać
się może [od nabazgranej choćby najświetniejszej poezji
lub najgenialniej napisanej rozprawy, którą
odczytywać z mozołem potrzeba. [
A jestto przecież rzecz tak zewnętrzna że
ją każdy przy najmniejszej rozwadze od treści
odróżnić potrafi.
O ileż bardziej wpływa

[Przy pobieżnem przeczytaniu.
[Książka (czytelnicy) piękna i ozdobnie
ilustrowana przyczynia nam
chęci do czytania. –
Don Kiszot lub Guliwera
podróże w illustrowanem
wydaniu – daleko znakomitszemi
wydają się dzieciom.

Moraliści – krewni Faryzeuszów – podobni do żydka ~~który~~ – lub handlarza win – który w szynku sprzedaje przechwala ale sam co innego pije ~~w~~ alkierzu. – Alf. Karr porównywa ich do ~~Coco~~ Przekupni na Bulwarach niby-Lemoniady = „Coco" który w szynku wino piją.

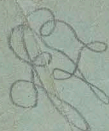
<u>Moralistom nauka</u>: Nie zawiele wymagać od ludzi aby coś otrzymać. – Nie stawiać za wzór niedoścignione ideały.

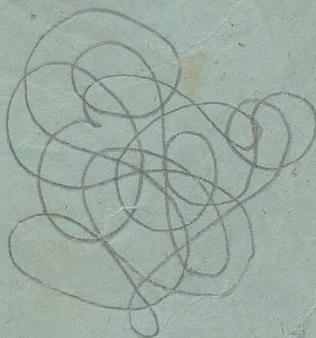
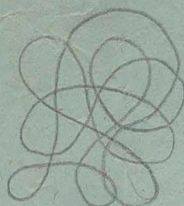

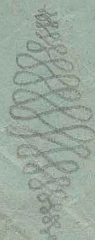
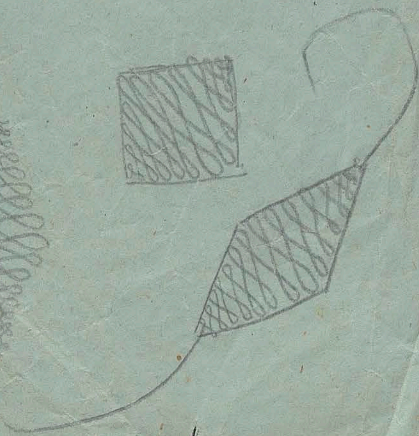

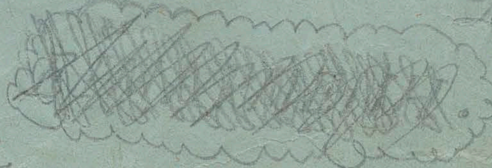

ἈΝΑΓΚΗ.
ἢ
ἩΔΟΝΗ.

Ἀναγκ
ἢ
Ἡδονὴ

Idalia

Idalia

Stella

Diana

Fantazy

Stella

Idalia

Idalia

Stanfary

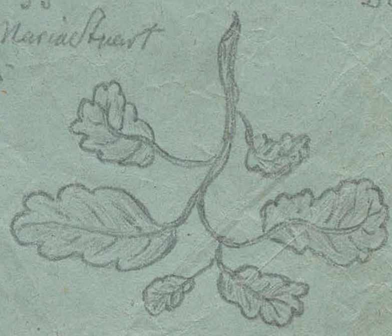
1826. lat 17
17
1809

Oda do Wolności

(1828–35
Mind: Maria Stuart
Erotyki

Do Autora Starej Gen.

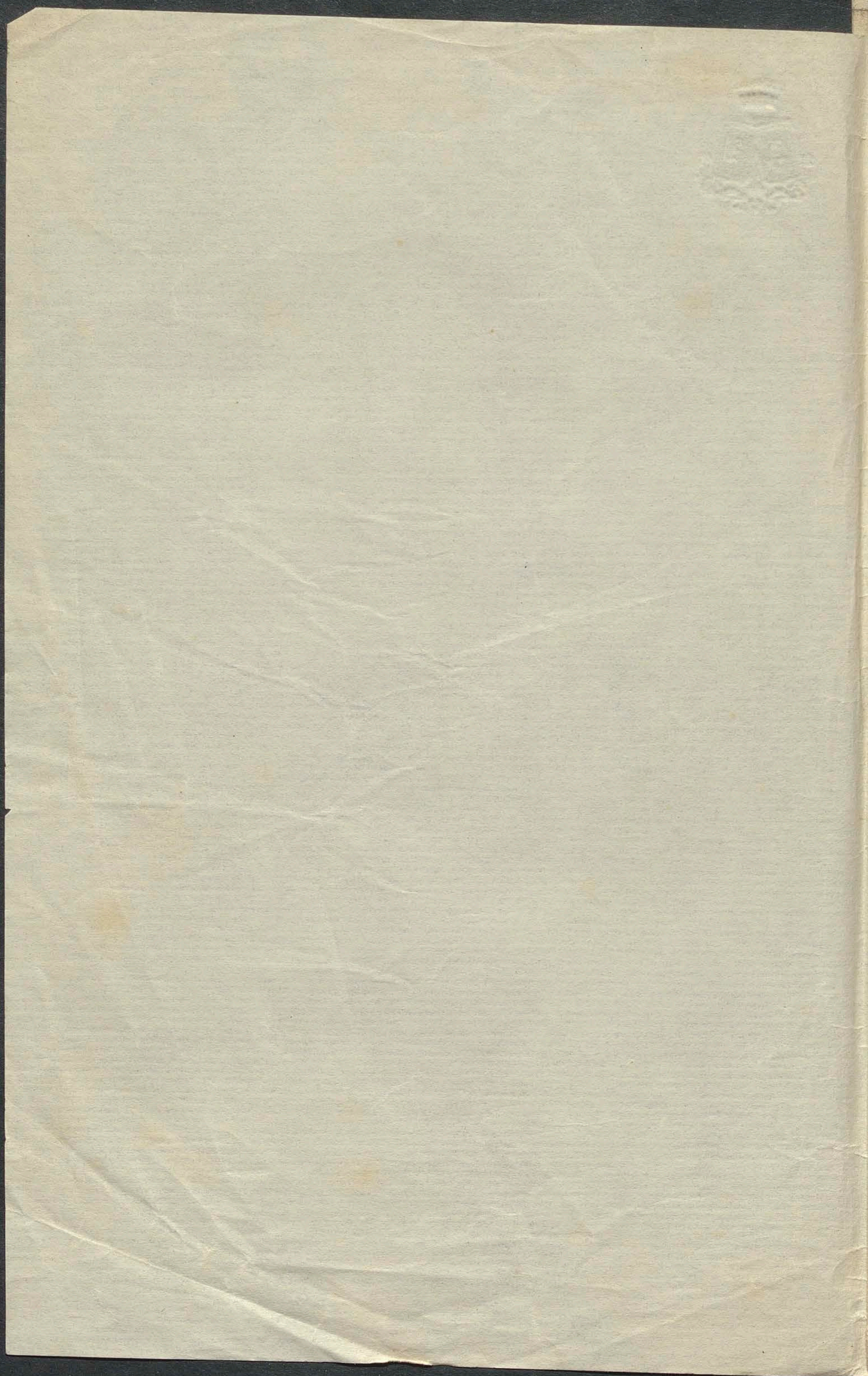

Pan Brunicki
kamelie z Medyki &
1 Maj 1852 .. (Blaszek)
okolo 90 fl. km.

99

F. Lessing. – Erziehung des Menschengeschlecht
– Christentum der Vernunft } filos.=theol. Schriften etc...

Herder – Ueber den Ursprung der Sprache

Moleschott. „Kreislauf des Lebens"
~~Dornbach~~ – – –
Dupuis „l'Origine de tous les cultes." –

Whewell „Gesch. der inductiven Wissenschaften" maj. III [illegible]
Trentowski „Demonologia"

Scherr u. Stock. der univ. Literatur.

v obrázkanych (wedlug rady Prof. Dr. Gatacher)

Esquirot ? (franc.)

Munk ?

Friedrich ?

Prawo

abalienandi jus. alienatio
ab instantia   ad hoc
ab hodierno
abolitio (: uwolnienie przed wyrokiem
abusus „usus cuius non a. legatus est.
adempcja (: odwołanie zapisu
ad referendum
Affektacja (w star. Polsce) sejmików np. = żądanie.
akkaparacja = lichwa zbożowa
aktuarjus = Greffier = Clerc
aktykować.
alibi, dowód obrońcy iż gdzieindziej był oskarżony.
alimenta = środki utrzymania obowiązkowo dawane.
allodium = ziemia posiadany jako własność – przeciwnie feudum, lenność. –
alterum tantum
ambargo. – prawo przytrzymywania statków w czasie wojny. –

Fil.

acitalius

Abderytyzm
abulia (: obłąkanie umysłu: brak woli
acervus (sofizm n.p. „kupa = & – – –
adwejta (Ind. „Tylko Bóg jest, świat snem
Agatologja = Część Etyki „co jest najwyższem dobrem, dającem szczęście?"
Soab-Hawikanie s. Buddystów „Świat powstał z koniecznych praw natury" Odwr: ais Varika.
med. Akatalepsja (chorobliwa) niezdolność pojmowania (jakiejś rzeczy)
Akcydens = przypadkowy przymiot
Alexander z Afrodyzji = „o duszy" (d = forma org., śmiert.) 400. po N. Chr. –

Alexandryjska szkoła = Neoplatonicy
w końcu II w. po Ch. Ammonius Sakkas.
Plotinus, Porfirius, Jamblichos &.
– W. r. 529 Justinian wygania z Państwa Rz.
– w połowie X w. Damascius, Filipon, Simplicius. Koniec.
– Eklektyzm.

Alexandryjski kodex (gr. Bibl.).
~~D~~ … tłumaczenie Biblji = Septuaginta
~~Al~~ Amaury de Chartres fil. panteista w XII w.

Polit

Abolicjoniści Amer.

Absolutyzm (w zasadzie dobro ogółu celem; przeciwnie despotyzm)

Aleksandri – poeta mołdawski, marynarz [illegible] w r. 1854. – „Hora Unii"

Hist

addicti dłużnicy którzy się stali niewolnikami

Aelia Capitolina (: miasto na gruzach Jeruzalem 133 po Chr.

Agraulje (: uroczystości w świątyni Agrauli w Atenach, - 20letni młodz. przysięgę przysięg. się za ojczyznę

Agraviados = magnaci hisz. niezadowoleni p. Bourbonów jako Grandy. „Pokrzywdzeni" (: „Malkontenci" – „pokrzywdzeni" :)

Akefalici hist. rel.

Akkolada – uściśnienie W. Mistrza przy przyjęciu do Zakonu Rycerskiego

Akontyzm. ćw. gimn. grec. = rzucanie zwolnej ręki

Alahmar = król zbud. Alhambre.

Albertrandy. Dziejopis

Aldony żony Kaź. W. – śmierć.

Aldżyhed = wojna św. przeciw Unii. (arab.)

Alepś – ostatni krywe pruski 1263 przeszedł na chrześć.

Aleksander VI. Pap. ur. < 1500

Olimpiusz mistrz twórca szk. malował trony hrabiostw

Allobrogowie = nazwisko dawne Sabaudji przyłączonej do Francji i [illegible] się z Francją – r. 1792.

Allonge = peruka z warkoczem – dygnitarzy angielskich

Almee = bajaderki muzułmanów

Grzegorz d'Amboise ur. 1460. w 14 r. życia biskupem później kandydat na papieża.

Rel.

abaton
ablucja
– abaddon (: hebr. piekło
s. Abecedarjusze
abjuratio z herezji
s. Abrahamici 1.) Paulicjanie 2.) Sybirscy 3.) Dzieci czeskie.
dogm. Absolutyzm (twierdzenie bezwarunkowej predestynacji
s. Abstynenci (małżeństwo, jedzenie mięsa i picie wina grzechem. – jeszcze przed narodz. Chr.) Enkratycy i Pryscylianiści
– Talm.) Achtariel, Matatron, Sandalfon – 3 aniołowie wiążą Bogu wieniec z modlitw żydowskich
s. Adamici przez 1848 r. w Czechach
s. Adessenaryjcy (: czy ciało Chr. było, czy w, czy pod, czy nad chlebem?
(s) Adiafora = rzeczy obojętne, tak n.p. uważ. Melanchton obrzędy kat., obrazy, sakramenta &, stąd adiaforyści.
s. Adopcjanie (: dogm. Chr. syn adopt. B-a
s. Adryanici (v Anabap.
s. Aecjanie (s. arjańska
s. Aerjanie (: bez hierarchii, modl. za zmarł. na nic
agape (z gr. miłość) biesiady przed komunją zabronione 397 Sob. Kartag:
{MB. Bracia Morawscy dziś jeszcze: herbata i bułki}
Agapety = Panny z pobożności w usługach księży zabr. 1139. Sob. Later:
s. Agapeci (: Gnost.
s. agoniklici modl. tańcem
s. Agynianie // Abstynenci
Akafist = hymn (na cześć Bogarodzicy) w cerkwiach gr.
Acemeci = Akoemeci = „nie śpiący" w gr. kośc. umiały ag. nieprzerwanie nabożeń.
s. Akwarjanie = Hydroparastaci = Enkratyci (sekt. Gnost. – nie używa wina nawet przy mszy)
s. albanenzykowie (s. manich. – metempsych.
s. Albigensi = zrazu przeciwnicy duchowieństwa wojna w XIII. w.

Mitol.

Abarys (Scyta
Abadir (kamień
Admet
Agron gardząc Bogami zmieniony w ptaka.
Akbaba (Turk.) sęp żyjący 1.000 lat
Aladin'a lampa (: 1001 nocy)
Alekto jedna z 3 Eumenid
Alektryjonon = walka kogutów w Grecji
Alektr(y)omancja.
Aleuromancja = wróżb. z mąki pszennej
Alexota (litew.) = Milda. Chantury = dziad
Almamor = stół przed ołtarzem u Żydów
Alruny – wróżbiarki i lekarki Germ. – Dziś przesąd: małe figurki z korzeni drzewa przypisywano dostatek.
Almalname = księga przeznaczeń u Mahom.

Bollandyści – kontynuatorowie S.J. dzieła „żywotów Śtych" p. Bolland'a Jezuity w XVII wieku

Nauki przyr.

(med. accefalocysty = hydatidy)

med acephala monstra

med. achromatopsja = Daltonizm
niezdolność oka widzenia lub odróżniania barw.

aphelium punkt najdal. oddal. ziemi od słoń:
Odwr: Perihelium

med. aphonia = utrata głosu

agat: Onyx; – Krwawnik; – (jasny) Karniol, – (blady) zas)
Chalcedon – (zielony z czerw. punkt.) Heliotrop lub
Kocie-Oko: Akwamaryn = bardzo blady niebieskawy szmaragd

med. agonja = konanie

med. agrypnja = bezsenność

med. ageustja = utrata smaku.

akalefy = zwierzęta galaretow. morskie

med. akatoposis = niezdolność połykania

med. akme = najw. stopień żywotności lub gorączki

med. akologja = materja medica = nauka o lekach

akroleina = zapach zgasz. świecy łojowej.

med. akrodyfagja = choroba: z uwodów wytnia szarańcze w Etjopii.

aktynje = „kwiaty morskie” = zwierzęta [illegible]

akupunktura

alchemik w 1858 = Teod. Tiffereau

almagra = kamień filozof. = czerwony bolus = laton.

alembroth klucz do odkr. kamienia filoz.

alizejskie wiatry stale wschodnie na Atlantyku

m. alkiermes = [illegible] lek. (Syrenina) na [illegible]
(Lubczyk)

med. allotriofagja = skłonność jedzenia rzeczy nie jadalnych

geol. alluwium = osadzone warstwy popotopowe (osadzające się)

m. alogotrofja = tycie chorobliwe jednej części ciała

m. Phalaerosis = Alopecja = łysienie

m. alterantia = środki lek. działające na stan skupienia molekuł. płynów

m. amaurosa = ślepota; – Amblyopia = niedowidz.
Hemerolopia = kurza ślepota.

m. Ambra = używa się jako lek. pobud. płc.

Techn. i Szt. P.

Abrakować mar.

Akkordjon muz.

Alsgrafito = peintures hachées = malarstwo jednokolor.

Ambotras = instrument [illegible] Pantograf. – Równocześnie sporządza kopię z pisaniem

„Gordziki” = „Szubienicne nieb”

Lit.

Ab ovo (usque ad mala)

Aleman powieściopis. hiszp. (łotrzykow. pow.) „Guzman de Alfarache"

Alexandryny = 13-zgłoskowe jambiczne, po 3ciej = stopie średniówka. – Pierwszy raz użyte w poem. fr. „Alex. W." (XII w.) – stąd nazwa.

Alexiejew „Słownik cerk.-słowiań." Moskwa 1773.

Allatius uczony w XVI w. lat 40 pisał jednem piórem

Alliteracja = powtórzenie kilkakrotne tych samych początkowych spółgłosek w dwuwierszu lub periodzie = rodzaj rymu.

Allotria = rzeczy poboczne do głównej nienależące i niepotrzebne zajmujące się niemi. – Allotriologia – allotriolog.

„Caret altera (parte) Petri" = „brak mu piątej klepki

Altstedius teolog. Za komentowanie jego dzieła spalony (†1638) Łyszczyński. – Król. Boże zacznie się r. 1698.

Amanuensis = podręczny profesora, lekarza &

Filolog.

Aferezys skrócenie słowa w poezji:
synkopa – w środku } wyrazu.
apokopa – przy końcu }

Akefaliczne księgi = których początek zaginął

akroamatyczny wykład = w którym uczeń tylko słucha.

akromonogrammatyczny poemat, każdy wiersz zaczyna się od litery kończącej poprzedni.

akrostychon = początkowe wierszów litery = imię osoby

aldyny = druki z drukarni Alda Manucjusza we Włoszech w XVI w. – (z klasycy łać., grec. włos.)

aldyńskie litery = italiki

Amarykować = narzekać, utyskiwać.

„stare" po łać. stare, więc stać powinno wszystko stare

Lucyfer = biskup Cagliari 557. z Heretyk.

Adonai = Panowie (Isai 8.7. – Hiob 28.28)

Lucyfer = światłonośny
ob. Adam.

On s'eveille, on se lève, on s'habille et l'on sort
On rentre, on dine, on soupe, on se couche et
(Victor Hugo) l'on dort

---

nicht lohnt's der Mühe schlecht zu sein!
(Aug. Platen)

Jetzt empfand ich erst den vollen
Leid von [illegible] im [illegible] [illegible]

Uhland 62.

Kapeller — rysow. rytow. 1767

Wiara jego: str. (48 Nieosobistość Boga, – 58 Nieskuteczność Modlitw – 61) 68 Szkodliwość Symboliki w Wierze, 114 niestosowność Komunizmu, Essejczycy z Ameri[c]… str 199: niezgadza się z przyjściem, Chryst pośrednik między B. i światem, bez[b]ens ofiarnictwa;

106

Zarowski Logika

Obkładany

~~81, (2, 3,) 89~~

Obraz i wyroki Dzieła cytowane w przedmowie i na okładkach

"Josephi opera omnia" (in Biblioth. sacra c. Jos. et Phil.) Lipsiae; Schwickert 1827–31.

Philo Alexandryjski. – 1.) Dzieła wyd. Anglik Mangey w Londynie 1742. (niekompletne)
– 2.) w połowie wydał Prof. Pfeiffer z Erlangen
– 3.) Philonis opera omnia (editus ad fidem optim. editionum) 1827 (textus) Vol. VIII. – Lipsiae.

Melanchton 5, – Bibl. Alex. 42.

(Kopernik)

Epikur (po Sokratesie koło 400 p. Chr.) najpierw cześć Bogów
pierwszy głosił bojaźnią i grozą nieszczęścia przeciwko
a za nim Lukrecyusz.

„Gott ist die Geburt menschlicher Schwachheit." (Fichte ?.)

Uwagi o Biblii: Spinoza „Tractatus theologico-politicus."
Claudius „Briefe über die Bibel."

Biblia: Czy w Pentateuchu (5 Ksiąg Mojżesza) jest wzmianka o nieśm. duszy i odpłacie po śmierci;
czytaj Księgi Nehemia i Ezra; rel. żyd. jest z Babilonu;
Mitologia (anioły i diabły) w Danielu (diabły zaś szczeg. w Hiobie)

107

~~Et.~~ B. i Sz.

Et. [1] M. i Szcz. – [2] W. W. (Niekons.)
3. Reg. Życia

B. (Metaf. emp.)

~~Psych.~~

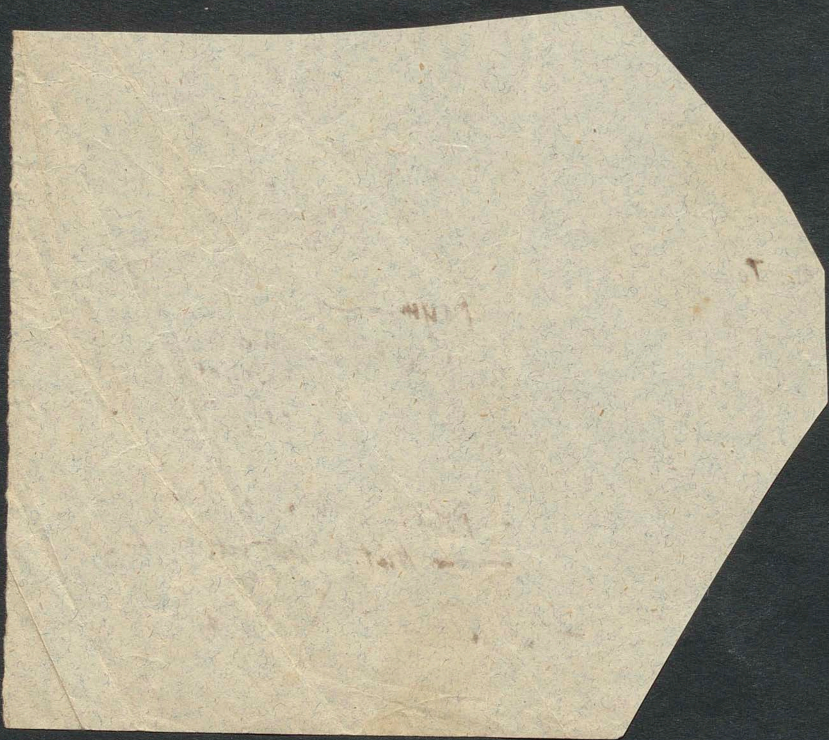
Dzi Teleologia?

Nauki Przyrod. 1.) Atomy
2.) Gen. aeq. ?
3.) Trans c. (predict.)
i Panslaw.

– Polit. 1.) Polit. E. 2.) Ekon. pol.

– Kult. – 1.) Kult rela 2.) Polit. i Ety. wych.
3.) Polska –
4.) Oświata i Polska

– Myśli –

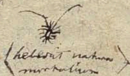
Panegiryki.

Polskie // zagraniczne

W Bibl. Ces. w Paryżu jest:

– „Hymne triomphale au roy sur l'equitable justice de la Saint-Barthelemy."

Religijne pojęcia.   [illegible]

Świat coraz gorszy [illegible].   {hebescit natura mortalium}

Scholastycyzm i Hegel.   „Lepiej więc się w styl" I

wolna wola.

~~[illegible]~~

Duch bez materyi...

Wyższość estetyczna nad interesami

? mistycyzm w poezyi

symbolika

obawa komunizmu

[illegible] francuszczyzny

Arystokracya rodowa ([illegible])

„Szczęścia rozbierać się krytycznie nie da" II

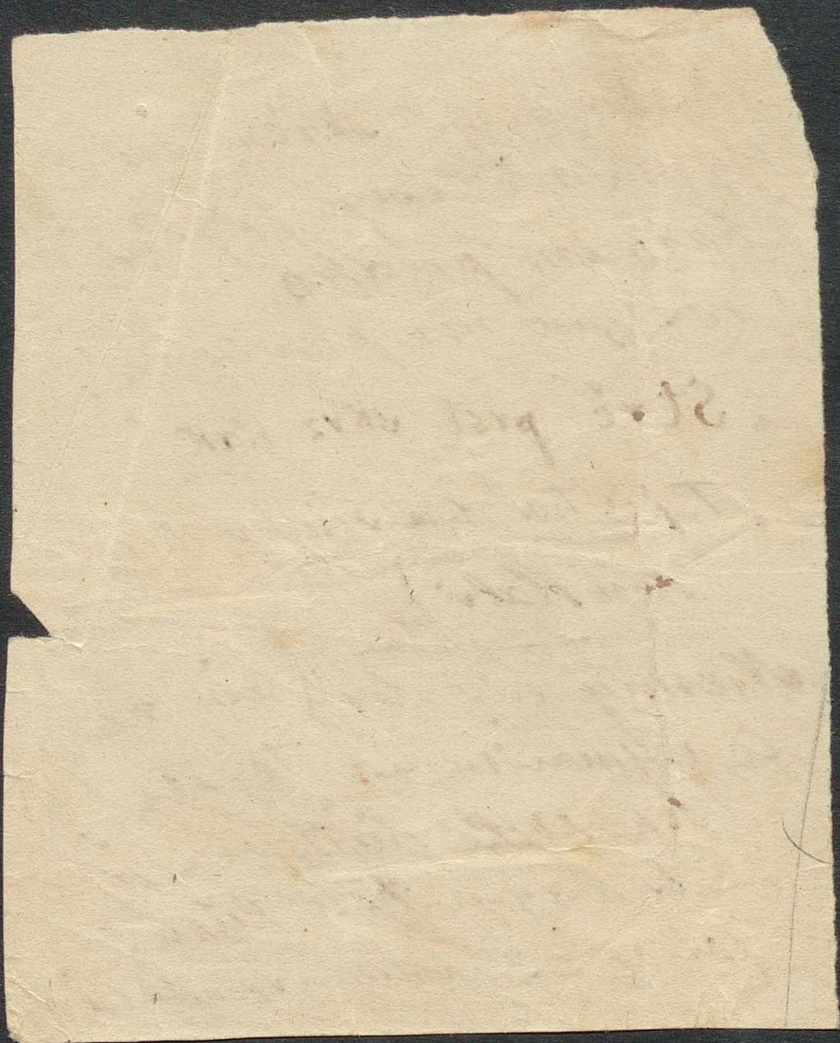
Et verum, inquit: amo, verum mihi dicite de me.

(: Perseus. Sat. I. v. 55. :)

110

Czesi uczą Niemców
wymawiać swego języka
każą im prędko
raz po raz powtarzać:
„Strč prst skrz krk"
(t. j. Stoss den Finger durch
den Hals)

Niemcy zaś dają im nawzajem
do wymawiania te słowa:
„Sehe keck Käthe, welche
Karl's kargen Kerl küsst."
(z Žiak's Böhmische Sprachlehre.)

Auch den Targum Onkelos,
Der geschrieben ist in jenem
Plattjudäischen Idiom,
Das wir aramäisch nennen

Und zur Sprache der Propheten
Sich verhalten mag etwa
Wie das Schwäbische zum Deutschen –
Dieses Gelbveiglein-Hebräisch

Lernte gleichfalls früh der Knabe, [: der Dichter Jehuda ben Halevy :]
Und es kam ihm solche Kenntniss
Bald darauf sehr gut zu Statten
Bei dem Studium des Talmuds.

[: H. Heine. „Romanzero." S. 215: „Jehuda ben Halevy." :]

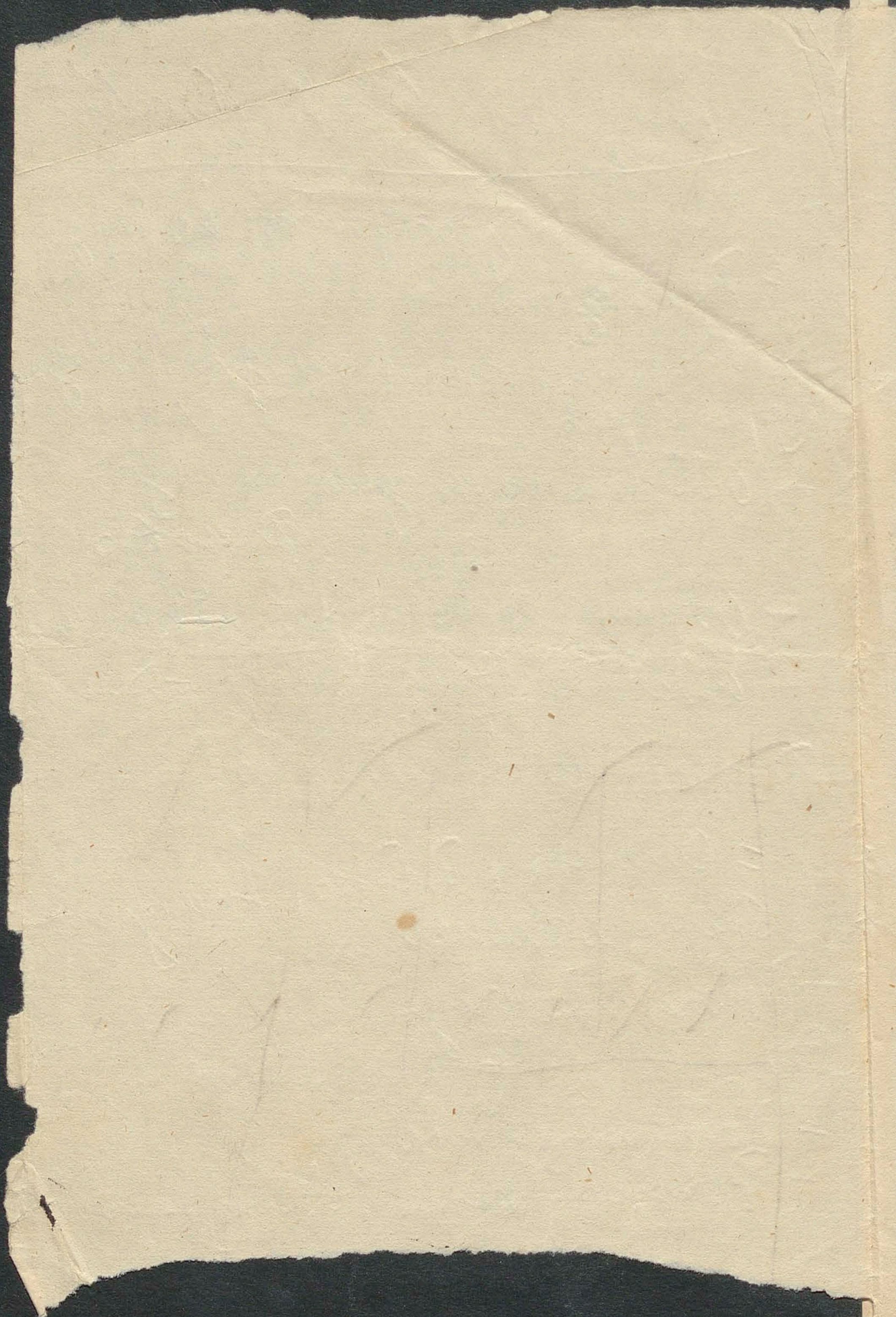
Talmud: I. Halacha = disp. polem. II. Hagada = legend.

Knapski 1643. Kraków [12]

— oddaję co Bogu = ofiaruję do Bogu
= Poświęcam. —
— Oddaję się, ofiaruję na zgubę za kogo ~~kotaty~~ kotdnta
eg. pro Repub
— Oddanie się na zgubę za kogo = kotdntas
Devotio

— Oddany od ludzi, albo ~~sam~~ co się sam
oddał na zgubę za kogo = Devotus

— Poświęcam co, oddaję co Bogu
na chwałę
= Consecro, Dedico, Inauguro,
Sacro, Devoveo 8.....
— Poświęcanie czego, albo poświęcenie
~~Powiecam się~~ (na kapłaństwo)
— Poświęcony, święty.
— Poświęcony komu, oddany na cześć

(Mączyński Lex.)

Voveo. aliquando szyńszat = wydawam się
ślubuję
— Caput vovere pro salute patriae. — Nie żałować gardła dla pospolitego dobra ojczyzny swey, wydać gardło swe dla ojczyzny.

Devovere se = ślubem się obowięzać se et caput devovere = sam siebie y żywot swoy ślubem obowięzać

Consecro Sacro — ofiarować P. Bogu — poświęcać

Sacer poświęcony, Bogu poślub.

Consecratio = poświęcenie = kanonizowanie

Sanctificatio = poświęcenie i.e. sanctum reddo

Dedico — Dedicatio = poświęcenie
Obwieszcie
przeznaczenie

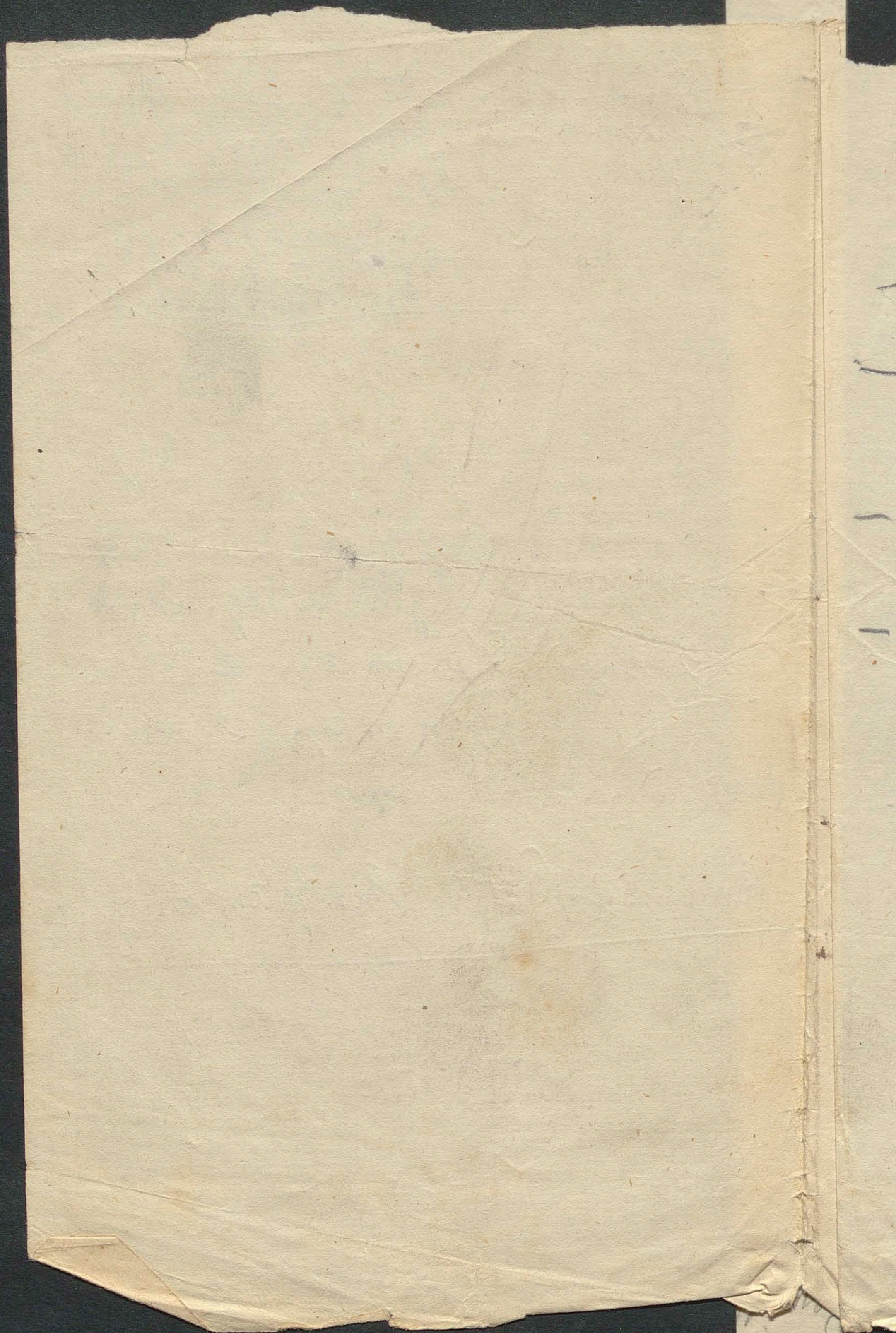
Mączyński Lex. lat.-pol. [powstało] 1564. 114

~~Φ~~ Devoveo – Devotus,
pollubiony, poświ. oddany.
Devotio 3) przeklęcie – poślubienie
2.) poświęcenie

Oddaję co Bogu – ofiaruję – poświęcam
oddaję się, ofiaruję na zgubę za kogo
Devoveo
oddanie się na śmierć &
Oddanie się na zgubę za kogo Devotio
Oddany od Boga – albo co się sam oddał
na zgubę za kogo Devotus
taka (ad expiandum scelera)

Knapski 1643. Thes. polonolatinograecus
Oddawać, poświęcać, zupełnie podawać
ofiaruję się – oddaję się na zgubę za
kogo

Oddanie Bogu na śmierć

Linde

Ofiarować = mniemać. i t. p.

— Ofić Bu = jako ksiądz

— Ofić = odszkodować, odżałować poświęcić.

— Of. się = ślubem obowiązać się Bogu do czego

— Of. się = oddać się na usługi czyjego.

Kr. ofić się samego, przeto ofiarnikiem nazywany bywa

verehren, widmen, aufopfern heiligen &c..

Devotus amicitiae

Ludzie cnoty

— Słodko albowiem krew swoją przelewać za Ojczyznę (Tłum. Horac. z r. 1773.)

— Prace swoje pożytkowi narodu swego poświęcić (Dikt. Tłum. Salust. z r. 1767.)

— Majątek, familię, zdrowie i osobę twoją poświęcić musisz na ocalenie Ojczyzny.
(Koll. Listy I. 4.)

Bibl. Leop. 1561 (I wyd. Cyz. Maz)
Leviticus 20. 7. Poświęcajcie się a stańcie się świętymi. — (t.j. nie molochowi ofiarujcie i nie służcie [illegible], a k. ale)

~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ [illegible]

renomée ~~renommée~~

~~[illegible] pol. [illegible] ... [illegible]~~

~~([illegible]) [illegible] „[illegible]" „[illegible] [illegible]"~~

+6 ~~[illegible] ... „[illegible]!"~~

3 ~~[illegible] [illegible].~~ ~~[illegible] [illegible]~~

~~[illegible] „Poświęcenie!"~~

2 ~~[illegible] — t.j. [illegible] to [illegible]~~
~~[illegible] się co jest [illegible]~~

~~Ofiara~~: ~~poświęcać się — poświęcać~~

~~[illegible] całe.~~

Knapski: / Wiktyny? } Ob: Powołanie
Zrzeczenie się

2./ Bibl. Warsz.
Maciej. „H. Lit."
Jastkowski „Historia wojska"

118

Libelt „Est." | Kremer „Listy"

M/ Massilon
Mirabeau
Potocki „O wymowie i stylu"

Gen. Chrzanowski „Wyciąg z dzieł" [illegible]

Mirabeau „Système de la Nature".

Rozwój idei Bóstwa. 119

Volney „Les ruines"
Benjamin Constant „Histoire des Religions"

Dubois (?) [illegible]

Co powstało z dzieł Epikura? – Dzieła jego zwolenników?
Lukrecyusz, rzymianin.
Celsus. Epikurejczyk (: Pisma jego znane tylko z dzieł współczesn. Orzakoo'tórło Origenesa:)
Co zawiera Cicerona „De nat. deorum"?
Lucianus sofista.

Rousseau „Contract social." Jak w tem co o Bogu?
Herder: Ideen zur Gesch. der Menschheit.
– Über den Ursprung der Sprache

Schiller: Ue

Lessing:

Fichte ... bo (WB.)
Hegel „Philos. der Gesch." ... & „Gesch. d. Phil." 3 Tomy
Hanusch „Gesch. der Ph."
Historye powszechne: Schlosser, Rotteck, Niebuhr („Vorlesungen über die alte Gesch.")

Religia? d. Kant.

„Buch der Weltweisheit" (v. Feuerbach?) - - - -
Planck (?) „Wissenschaftslehre"

Św. Augustyn.

Edw. Dembowski... w czasopismach. i inni
Libelt. t. Pism „Filoz. i Krytyki"
Leszek Borkowski
Szulc Dominik - (Mik. Feuerbach)
Krzyżanowski „Dawna Polska"

Romuald Hube. "

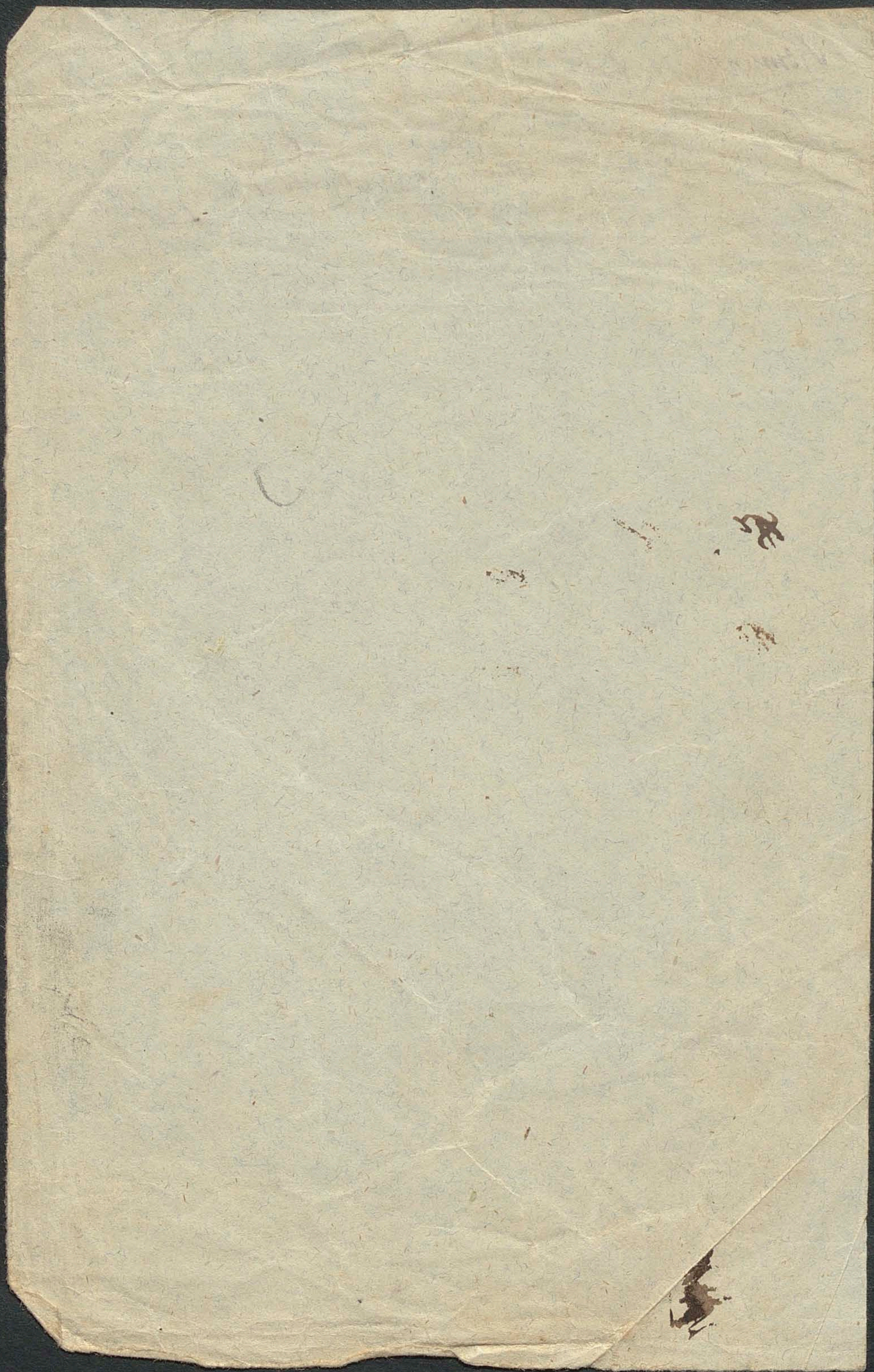
NB. (Dziedzictwo majątku nieruchomego mieszkańców u dawnych Słowian) "Warszawa. Gałęzowski. 1832.

IX w. Pieśń o Libuszy. Ruryk
XI. Rękopis Królodworski
— Nestor. — Gallus (że był Polakiem dowód w rytmice polskiej jego łaciny) NB
[illegible]

73

888 wyprawy
860 Cyryl i Metody
VI w. Lech w Pomeranii

[illegible]

(: Schiller :) (sämmtliche Werke I Band. – 1812.)

121

I.) Ich bin überzeugt daß jedes Kunstwerk nur sich selbst, d. h. nur seiner eigenen Schönheitsregel Rechenschaft geben darf, und keiner andern Forderung unterworfen ist. – Der Dichter der nur Schönheit zum Zweck setzt aber dieser heilig folgt, wird am Ende alle andern Rücksichten die er zu vernachlässigen schien, ohne daß er es will od. weiß, gleichsam zur Zugabe mit erreicht haben. i. t. d. (Pag. XXVI.) (z listu)

i. T. d.

Schiller Äusserungen von Goethe: Pag XIX, XXXVIII, XLV.

„Ohne Liebe preist kein Wesen Gott." (Phantasie an Laura, Pag. 9)

„Mit dem Stolze pflegt der Sturz zu tändeln,
Um das Glück zu klammern sich der Neid,
Ihrem Bruder Tode zuzuspringen,
Offnen Armes, Schwester Lüsternheit." (Tu. Pag. 10.)

i. t. d.

II.) ostatni artykuł. Pag. 392:
„die Schaubühne als eine moralische Anstalt"

W jakim duchu były pisane odezwy naczelników Kościoła Katolickiego w średn. wiekach do walki z niewiernymi tak z sektami – Czy w duchu miłości ogólnej ludzkości czy w duchu miłości dzieci Kościoła i współchrześcian ?

1830

h-l ~~o~~. jasność 124

⇐ w-r-t, w-r-c, b-r-t, b-r-c = ± ostro

Po = ciąg czynności i dalszej, czynność powtarzana do skończonej, wzajemność (odwrotność), uzupełnienie czyn., najwyższy stopień (pa)

Pod = kierunek nadół, czynienie w środku, dalsze przyczynianie się do wyższenia w środku ± czynności (obacz: Nad)

Prze = {łac. prae, praeter, = vorbei, vorüber} {(?) per, = durch} = czyn przebyty lub niecałkiem przez miejsce lub czas, ostateczne wypełnienie czegoś w pełni celu, użycie w miarę, nagłe przerwanie obecnego stanu, zmiana (zmiana) czegoś, większość jednej rzeczy nad drugą (miara, waga), przesada więcej ± niż stosownie : „Nad" — pre = przed, bardzo . . .

Przy = zbliżanie (dokonane), ub. dotowarzyszenie do czyj. jego; mierność stopni ... (= ± lat. sub.) dokonane: spojenie dwóch przedm. — z rzeczownikami przymiot. ...

Roz (= germ. zer . . . . . .)

U . . . = oddalanie się od miejsca i czasu, umniejszanie, wydobywanie, uzupełnianie czynności.

W . . . (anti wy . . .) kierunek do wnętrza czego

Wy . . . (anti w . . .) = ± z (ex, e) = kierunek na zewnątrz, ostateczne dokonanie (otrzymanie skutku, dogodzenie sobie całkowite)

S . . . (= lat. cum) Z (= lat. ex). | Wz . . . = Ws . . . kierunek w górę (góra) ± chociaż itp. wzgórze, wstęga, wzlot ...

Za . . . = wstrzymanie kierunku przez przeciwny kierunek, ~~...~~ zaczynanie, zapędzanie czyn., skutek czynności działania innego, spełnienie czegoś. —

(do) — д = przyczynianie (przybywanie), kierunek czynności wyrażonej ku celowi, zbliżanie się do niego i nieraz —

(na) — n = oznaczenie i kierunek na miejsce, nagradzanie (nagotowywanie, żyłość = nad

Nad = przesada (excessus), interventum, początek daleki od czynności i przyczynianie się dalsze

O, Ob = kierunek krążenia

Od (anti: dom) anti: zbliżanie, zakończenie (odbycie) odwrót powrócenie. powtórzenie

б wyjście i początek

ch mięso

z . . . i porządek

przeciwieństwo: stopy / stopy — osobno przed — pod górą

cz : k

y głęb i anty głębsze — (ch : k = + : —)?

z . . . Olag. Ugłęb trójna i ~~...~~ — przez wielkość i anty — (r : t = + : —)?

Linde

m-r = przykrość, okropność, ciemność, zmieszanie (?)

m-g

~~m~~ g: mel lekki ładny (?)

m-k przykry (?)

l-c
l-s } miałkość, gładkość
l-z } coś ––– nieprzyjemnego (anti)

chr, kr = chropowatość (w skórze, głosie, czyn.)

pr = precz   naokół?

t-k = zbliżenie się do rzeczy bez poruszenia miejsca

ch = [illegible] (± ?)

Onomatopeje tony:

najwyższy: [illegible]

najniższy: [illegible]

ę

ą

u (głuchy ton)

= w [illegible]

126

Felix Eberty. „Versuche auf dem Gebiethe d. NaturRechts.

Leipzig. 1852. - 8º. 164 Stron. (Wild. 2 fl. Am.)

następujące zawiera zdania (przepisałem)

w Przedmowie:

I.) „Theorie u. Praxis verhalten sich geg. einander ganz anders,
„ wenn es sich darum handelt nach e^m^ erdachten Plane
„ etwas, vorher noch nicht dagewesenes Neues zu erschaffen,
„ als wenn es darauf ankommt, ein Bestehendes
„ vernünftig zu begreifen, u. uns dadurch zu
„ befähigen, dieses von unserer Willkühr ~~unabhängige~~
„ Unabhängige richtig zu handhaben u. zu dessen
„ Verbesserung u. Weiterentwickelung fördernd
„ beizutragen." Beispiele ... einerseits: der Erfinder einer Maschine,
der seinen Gedanken verkörpern will (muss so lange ändern
u. verbessern bis ---); andrerseits: wer den Kalender
verbessern will (: daß den Himmels Körpern nicht Bahnen
vorschreiben, sondern ---:) - (Strona IV)

II.) .... „ ..... ausserhalb des directen Zusammenhanges
„ mit e^m^ abgeschlossenen System der gesammten Philosophie,
„ (können) philosophische Gegenstände überhaupt nur
„ unter der Voraussetzung abgehandelt werden können,
„ dass es gestattet wird, dasjenige als bewiesen
„ anzunehmen was kein vernünftiger Mensch bezweifelt."
(Strona VI.)

III.) z dzieła, przy końcu:
„ Ueberhaupt hat sich, unserer Ueberzeug^g^ nach das
NaturRecht, (so weit es namentl. in den Kreis acad.
Vorträge gehört, u. innerhalb desselben nützlich, ja
unentbehrlich ist), auf solche Hindeutungen zu
beschränken (und auf eine Anleitung zum Selbstdenken
ueber das Wesen des Rechts u. der Rechtsinstitute:), u. es ist
/.

„ i. diese Disciplin so wie die phil. Thätigkt im Ganzen
„ der Kunst näher verwandt als der Wissenschaft
„ sofern man zw. diesen beiden so unterscheidet dass die
„ Wissenschaft Resultate mitzutheilen, u. dieselben
„ zu ordnen u. zu begreifen, die Kunst aber Anleitg
„ zum Selbst Schaffen zu geben hat. – Die Philosophie
„ kümmert sich um die Resultate die sie etwa erlangt deshalb
„ nicht, weil nicht das Wissen der Wahrheit des Menschen höhere
„ Aufgabe ist sondern das Forschen danach." Die
Nat. R. soll als Werdendes aufgefasst werden.
Hiemit ein wesentl. Unterschied in der Methode.
Der Lehrer einer Wissenschaft (Mathem. Botanik &)
kann viel mittheilen wenn nur der Schüler Auffassgsgabe u.
Willenskraft aufzufassen … der Lehrer einer Kunst kann
aber nichts thun wen der Schüler nicht Lust zum Schaffen hat
… phil. Disciplin = Unterricht in geistiger Gymnastik
sie soll (so wie das Turnen) nicht in Schulbänken gegeben
werden aber auf dem Tummelplatz der Gedanken
wobei der Lehrer den Schüler gleich Führer soll d. Mittheilen
aller Wege die man verfolgt hat u. warum sie nicht
zum Ziel führten … sodann ihn vor falschen Wegen w[illegible]
u. an richtigen Blick gewöhnen u. mit seinem Geräthe
der Logik selbstständig zu verfahren – – Phil. 163–4.
„ Hiemit ist zugleich die alterne Frage nach dem Nutzen
„ der Phil. im Allg. u. R. Ph. im Bes. abgethan. – Denn so wie der
„ Nutzen der Gymnastik nicht darin besteht auf offener Strasse &.
„ so soll auch die phil. Bildg dem Fachgelehrten
„ nicht gegeben werden damit er begreife was nicht zu
„ begreifen ist, sondern damit er voll klarer Einsicht
„ in der einzelnen Erscheinung das Ewige u. Unwandelbare
„ erkenne." – – (?)

Scheitlin Versuch einer Thier-
seelenkunde. Stuttgart u. Tü-
bingen b. Cotta 1840. 2 Bände

— Naturalista Patrin (utrzymywał [illegible] [illegible]nia = istota żyjąca, a góry = narzędzia oddechania.) [illegible insertion above line]
(: Revue de deux mondes. – 1859. – Tom XXI. str. 347.:) krótka wzmianka

Geolog Snider twierdzi że istoty organiczne na ziemi powstały z zarodków rośl. i zwierz. zostawanych z innych planet str. 918.

Fizjolog Nordmann odkrył w narzędziach słuchu ryby płotki (: =Weißfisch= po franc. „able" zwierzątko mikroskopiczne o dwu głowach i dwu ogonach.
(: Revue de deux mondes – 1859. – Tom XXI. str. 899.:) krótka wzmianka.

Les anthéridies qui peuplent les cellules du chara, plante acotylédonnée, nous presentent un mouvement pareil a celui des infusoires. Ces corpuscules affectent la forme de filamens roulés sur eux-mêmes, qui se développent souvent en une ligne courbe ou onduleuse, à la façon des animaux microscopiques.... Les sporanges de quelques alges sont douées ..... & (: znane :)
...... Un autre fait vient à l'appui du caractère animal de ces corps reproducteurs, c'est qu'ils presentent une composition chimique quatrenaire tout à fait semblable a celle des matières d'origine animale, et cette même composition s'observe dans la favilla, amas de petits corpuscules granuleux nageant dans un liquide que renferme le pollen ou poussière fécondante des végétaux.
......„Natura non facit saltus" (Linné). –

~~Revue des deux mondes~~
Mr Berthelot. z nieorganicznych składa przez syntezę „des carbures d'hydrogène et des alcools."
(: Revue de deux mondes 1859. – Tom XXI. str. 920 &. :)

(Theatri Cometici pars posterior, sive)
Historia Cometarum ...
Auctore Stanislao de Lubienietz
Lubieniecio Polono. – Amstelodami
1667.° fol. – [w B[c] Ant. Oleszczyńskiego]

Biblioth. impériale publique à Paris:
Ars Moriendi. p. Mathias de Cracovia, drukiem
druk:

Tłumaczenie tego dziełka jest angielskie
jest pierwszym dziełem w angielskim drukowanym:
u Williama Caxton. 1490. London.
4°

~~[illegible]~~

Nakładem Księgarni Józ. Zawadzkiego w Wilnie wyszły dzieła Józ. Korzeniowskiego:

— Andrzej Batory, dramat hist. 8º
— Dramata i Komedje mniejsze 2 Tomy 12º
— d[itt]o d[itt]o d[itt]o serya druga 2 Tomy.
— Druga żona, Komedya opowiedziana przez &— Milik. - 1 fl. 48 xr.
— Izabella d'Ayamonte, dramat 12º
— Karpaccy Górale, dramat 8º
— Młoda Wdowa, Komedja 12º
— Panna Mężatka, Komedja 8º
— Stary Mąż, Komedja
— Umarli i żywi, dramat. 12º
— Żydzi, Komedja. 1851. Wyd 2º 12º
— Emeryt, powieść 1851. 12º
— Kollokacya, powieść 1851. Wyd 2º ~~[illegible]~~
— Powiastki i opowiadania 2 Tomy 12º
— Spekulant, powieść. Wyd 2º 12º
— Wędrówki oryginała Wyd 2.
— Wędrówki (Nowe) oryginała 2 Tomy 12º 1851.
— Nauka poezyi
— Wąsy i peruka. Komed. we 3 Aktach. Wilno 1853. - 8º kallenb. 1 fl. 30 xr.
— Tadeusz Bezimienny. powieść. III Tomy
— Garbaty. Powieść.

G.

Mans

„Ekonomia polityczna i Socyalizm. Napisał L. hr. Skorupka"

w Krakowie 1852. – 8o. – Stron 79. 30 kr. Cm

Mimo licznych wad ma to dziełko swe zalety. – Przebija się w niem talent autora choć twierdzenia jego są w większej części apodyktyczne i bezdowodne, – a zdania i myśli częstokroć urywkowe i oderwane. – Niepotrzebnie powtarza kilka kroćnie to samo. – Powinien być także pamiętny że non licet humana divinis miscere

Na cóż się zda wołać głośno na puszczy gdy nikt nie słucha: Boże! Boże! Boże!... na co powtarzać w Ekonomii politycznej dwa razy „Bóg ziemię stworzył" a to kartka: „daj Boże, Opatrzność" &. ?!

Przebija się pomimo talentu: – niewytrawność i niedojrzałość autora. Toż samo i w stylu: N. P. Str. 9. „Zaprawdę, podobne badanie musiałoby „nam przynieść niezawodną korzyść i zbawienną naukę, „gdybyśmy tylko przystąpili do niego z zimną rozwagą „filozofa a nie z lekkomyślną ciekawością szukającego „emocyi świszczypała." (. . . . . . .)

Autor opisuje walkę „Ekonomistów politycznych" z „Socyalistami" „aby (jak mówi) naród nie błądził dłużej w zdaniu" &. Oświadcza się sam za pierwszemi przeciw drugim. – Młodzieży polskiej (str. 6) pracę poświęca, i mówi że tejże „da to dziełko jasne wyobrażenie o stanowisku prawdziwem tych nauk" /.

Zaczyna od dania pojęć duszy i ciała .... materyi &c.
szkoda: że dla poparcia swych zdań nie przytoczył
słów którego Świętego lub Ewangelisty .... (!)
— „Socyalizm przypisuje złe dziś w społeczeństwie
„istniejące wolnemu niepohamowanemu rozwojowi
„praw naturalnych w społeczeństwie, ekonomia
„zaś polityczna zwichnieniu tych praw." (str. 40.)
— „Ekonomia polit. znaczy i rozwój mądrości
„odwiecznej Boga" &c. — Socyalizm stosownie do
„jego orzeczenia zdefiniowany.
— „Każdy z nas ma władzę ~~.....~~ użycia pracy ludzi
wszelkich szczepów i czasów .... na własną korzyść
(str. 62) — Każdy?....(?)
Na str. 64. mówi ~~.....~~ że „Ekonomiści uważają dobrze że
głównym bodźcem u ludzi jest wstręt do cierpienia
i męczy," lecz że w tem „nie upatruje ona (kto?)
tych ~~przezierń~~ które krępuje ruchem mechanizmu
społecznego." — (Ekonomiści więc oni, lub ekonomia: ona
Str. 66 „Ekonomia pol. oswobadza człowieka od
konieczności oddawania się wyłącznie pracy
materyalnej" (.....)
Str. 67: „Bóg stworzył ziemię, umieścił na jej
„powierzchni i w jej wnętrzach mnóstwo rzeczy
„potrzebnych człowiekowi," &. (!..)
.... „zarząd tych materyałów i tych sił
oddał człowiekowi!" (.....)
... ludzie rozdzielili pracę między sobą
„według zdatności lub skłonności każdego" (?)
str. 77: „Powiedzieliśmy że Bóg stworzył
ziemię," & — (!....)
Rozumie się że z zasad tych wypływa słuszność
prawa, dziedzictwa. str. 78.
Mówi iż według jego własnej teoryi,

„wartości" (valeur) [w przeciwieństwie do użyteczności]
i nowo odkrytych dowodów prawego istnienia
własności przeciw natarciom komunistów
dowiedzie że własność prywatna nie przywłaszcza
sobie użytkowania i prawa do darmego „daru
„(gratuite) Bożego, ale li tylko do wartości
„będącej skutkiem pracy jego lub tych którzy
„prawa odziedziczył." str. 78.

„Gdyby tę teoryą własności wcześniej odkryto
„i przyjęto, nie było by tyle zamieszania i
„sprzeczności w zasadach ekonomii politycznej, która
„odtąd pozostająca w zgodzie z sobą, odtrąci może
„słabą broń dowcipkowania i ironii, a władać
„mieczem obosiecznej logiki." .... [: Ego! :]

— „Komunizm w nowej teoryi wartości
„znajdzie cios ostatni, który go na zawsze powali
„a w zgłębianiu jej pojęcia, znajdziemy światło,
„przy którem łatwo rozpoznamy w ciemni
„ukrywające się fałsz i utopię."

Kończy się ta broszurka westchnieniem szumnem
: „Kiedyż przestaniemy w polityce być
wielkiemi dziećmi!"

W ciągu swych rozumowań, gdzieniegdzie
z pewną bijącą w innych jarność i pewność
siebie samego zawierających zapowiada autor
z razy obszerne dzieło własne o „Ekonomii
politycznej" które może w tym roku jeszcze wyjdzie.
Przedmowa broszurki obecnej zawiera str. 9.
wstęp 11. — Dziełko samo w IIIch częściach 67.

Rozmaitości hist.e i bibliogr.e wydał Józ. Muczkowski Prof. i Bibl. Univ. Jagell. – Zeszyt trzeci:
— Wiadomość o założeniu Uniwersytetu i Kollegium Władysławsko-Nowodworskiego w Krakowie napisał Józ. Muczkowski. Prof. i t. d. (Dodana Wspominka o Mateuszu z Krakowa.) Kraków w druk. Uniwersyteckiej. 1851. 8vo 164 str. 1 fl.

Jana Długosza kanon. Katedr. Krak. Banderia Prutenorum tudzież Insignia seu Clenodia Regni Poloniae. wydał Józ. Muczkowski Kraków w druk. Univ. 1851. 8vo
z 18oma tablicami, w większej części kolorowanemi. 78 stron. [illegible]

Rozmaitości hist.e i bibl.e wyd. Józ. Muczkowski
Zeszyt drugi. 1851 &.:
— Wiadomość o rękopismach Długosza: jego Banderia Prutenorum tudzież Insignia seu Clenodia Regni Poloniae wydał Józ. Muczkowski. Prof. i Bibl. Univ. [illegible]
z 17oma tablicami (też co w dziele poprzedniem, tylko autograficzną tablicę więcej) Kraków. 1851. 8vo (kolor. u Koll. 2 fl. Ctn. 160 stron.

„Listy Annibala z Kapui, Arcybisk. Neapolitań. Nuncyusza w Polsce o bezkrólewiu po Stef. Batorym i pierwszych latach panowania Zygm. III. do wyjścia Arcyks. Maxymil. z niewoli; – z rękopisu Biblioteki Brancacciana wybrał, przetłum. z języka włoskiego na polski i wydał Alex. Przezdziecki" z dodatkiem objaśnień, dokum., podobizn podpisów &.
Warszawa. – Nakł. Kluckowskiego. – Druk. Unger.
1852. – 8vo (Jabł. 2 fl. 42 kr Ctn.) mam
i Milik.

Monumenta Regum Poloniae Cracoviensia. Petropoli. Editore Maur. Bol. Wolffio. 1852. - fol.
(razem 6 poszytów u Milik. 25 fl.!
ten w Peterb. I 18. - Pierwszy poszyt: 4 obr

Pierwszy zeszyt zawiera:

— Wnętrze Katedry Krakowskiej;
— Kaplica Zygmuntowska;
— Grobowiec Jana III.
— " Konstancyi, żony Zyg. III.

W. Stachowicz del.
Dietrich sculp.

Luciana Siemieńskiego Powieści.

Petersburg. – Nakł. M. B. Wolffa. 1852. druk E. Wejmar. 12º

— Zawiera: (Str. 214)

1.) Powieści w podróży; 2.) Jakto dawniej kochano; 3.) Miejsce rodzinne; 4.) Żarnecczka 5.) Pielgrzymka na górę Stej Otylii; 6.) Brygada podróżnika, 7.) Ogrody i pieci. (to ostatnie odmienne nieco cytatem w „Czasie” Krakowskim i Zwierciadle?)

(Milik. 2 fl. Cm.)

Szwedzi w Polsce, romans historyczny przez Autora Anny, Powiastek i Gawęd. 2 Tomy (Milik 6 fl. Cm.) Petersburg. 1852. 8º

Karola Libelta: Humor i Prawda w kilku obrazkach. – Petersburg. 1852. 8º

(~~Milik: 4 fl. Cm.~~) (Wild 3 fl. 30 kr.) (Poważne obrazy i humoryczne)

„Zbiór Poezyi ś. p. Franciszka Żuglińskiego.” W Krakowie 1852. – W Księgarni Wydawn. dzieł Katolick. i naukowych. – 8º min. – Zp. 6 = 1 fl. 30 kr.

Dawniej, prócz tu dołączonych „poezyi religijnych” drukowane ....

Podania i Baśni Ludu w Mazowszu (z dod. kilku szląskich i Wielkopolskich) spisał Roman Zamarski Str. 224. Wrocław. – Nakł. Zygm. Schletter. – 1852 – 8º Milik. 2 fl. 15 kr. Cm. (chwalone)

(Stef. Witwicki (?)) „Gadu-gadu, powieści z papierów pośmiertnych Autora listów z zagranicy. – Lipsk 1852. 8º

(Zawiera: 1.) Przejezdny, 2.) Podobieństwo, 3.) Dodatek do tegoż 4.) Brygadyer Kiejżda, 5.) Ślub przysiężny 6.) Obiór stanu)

„Poezye Józ. B. Zaleskiego." Petersb. 4 Tomy
Maur. Wolf. 1852. 16e
Tom 3. i 4ty zawierają nowe utwory Zaleskiego
i to: — Tom 3ci: (str. 137.) „Wieszczna Hanka."
— „Dumy." — „Szumki." — „Pytki." — „Dumarecka"
— Tom 4ty: (str. 183.) Druga „Bradnowa"
a potem „Pieśni Serbskie spolszczone."
(Milik. „4 fl. 80 kr.) (Wild 5 fl.) Tom 3ci i 4ty mam

Vergleichende Lautlehre der slavischen Sprachen
von Fr. Miklosich. — (als Ier Band der vergleichenden
Grammatik der slavischen Sprachen.") von der k.k.
Akademie der Wissenschaften zu Wien gekrönte Preisschrift
Wien. 1852. 8o (str. 518 + XVI.) Wild 7 fl. an.

Pierwowzór systematu Filozofii ze stanowiska
chrześciańskiego połężej przez Xdza Waleryana
Serwatowskiego. — Kraków. 1852. 8vo
(Jestto otwarta Teologia) (Stron 85.)
Wild 1 fl. cm.

Pamiętniki o wyprawie Chocimskiej R. 1621
Jana Hrabi z Ostroga, Prokopa Zbigniewskiego
Stanisława Lubomirskiego i Jakóba Sobieskiego
z rękopismów współczesnych i druków mniej znanych
zebrał Żegota Pauli. W Krakowie. Nakł. i dr. Józ. Czecha
1853. — 8o Stron 184. — (Milikowski 2 fl. an)

(Fizjologia i jej stosunek do Psychologii. — ~~Przekład~~
J. J. Virey). ~~Przekład~~ W. P.
Wilno 1852. — dr. J. Zawadzki. — 8o Stron 364.
(Milikowski 4 fl. 48 kr.)

Zasady Ekonomii polityjcznej przez Józ. Garnier. – Z drugiego wydania przełożył A. S.
Wilno 1852. Zawadzki – 8vo
(:Milikowski: 4 zł. 30 kr. Au.) Stron 398. –

Pisma pomniejsze Jana Majorkiewicza. (Ogólnego zbioru pism Tom IV i V) Tomów 2. (Stron 401 i 311) Warszawa. Nakł. Gust. Sennewalda. – 1852. – 8vo
(:Milikowski: fl 6 Au.:)

a Rys chronologiczno-historyczny Państw nowożytnych od Vo wieku do dziś dnia z kilkunastu mapkami i kilkudziesiąt genealogijami ułożony przez: Alex. Zdanowicza. Wydanie nowe znacznie pomnożone. " (:Pierwsze było 1844:) Wilno, Nakł. i dr. Jós. Zawadzkiego. 1853. 8vo. Str. 616.
~~Milik. 7 fl. 48 kr.~~

Ewa Felińska. „Siostrzenica i ciotka powieść obyczajowa. – Wilno 1853. 8vo
(Milik. i Kaltenbach, dto 1 fl. 48 kr.
Dto. „Pan Deputat" powieść obyczajowa. Wilno 1852. – 8vo. 2 Tomy.
(Milikowski i Kaltenbach dto. 2 fl. – 42 kr.)

Jadwiga Szwykowska z Niemcewiczów. – „Reginka" powieść z XVII wieku. – Warszawa. 2 Tomy. Unger. 1853. 8vo
(~~Kaltenbach 3 fl. Au.~~)

Włodzimierz Wolski: Czarna wstążka. Za Kacmora. Opowiadania i powieści. – Warsz. 1852. 18o Kaltenb. 2 fl. Au.

Kazimierz Bujnicki. Pamiętniki księdza Jordana. Obrazek Inflant z XVII wieku. Wilno. Dwa Tomy. 1832. – Wb. powieść 8vo (Kallenb. 4 fl. 30 kr.)

Jan Stefan Wydżga i jego pamiętnik spisany podczas wojny szwedzkiej od r. 1655 – 1660. wydał Kaz. Wł. Wojcicki. – Wilno. Zawadzki 1832. – 8vo min. (Kallenbach 2 fl. cm.) Stron 203.

Polska, czyli o położeniu, obyczajach, urzędach i Rzeczypospolitej Polskiego. – Przez Marcina Kromera xięgi dwoje. Przełożył z łac., notami i życiorysem autora uzupełnił Wład. Syrokomla (Ludw. Kondratowicz). (Stron 150) Wilno. Zawadzki. 1853. (Kallenbach 2 fl. cm.) 8vo

Ślady Bolesławów polskich po obcych krajach. przez Alex. Przeździeckiego. – Warszawa. Orgelbrand 1853. – 8vo maj. – Stron 114. 5 Litografii. (Kallenbach 2 fl. 24 kr. cm.)

Poezye Wandalina Szumowicza. – Warsz. 1853. – 8vo (Kallenbach: 2 fl. 24 kr. cm.) str. 201.

K. Wł. Wojcicki: Domowa powieść. – 2 Tomy. – Mohilew. 1853. 8vo (Stron 172 + 106.) Kallenbach: 3 fl. cm.

Michał Czajkowski:

„Szwedzi w Polsce. Romans historyczny przez autora Anny, Powiastek i Gawęd." – 2 Tomy. – Petersburg Wolff 1851. – 8vo (Stron 274 + 331.) Kallenbach 5 fl. 15 kr. cm.

„Nowe Powiastki i Gawędy przez autora Szwedów w Polsce." Petersburg. Wolff. 1852. – 8vo Stron 174 Zawiera: Swatanie Zaporożca. – Mogiła. – Pakasdanny. – Wyprawa na Carogród. – Konstanty Horodeński. – Orlik i Orlenko. – (Kallenbach 2 fl. 36 kr. cm.)

Antoni Małecki. List żelazny. – Tragedya na podaniu historycznym osnuta. w 5ciu Aktach. – 8o
Poznań. – 1854. – [Wild. 2 fl 24 kr Cm.]
– Przetłum. na jęz. niem. przez ....

Jakób Balmès. O sposobie osiągnienia prawdy. Filozofia praktyczna. – Tłum. z hiszpańskiego. (przez L. P.)
Poznań 1853. – 8o [Wild 1 fl 40 kr Cm.]

Wiązanka literacka. – Dzieło zbiorowe ułożone z staraniem Pauliny z L. Wilkońskiej. Poznań 1853, 8o
str. 488. – 8o. [Wild. 8 fl Cm.!]
Zawiera wiele artykułów wierszem i prozą, z których najgodniejsze uwagi następne:
Józef Gołuchowski, „Światowość w stosunku do obyczajów" str. 9–59.
K. L. „Michał Wolicki. krótka wiadomość życia i pism jego." str. 390–4. – (Poeta, * 1801 † 1829.)
Józef Kremer. „O Pieczuciach" str. 399–422.
August Wilkoński „Kubuś się przeciera" i „O drobnowiczach"
„Latarnik Warszawski" p. Wł. Wojcickiego.
Paulina Wilkońska. „Dzieci szczęścia i dzieci niedoli" obrazek str. 116–176.)
Kornel Ujejski „Z mojej sielanki" wiersz
Wiersze: Seweryny Z („Gwiazda spadająca"), Syrokomli, Adama Pługa, Kornela Makuszewskiego, Kar. Brzozowskiego, S. Stefan i Paweł Potoccy." Juliana Bartoszewicza.

Przekłady Ossyjana:

Krasicki
Goszczyński prozą
Koźmian
Ostrowski Włod. „Karton” Warsz. Glücksberg
wydanie piękne
Kiciński Bruno „Kroma”
Kniaźnin

1465 pierwsza książka pol.

1521 „Rozmowy które miał Król Salomon mądry z Marchołtem grubym a sprośnym z Krakow: Hier. Wietor"

— Poświęcone przez drukarza Annie Kasztelanie Wojnickiej z Jarosławia.

[illegible] Tarnowskiej

— Tłum. z łaciny p. Jana bakałarza z Koszyczek.

137

Dydaktyczne
Grey
Arate o ~~ciałach~~ światłach niebieskich – „Fenomena" (tłum. Kotan.)
Hesiod (1) dnie i prace (2) Theogonia
Virgil Georgikon 4 księgi.
Horacy de Arte poëtica.
Delile les jardins
Boileau art poëtique
Young „Nights"
Haller die Alpen –
Tidge – Urania
Krasicki – Zofijówka
Koźmian Ziemiaństwo.
Morsztyn Psyche.
Pol W. Pieśń o ziemi naszej.
Marco Vida „Gli scacchi" (tłum. J. Kochan.)
Klonowic „Flis."
Węgierski Fr. „Wolne Krakowa"
Neubeck „Gesundbrunnen"
~~Schiller~~ „Glocke"
Mickiewicz „Warcaby"

Kleist Frühling

Neubeck „Gesundbrunnen

Lucretius „de natura rerum

Uz

Wieland

Kronegk

Lessing

Lichtwer

Hagedorn

Zachariae

"On recule pour mieux sauter." (Przysłowie franc.)

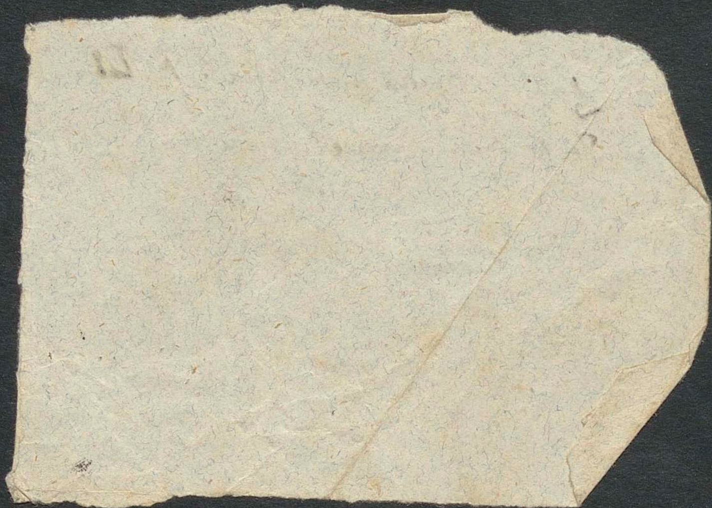
139

Beneke „Phys. und Chemie."

Prager (Vierteljahrsschrift.
Med.)

Quid gloriaris in malitia? Ps. LI 140

In te Domine speravi, non confundar. P. XXX.

Pokutnicy. Poemat. (wierszem) napisał Bronisław L. Poznań 1854. – Str. 87. – ~~[illegible]~~ [: Milikowski: 1 fl 40 kr Am.]

Do Czytelnika (prozą). Wstęp, a potem 3 oddziały: I. „Wyrok" II. „Otchłań" III. „Sen czy Prawda?" – Poświęcone „Współobywatelom, Tym, którzy w większem ustroniu dziś najwyżej powołanie swoje pojęli" poświęca Autor. – Wiersz w kształtach wiersza „Psalmów Przyszłości" ale treść i forma lichota. – 8°

A. Tyszyński. „Rozbiory i Krytyki." III Tomy. – Petersburg. Nakł. Wolffa. 1854. – 8°

[: Milikowski: 15 fl. CM:]

Tom 1y: Rozbiory dzieł filozoficznych. – ~~Tom 2gi~~ Stron 422.

Tom 2gi: Dzieje. – Estetyka. – Linguistyka. – Stron 418. –

Tom 3ci: Poezye. – Przekłady. – Powieści. – Rozmaitości. Stron 514.

Ukraina i Zaporoże, czyli Historya Kozaków przez Czarnockiego. – Warszawa 1854. 8°

143

Karlsbad. przyjazd, mieszkanie, życie, oszukaństwo, miasto, podróżni, [illegible] 12 dni 44

poznanie [illegible] spacery przyjazd — Marsz i [illegible] ji

Zal [illegible] przezenie — Jadwigi [illegible] Jego [illegible]

[illegible] za górami [illegible] jan

Rzut oka na życie domowe [illegible], ojciec — matka — charakter, [illegible] ludzie, sąsiedzi — [illegible] ze [illegible] [illegible]

[illegible] — zabawy [illegible] edukacja — [illegible] 44

[illegible] jego 15 [illegible]

[illegible] z podróży — przejazd. Przywitanie [illegible] goście — 44

gry. Rozmowy. — [illegible] jego [illegible] 46

Odjazd — smutek, [illegible] materialista. —

[illegible]

[illegible]

[illegible] smutek [illegible]

[illegible]

[illegible] Tarnowa [illegible]

~~[illegible]~~

Sewli leš gié labydlajá Gnidělgýy

á whutoy ~~Ďoglodgry~~ ~~[illegible]~~ Snósvagry

1848

1848

Dito Pr Niemielka

Wenn ich Ihnen nicht and noch
[illegible] kann als meinen
Dank [illegible] und für ~~[illegible]~~ ein=
ben, so wünsche ich
Dank [illegible] Freude [illegible] ist. Ihnen so
Leben zu Sorgen und Glück in Ihrem
dieses Gott ~~[illegible]~~ der viel und
bleibe [illegible] in einem Jahre
~~[illegible]~~ werd

MJ 1943

D. n. 21 ~~[illegible]~~

~~[illegible]~~

N xx w polsku

Imieniny Dla Pana Barana Ignacego. roku 1843 ostatniego Lipca

Kochany Nauczycielu!

Obyś żył w Najstarsze lata

Niech Radość Życie przeplata

Niech ci się szczęście uśmiecha

I ze mnie będzie pociecha!

87

das mangelnde ... ergänzen" u. "ohne in Dichters Lande zu gehen" – den Dichter verstehen" – ... sich in eine neue vollkommen ihnen unbekannte Elemente, fühlen ... eine ihnen ganz fremde ... Gefühls- und Gedanken-Welt sich versetzt finden – Über ... an ... Gemüth wird nur eine ... Haltung ... – Wer die engl. Lit. nicht kennt – der kennt England nicht – wenn er es durch und durch bereist hätte ... ein unbekanntes ... Volkes – ... an in England ... Geist, der –

So eben ist mit der Slaven-Familie. – Wer die slav. Lit. ... nicht kennt

... der ganze ... Europas ... unbekannt ... Thule. – Und doch ist es der ... Slavenstammes ... – denn ... eine glänzende Zukunft

... Nation u. ... Hegemonie in Europa – ... Männer verschiedener ... prophezeit ... Napoleon ... Herder ...

Es ist das in fremde Sprache ... Werk ... : Cours de la littérature slave – par Mickiewicz Paris & Bruxelles ...

Nun einige Bemerkungen über die Übersetzungen die ich Ihnen überreicht die Ehre habe. – „Marja" – ...

... zeichnet sich das Original durch die ... u. ungezwungenheit der Redeweise aus – das sind eben die Vorzüge dieses Kunstwerks.

... es ist unmöglich eine erzwungenere Ausdrucksart ... als die deutsche Übersetzung der „Marja". – „Wallenrod" ... jugendlichen ... unserer größten Dichters sprüht von Feuer und ... mit einiger ... Sprache ... geraubt ... kaum ahnen ... Kraft

die ... „Die Kirgisen" ... Zielinski ... die beste von allen – aber die Kirgisen wird unter die Meisterwerke ... Lit. nicht gezählt – Zielinski ist kein Dichter ersten Ranges, ... die Sympathie für den engl. Dichter der vom Vaterland ... lange Jahre in der Kirgisen Steppe ...

... Czajkowski ... Ich bedaure aber, dass ich in Berlin ... aufzuhalten genöthigt fand – ... Werke der pol. Lit. nicht finden konnte und ... franz. Übersetz. des „Irydion" u. die deutsche des „Mazeppa" ... gelobt. –

... bekam ich ... Buchhand... ... verehrtes Büchlein ... Le livre ... – Sie haben ... erwähnt

Geehrter Herr!

Sie werden es verzeihen dass ich mir die Freiheit nehme
mich Ihrem werthvollen Gedächtnisse durch eine kleine Büchersendung
zu erinnern. – Sie haben den Wunsch geäussert, sich mit der
polnischen Literatur bekannt zu machen. – Zu diesem Zweck
habe ich Ihnen ein kleines Verzeichnis der in deut. od. franz.
Sprache erschienenen Übersetzungen einiger Meisterwerke der
slav. Literatur notirt. – Doch weiss ich es wohl
dass [illegible] entschliesst ... Werke anzuschaffen deren Werth man
eigentlich erst prüfen soll – ... denn ... gekannt – man kauft ... (nach der polnischen Ausdrucksweise) „eine Katze
im Sack" zu kaufen. – läuft Gefahr ... anstatt eines Kleinods
wohl eine ... Katze."

Ich befürchtete aber Sie würden diese Werke nicht bald zur Hand
bekommen – und doch war es mein heisser Wunsch
Sie verehrter Herr, mit der Lit. meiner Nation bekannt zu machen, Sie der so trefflich u. geistvoll die Meisterwerke
der Deutschen, Engländer u. Franz. zu beurtheilen wissen. – Meine ...
Es geht mit Nationen ähnlich wie mit Individuen. ... Man kann
Menschen nicht lieben – deren Geist wir nicht kennen
... Sympathie ist das kältere Gefühl ... zollen können
– Wer den Geist einer Nation nicht kennt –
(deren photographisches Bild ... die Literatur ist) – der kann
... Sympathie ... – um sie zu lieben muss er sie kennen
– er muss ihren Geist verstehen – deren treues photographisches Bild ... seine Literatur
genannt ist. – Gewiss, ... den Geist einer
Nation ... aus ihren Dichtungen u. Romanen kennen zu lernen – schwer wird wenn man sich
der Übersetzungen bedient – denn Übersetzungen sind nach Cervantes die Kehrseiten eines
Tapeten – aber ich ... – Sie werden aber in diesen schlechten sehr schlechten Übersetz...
(habe doch die volle Hoffnung)

Ich verhehle es nicht! ... hat gewiss ... Nationen ... Literatur angefüllt –
Aber es ... aufgeklärten ... wie die poln. Lit. ... befreundet ... Ich ... mir ... auszusprechen!

Lieber Lehrer ... zugesellt

Liste d. Pana Zieliński-Pesrowski ... autour ... „Livre de la vie" ... Berlin ... 2 ...

szczególna myśl Co już [illegible] powiesz mi
kiedy dalej myśl [illegible]

ze ja

[illegible]

[illegible]!

[illegible] Cię [illegible] [illegible]

z [illegible] [illegible] [illegible]

a [illegible] do [illegible]

ziemi całe [illegible] tak

[illegible] co ma ognia [illegible]

[illegible]

co by nie pisze?

szczęście twoje

co to jest?

już żeby [illegible] mnie odmiany

w tej [illegible] [illegible]

jaśniej aby nie twoje

pismo.

hm?

zatem się [illegible]

co by pisze [illegible]?

i we [illegible] nie [illegible] [illegible]

[illegible] mówię co

[illegible] nie [illegible] [illegible].

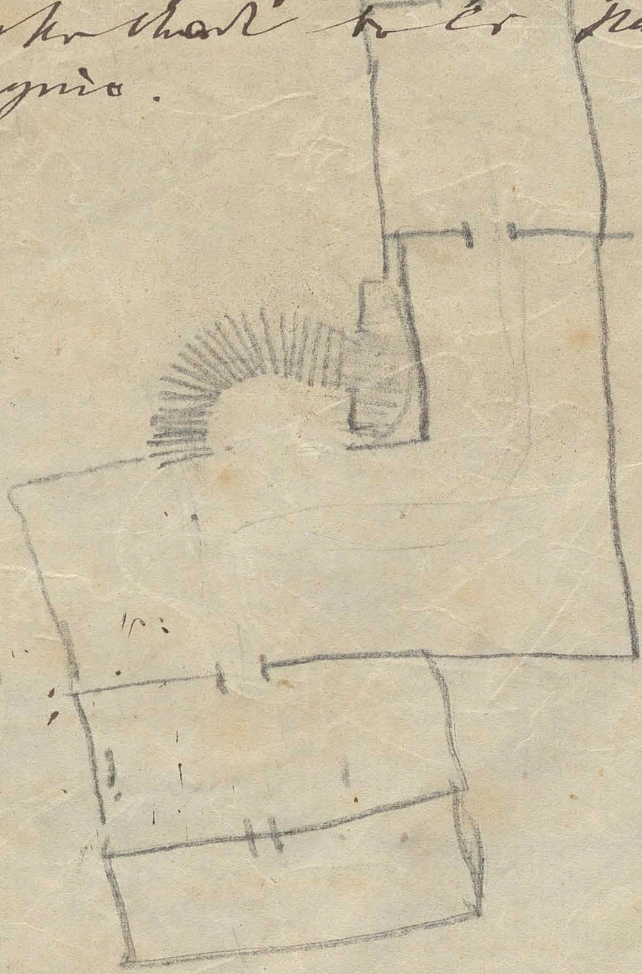
a to co znów za woda!

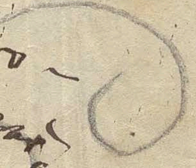
co to jest? [illegible] uważam

czy co. co znów za woda

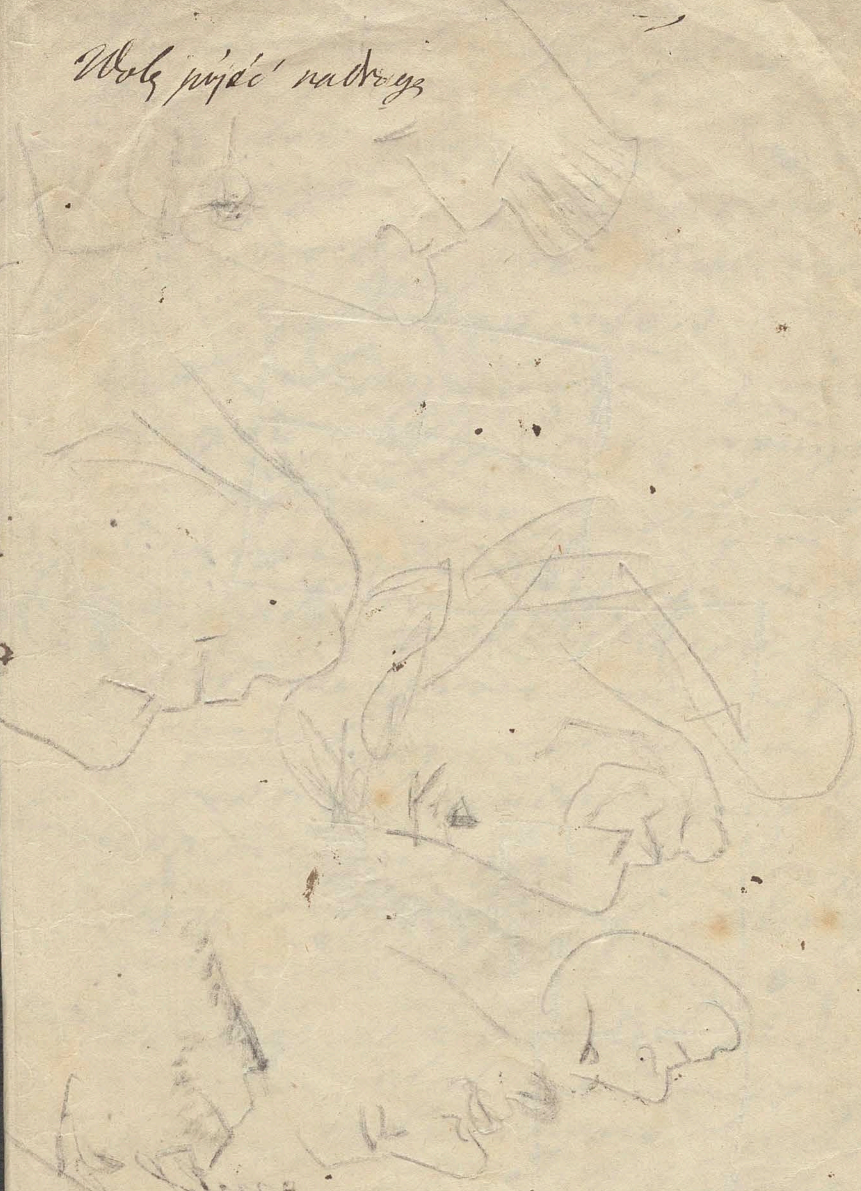
a tyś tylko nie pamiętnie
to ty napisał
Ahhm
ach Miciałko, Miciałko mój!
ah cóż to za [illegible] [illegible] czysem,
jeszcze do tego rzęsem!
a to w [illegible]!
A ozięble mnie czy to
jest dam się [illegible]
zawsze [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]! Już mnie nie
zostawisz bo ja teraz tutaj!
Moiń! — Miciu nie dostanę
o tydzień [illegible] [illegible]
on zaś mówi co [illegible] by
[illegible] na [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
mi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
po [illegible] jest kawa
nalewać? hm? Ty! nalewać?
Miciu! — ja nalewam w to
więc ciapu ciapu robi [illegible]
z tego [illegible] dzieci podobne
mi [illegible] ciapie [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]! ciap! ciap!
[illegible] moje rzęsy [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
aż [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

co się [illegible] [illegible]. Dalej
wszystko robię z — no powiedz
[illegible] [illegible]
[illegible] ze [illegible] [illegible]
rzeczy ani porządku. [illegible]
[illegible] [illegible] to [illegible] [illegible]
[illegible].

Wolę pójść na drogę

[K]westya włościańska w Polsce przez niewiadomego autora.
Wydanie J. N. Bobrowicza. Lipsk. 1849. — Strona 20.

Wszelka narodowość jest potęgą duchową,
idealną, niewidzialną. – Z natury więc
swojej ma ona swoje główne siedlisko
w oświeceńszej i zamożniejszej klasie
każdego narodu, względnie której
lud zajmuje miejsce materyi.
Wprawdzie duch w widomym świecie
nie może nic działać bez materyi,
ale materya jeszcze mniej znaczy
bez ducha. Duch jest pierwiastku
nieśmiertelnego duch ma mistyczny
wpływ na materyą, on przy danej
sposobności, nie pojętym trybem
w nią wnika, i magicznie nią
porusza. Dlatego kto w jakimś –
narodzie ma oświeconą klassę za sobą
ma cały naród za sobą. Kto ma materyę
ma tylko massę, którą wprawdzie
rozmaicie ugniatać i ulepiać może
tego z niej nie ulepi, co właściwy jej ale
z niej ulepić potrafi: ___ duch

3

1844

Jeśli zawołasz do szczytu (wierzchołka)
góry: skały tylko ponurem odpowiedzą
Ci echem; — zawołasz zaś w sam środek
góry.... głos Twój rozejdzie się po lasach
i grotach... i dźwięczne góra cała odtętni
własne Twe słowa.

Również gdy do głowy — rozumu człeka
przemówisz.... rozum tylko poważnie Ci
odpowie; — przemów zaś do serca jego, a
serce własną myślą twoją Ci powtórzy....

Nie zazdrościć dzieciom
bo fantazya ~~pr~~ zwodzi
[illegible] i cierpią wiele
jak wspomniane w [illegible]

Legenda
Gdy Bóg pozwolił każdemu narodowi
wybrać sobie coś co dobrego dawać
ziemi odbyłać życie — to każdy
coś wybrał [redacted] Anglik
handel, a [redacted]
żyd wszystko

<u>Koniec świata</u>. Lecky I. Sf. 42. ff.
Averroës.
Renan.

Miejsca w TALMUDZIE nienawistne Chrześcianom.
(Ghemara) Avoda Sara Fol. 13. Fol. 20. Bava Hamma Fol. 19.

Auguste Comte „Cours de Philosophie positive. Paris 1830-41. Empiryzm.

P. M. Kryżanowski str. 319.-320. („Dawna Polska") o Empiryzmie w Polsce.

[illegible] wiele?
[illegible] Anthroposophie v. Maurer. 1851.

Pfizer i Gruppe (1830-5) przeciwnicy Heglowskiej filozofii (ze stanowiska emp.? rel.?) Ob. Kryżanowski str. 322.

M. VI

„Iście najlepszy medykament woda
kiedy fantazja rozbuja się młoda!"
C.W.W.

153

On a toujours du loisir quand on sait s'occuper ; ce sont les gens qui ne font rien qui manquent de temps pour tout.

(: Mme Roland „Mémoires":)

... si je pouvais cesser de penser et ne faire que sentir, je serais tout à l'heure bien dévote ! -

(Lettre de Mme Roland a Mlle Cannet 1776.)

Il en est de la religion comme de tant d'autres institutions humaines ; elle ne change point l'esprit d'un individu, elle s'assimile à sa nature, s'élève ou s'abaisse avec lui.

(: Mme Roland. „Mémoires" :)

... Mi giovera narrar altrui
Le novità vedute, e dire : - Io fui !

(?)

29

50 tomów za 6 rs.

W. H. Prescott.

DZIEJE PANOWANIA

FILIPA DRUGIEGO

KRÓLA HISZPAŃSKIEGO.

przełożył z angielskiego

Bronisław Grabowski.

– „Klaszcze lud, miałżebym jakie głupstwo powiedzieć?" (Phocion)
– „Après moi le déluge" (Ludwik XV.)
– „Brûler n'est pas répondre" (Camille Desmoulins do Robespierra, który kazał spalić jego polemiczne pismo: Le vieux Cordelier;)
– Jeszcze jedno takie zwycięstwo – a zginęliśmy. (Pyrrhus)
– Epimenides spał 57 lat w zaklętej jaskini. (W nagrodę zasługi przyjmuje tylko gałązkę oliwną z drzewa Minerwy)
– Empedokles zginął w ~~Etnie~~, został nad kraterem sandał. –
– „Il tempo è un galant'uomo" (Mazarin)
„Qu'ils cantent la canzonetta, ils pagarons" (Mazarin)
– Rubens gdy miał malować, strój bogaty wdziewał, świetny stylista natural. Buffon tak samo i pisał zawsze w haftowanych mankietach.
– „O Antystenesie! przez dziury twego płaszcza pycha wygląda" (Sokrates)
– Wolter gdy mu wykazano nieprawdziwość szczegółu podanego przez niego faktu historycznego rzekł: „Oui, sans doute; mais avouez que c'est beaucoup mieux comme cela." – Cf. „Mon siège est fait" (Proverbe)
– „Nie ~~dotykaj~~ się ruszaj topora!" po dobroci temi słowy przerwał csz przemowę Karol I na rusztowaniu widząc że ktoś dotyka się topora którym miał być ścięty.
– „Nie dotykaj się królowej!" Etykieta wzbraniała dotknąć się nogi królowej w Hiszp., ~~[illegible]~~ – pod karą śmierci. – Cf. Filip III. zmarły przy kominku, z powodu etykiety prawie usmażony żywcem.
Psaphon, libijczyk ponauczał ptaki wołać: „Psaphon jest bogiem!" i puścił na wolność Libijczycy oddali go później bogiem
– „Racine passera comme le café" (La Harpe cytuje te słowa pani Sévigné)
– „Si c'est possible, c'est fait; si c'est impossible cela se fera" (Calonne, kontroler finansów odpowiedział na żądanie zaprowadzane przez Marję Antoinettę)
– „Sonate, que me veux tu?" (Fontenelle). – „Canon, que me veux tu?" (V. Hugo)
– „Remember" = „pamiętaj" (Ostatnie słowo Karola I Ang. przed ścięciem wymówione do biskupa)
– Statua Nabuchodonozora = (widziana we śnie jego) – o złotej głowie a glinianych nogach.
– Hardouin, uczony dowodził przez 60 lat że najpiękniejsze dzieła klass. literatury są dziełem mnichów XIII w. – a Eneida utworem pewnego Benedyktyna.
– „Tirez le rideau, la farce est jouée!" Ostatnie słowa Rabelais'ego
– „Tout est perdu, fors l'honneur!" (Franciszek I wzięty w niewolę w bitwie pod Pawią, w liście do matki)
– Domicjan kazał obradować senatowi nad tem jakim sosem ma zrobić rybę [illegible]
– Vatel, kuchmistrz Ludwika XIV. zabił się sądząc ze wstydu że zabrakło ryby na stół królewski: „Je suis perdu d'honneur, je ne survivrai point à cet affront" – co opisuje pani Sévigné:

Toussenel: Ubi fenus (lichwiarski zysk) ibi patria | Byk miedziany Phalaris'a tyrana Agrigento

Pierre Leroux: Napis czytany na ławie pod Wulkanem: Posteri! posteri! Vestra res agitur!

Seneca: „Czytanie wielu książ pobieżnie = podróżnik który wiele zna ojczyzn ale ani jednego przyjaciela
Burydana osioł = umierający z głodu między sianem a [illegible]

Multa renascentur quae jam cecidere, cadentque
Quae nunc sunt in honore vocabula, si volet usus,
Quem penes arbitrium est et jus et norma loquendi.
(: Hor. Ars poët. 72 :)

C'est le propre de l'esprit humain d'exagérer ; c'est peut-être en ce sens qu'il est dit dans les psaumes : omnis homo mendax. (Voltaire : dictionnaire philosophique)

Un merveilleux absurde est pour moi sans appas :
L'esprit n'est point ému de ce qu'il ne croit pas.
Ce qu'on ne doit point voir, qu'un récit nous l'expose.
(Boileau. Art poétique)

...Ridentem dicere verum
Quid vetat ? Ut pueris olim dant crustula blandi
doctores, elementa velint ut discere prima. (Hor. I sat. 1.)

Il est permi de voler un auteur, pourvu qu'on le tue.

Il est bon d'avoir les bourgmestres pour soi, si l'on a les jésuites contre. Saepe premente deo, fert deus alter opem. (Voltaire à M. le marquis d'Argens)

Tant de fiel entre-t-il dans l'âme des dévots !
(Boileau)
(: // Tantaene animis coelestibus irae ! - Virg. Ens. I :)

Ubi plura nitent in carmine, non ego paucis
Offendar maculis. (Hor. Ars poët) = gdzie wiele piękności &c

„Coedite eos, novit enim Dominus qui sunt ejus!"
(: Legat papieża Innocentego III.° - opat Amauri przy zdobyciu Béziers na Albigeńczykach :)

„Voilà bien du bruit pour une omelette (au lard)!" (Desbarreau, poeta epikurejczyk, niedowiarek a wielce przesądny, co drżeć poczynał gdy miał jeść omlet ze słoniną a grzmoty nagle się zaczęły, wyrzucił omlet przez okno)

„Nemo tam quiete vivit, nemo tam secure moritur sicut verus obediens.“ (Tom. a Kempis)

„Discernere superioris est, subditorum est obedire“ (St Bonaventura)

„Le génie c'est la patience“ (: Buffon :)

„Veritas et dulcis est et amara. Quando dulcis est parcit, quando amara – curat.“ (Sylveira)

Malefacere qui vult, nunquam non invenit causam. (: Seneca :)

Nunquam ibi proficit cura ubi morbus est ipsa medicina. (St. Ambrosius)

Latebrosa et lucifuga natio, in publicum muta, in angulis garrula. – (: w „Octaviuszu“ o chrześcijanach :) Minucius Felix)

Rara temporum felicitate, ubi sentire quae velis, et quae sentias dicere licet. (Tac. Hist. lib 1. c. 1.)

O cives, cives! quaerenda pecunia primum est virtus post nummos (Hor. 1. Epist. 1.) ... „... uxorem cum dote, fidemque et amicos Et genus et formam regina Pecunia donat ..." (ibid.)

156

Nullum magnum ingenium sine mixtura dementiae (Ovidius)

Le secret d'ennuyer c'est celui de tout dire.

Nisi credideris non intelliges.

157

... Et pour finir par un trait de satire,
Un sot trouve toujours un plus sot qui l'admire.

Boileau

Z listu Tad. Kościuszki do panny Tekli Żurowskiej

(: Dziennik liter. lwow. 1857. N. 7, s., 22. :)

„.... Chcesz tylko szczerego serca i masz go we mnie." ...... „Nieumiem myślić i mówić inaczej, prawda w sercu i w ustach moich jest zawsze. A każdy ma nieprzyjaciół mniej lub więcej."

... „Odrzucić potrzeba wszystkie martwiące rzeczy, i zmniejszyć one rozumem swoim. Gdzież szukać osoby o którejby nie gadali. Ale czystość sumienia ma swe nagrody w duszy." ......

.... „szarpiące honor drugich ..... w ciemności zawsze zostawać będą przed prawdą, której światłość zawsze im szkodliwa. Noce im są przyjazne jak sowom i nietoperzom, które szkodzą uspionym niewinnym ptaszętom. Ale dzień się okaże i nikną. Dnia się trzymajmy a Bóg nam dopomoże."

August wtóry
Pod te mury,
Chcąc je widzieć, przyjechał,
A stanąwszy
I splunąwszy,
Nazad sobie pojechał.

(Stara piosenka)

Ekskomuniki najsławniejsze:

Grzegorz VII. przeciw Henryk IV ces. Niem

Innoc. IV. — Fryderyk II ces. Niem

Bonifacy VIII. — Filip Piękny

Juliusz II — Ludwik XII

Sykstus V — Henryk III.

Grzegorz XIII. — Henryk IV.

Scopelismus = zasarzanie roli aby nie rodziła i jej właściciela pozbawić jej uprawy

w pandektach kara śmierci za te rzeczy. – Wirgil, Ovid.

Sty Augustyn wiele o tej rzeczy.

---

w Paryżu w wilię św. Jana palono kilka kotów na „place de Grève" co rok wobecności króla. – Jeszcze Ludw. XIV. był raz przy tej uroczystości. Trwało do Rewolucji

---

Złote i srebrne wesela u nas tylko i w Holandji

Gelm

160

Instrukcja

„L'inexcusable tort d'avoir trop tôt raison"

Casimir Delavigne

Il y a des sottises bien habillés comme il y a des sots très bien vêtus.

Champfort

J'aime mieux qu'on dise des sottises sur des matières importantes que de s'en taire. Cela devient sujet de discussions et de dispute, et le vrai se découvre.

Diderot

Nos aieux ont traversé l'âge de fer, l'age d'or est devant nous.

Bernardin de Saint-Pierre.

Gdyby się znalazł ktoby niezdolnym był żyć w społeczeństwie ludzkiem lub obejść się mógł bez niego samemu sobie zostawion: on niebyłby chyba człowiekiem nic ludzkiego niemając, ale to zwierz dziki albo bóg jakiś.

Arystoteles

Mundus nunquam est, nascitur semper et moritur.

Cremonini prof. univ. Padua., przyjaciel Galileusza

161

„Kiedy cały naród jedno trzyma, nie wolno osobno czuć i myśleć."

(Adam Czartoryski)

162

Czas oczy łzami zalane ociera,
Czas drzwi do gmachów pociechy otwiera,
A czego w ludzkim nie znajdzie rozumie,
Długi czas umie.

163

Aeternum servans sub pectore vulnus Virg

L'inexcusable tort d'avoir trop tôt raison (Delavigne

Qualis ab incepto

Omnia vincit amor

śmiałe.

(Kassandry

„Krwią i żelazem" „Siła pod prawem"

a „jedynym prawem – siła nad prawa"

164

Justum est bellum, quibus necessarium; et pia arma, quibus nulla nisi in armis relinquitur spes. (Tit. Liv. IX.)

Justum est bellum, quibus necessarium, et pia arma, quibus nulla nisi in armis relinquitur spes. (Liv. IX.)

„A największe męczeństwo – nie to, co najkrwawsze,
„Lecz to, co nieuznane...

(:Deotyma. Kantata Słoneczna:)
na cześć Kopernika.

166

Le Christianisme, dont l'ère ne commence qu'au milieu des temps, est né dans le berceau du monde" (Études historiques. Exposition.)

Chateaubriand.

167

When all is done, upon the tomb is seen.
Not what he was, but what he should have
been

Byron

Stefan Garczyński

Płaczą twórce śmieszny II 44.

On wie — że dusza sama jest pacierzem,
Jest źródłem szczęścia — źródłem wiecznej kary —
(II 23.)

Dusza jak księga wzrok swój zamyka
(II 23)

Jak orzeł ciągnie w słońce a w chmurach
zatonie,
Tak po wiary niepojęte
Wymysłą dziecię sięgać — a Bóg wam w zasłonie
Chmury, iskrę dał rozumu;
A świat olbrzymi zatbwicka krokiem
Nie mierzyć nikomu,
Bóstwo, zapatu ujrzysz tylko okiem!
(II str. 11)

L'amour c'est la vie.

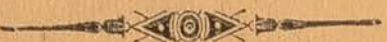
Victor Hugo

il n'y a pas de plus sourd que celui qui ne veut pas entendre.

Rien n'est beau que le vrai.

"~~Józefowicz~~":

O kwestii polskiéj w Rossii: -

WARSZAWA.

Nakładem Redakcyi Przeglądu Tygodniowego.

—

1874.

170

Das schönste Glück des denkenden Menschen ist, das Erforschliche erforscht zu haben und das Unerforschliche ruhig zu verehren. (: Goethe :)

[illegible] : 22, 36, 46

Wszelkie wspomnienia Polski 2, 6, 59 [illegible]!!,

w [illegible] [illegible] [illegible] na [illegible] i malarstwo

7. Zwątpienie w 20tu latach 11, 12, 14 (Próżnia duchowa), 24 (Przedstawienia), 60
27. „[illegible], [illegible]", 61 ([illegible], [illegible] 25.5., [illegible]),

Nadzieja 58.

Arystokr. 9, 12/13, 40 (szlachta z ludu) = 92 ([illegible] zdanie)

[illegible] ubogiego u Lutry

Republ. 10.

Miłość 84

Głębokie myśli. 6, 28, 78 ([illegible] przyrody?), starość.

Filoz. 21, 25 (Pani), 86

Poezja ~~71~~ (= Religijność), 22 ([illegible]), 49, 67 (historia), ~~7~~, 46, 74,

[illegible] star. i nowsz. 20.

1854
42
1812

[illegible]: 8. (Rign)

Jak woń z połamanego [illegible] – tak płakanie i krzyże drewniane ~~[illegible]~~ tęskniące [illegible]

Jedno tylko dzieje wspólne wszystkim śmiertelnym – pragnienie szczęścia.
każdy człowiek [illegible] innem je szukał – każdy [illegible] w czem innem je widział. – Potęga
Rzymu i moralna – ~~[illegible]~~ to od upragnionego świata starego – po ~~[illegible]~~ [illegible] koni potężnych drogi
~~[illegible]~~ narody i państwa. – Potęgi – sławy – rozkoszy to spróbowano
daremnie było. – ~~[illegible]~~ Rzym świat
cały zagarnął – ~~[illegible] Augusta~~ władał Rzymem – a nie było szczęścia i dla Augusta. –
Nie znalazł świat szczęścia na tej drodze. Więc zdało mu się że nie ma już
szczęścia na tym świecie – i począł je szukać w wiecznem w życiu ~~[illegible]~~ – w życiu
po śmierci ... I † przyjął ~~naukę~~ Chrystusa †† bo mu obiecywała szczęście [illegible] szczęśliwy
[illegible] po śmierci ... a wiara silna wiodła była ~~[illegible]~~ [illegible] szczęścia – [illegible]
I począł się zapytywać tedy świat z sobą: w co wierzyć? .. I ~~[illegible]~~ [illegible] się
głębiej im bardziej odrzucano się wiecznie – [illegible] tylko szaleństwo [illegible].
Krew się lała i płonęły stosy – w imieniu Boga i chrystusowej nauki. – W [illegible] [illegible]
fanatyzmu szukano szczęścia. – I wszystko o [illegible] na tej drodze!

[illegible] się [illegible] dymy z kominów fabryk – bucha para z lokomotywy [illegible]
[illegible] po [illegible] [illegible] – [illegible] – elektryczne [illegible]
[illegible] wieść po ziemi. – "Oświata i Przemysł!" to tak [illegible]. ./.

† począł przyjmować nauki Stoików greckich i Mistyków Aleksandryjskich i
†† i naukę Mahometa przyjęło wielu

(wiele i wielkich)

A w najpiękniejszych [illegible] mnie [illegible]. — Widziałem takich w kraju wszystkich

[illegible] [illegible] — [illegible] kraju którego by nie znał — [illegible] pytałem ich: w ważnych

wypadkach [illegible] [illegible] na ziemi — i odrzekli mi [illegible] o [illegible] mówiąc:

[illegible] — nie [illegible] [illegible] [illegible] nam [illegible] [illegible]!" —

[illegible] i [illegible] ~~[illegible]~~ i [illegible] w [illegible] ~~[illegible]~~ i [illegible] [illegible] — [illegible] i [illegible] i przez

w [illegible] [illegible] — [illegible] i [illegible] ~~[illegible]~~ w [illegible] kamienicach.

1857

„... Wiadomo wam wszystkim, M. Panowie, że w formowaniu się kryształu, pierwszy atom i zawiązek z którego kryształ powstać ma, już ten kształt i tę formę zachowuje, która następnie kształtem i formą całego kryształu staje się, i we wszystkich się cząstkach jego powtarza. Prawo to, z natury wzięte, przewodniczyć powinno wszelkim organizowaniom się dzieł w ludzkości. Ani forma, ani nawet naczynko tej formy nie może być obojętnem..." (Słowo J. S. 19/3 1848.)

O [illegible]! kto [illegible]
Tak [illegible] jak morska [illegible] —
To moja miłość!! — [illegible] je
[illegible] za morze — [illegible]
A [illegible] i [illegible]
[illegible] [illegible] zabłąkane [illegible]!
[illegible] dobrej [illegible]
„Sit venia expressioni"
A całe morze [illegible] się [illegible]
[illegible] powtarza [illegible].

O [illegible] —
[illegible] —

Jan Zwortowski ze Zwortowska

174

Podróż Moracem!!! Mieczy.
meeting
listy moje z Anglii i Dowiński
list do Schnitta.

6 tygodni listu nie mam!

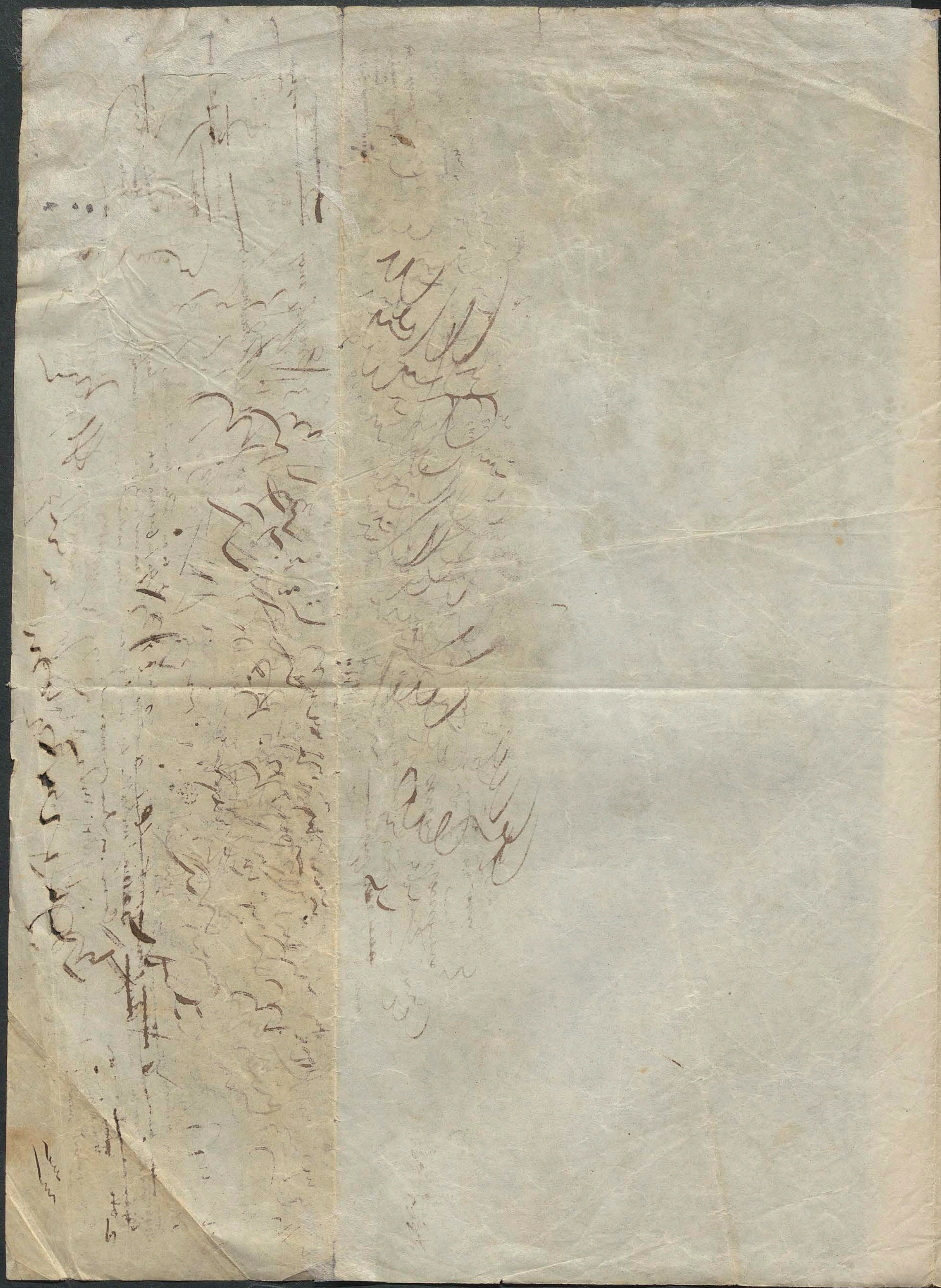
o listach jego. Rewizja wszystkich

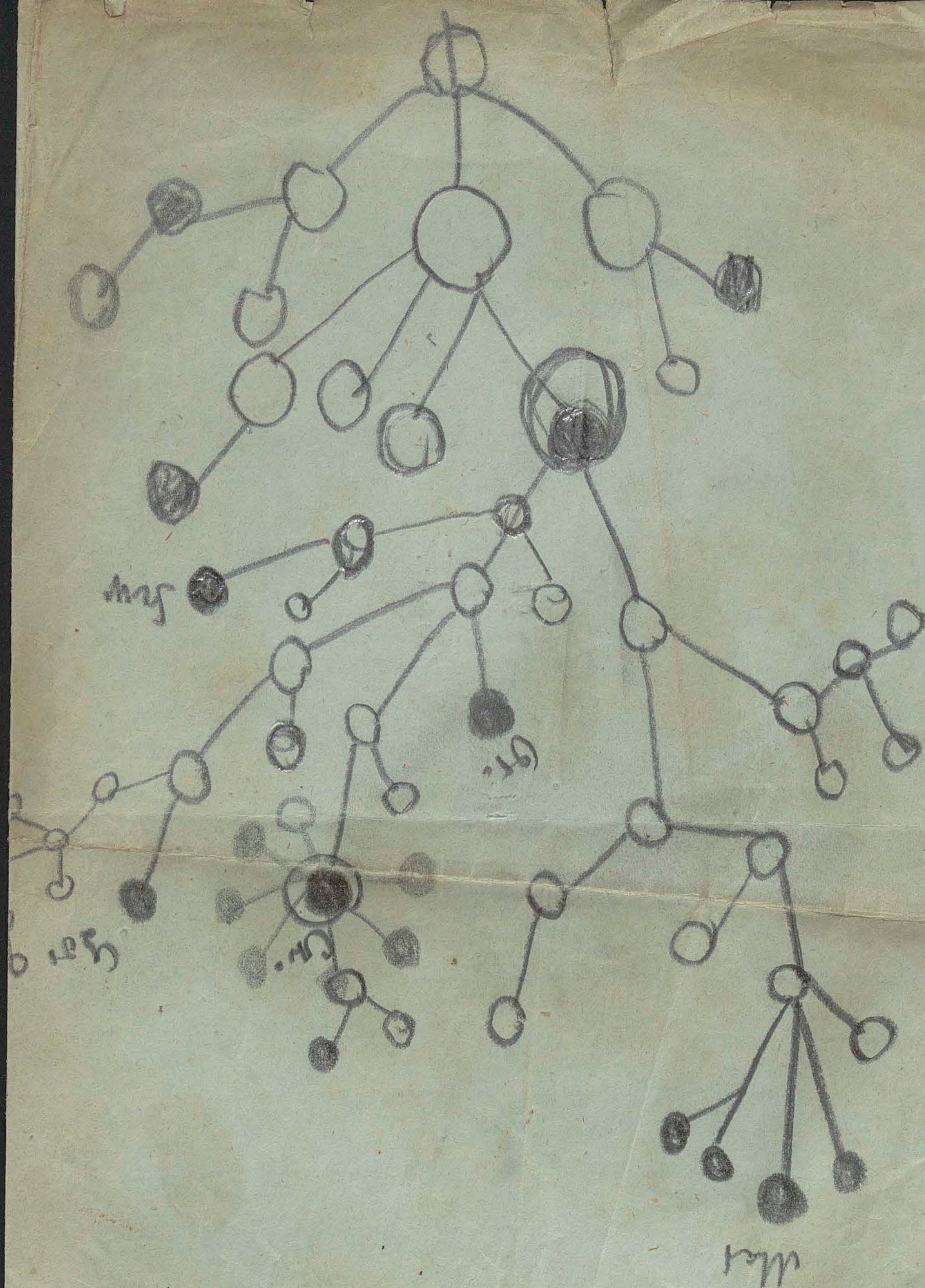
~~cultro Assectorio~~

cultro Assectorio

sit tibi vita levis!

Dowow

„Kto sobie przypomni, że się zapomniał, ten wnet zapomni że sobie przypomniał" (Tadzio Pawl.)

Zatopieni w królestwie dźwięków [illegible] słuchamy
[illegible] jak [illegible] [illegible] Kalkbrenner,
[illegible] [illegible] wspólnie [illegible] [illegible] a
[illegible] [illegible]. Ona ma prostotę, [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] przypomina [illegible] [illegible]
Tak się składa.

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20
21	22	23	24	25

4	9	2
3	5	7
8	1	6

176

Ponaï

Fauna nasuwająca pamięci zapoznanego geniusza wspomnienia nieprawdopodobnych wdzięcznej młodzieńczości tęsknot, ubliżeniem zda się wiekowym wytworom sennej starczej wyobraźni.

W palcach młodego drzewca ~~archeolog~~ przystałby ~~upatrywać~~ ~~mógł~~ miał bale wzorzystą skałę prehistorycznej ceramiki, zapominając o tym że ~~w jego~~ w najdrobniejszej ~~[illegible]~~ mieści się a nawet przypadkowym paznokcia zapisem może ~~[illegible]~~ tajemnica wielkiej artystycznej wątkiem pola ~~twórczości~~.

319	314	315
312	316	320
317	318	313

Do podrzeczki krakowskiej pisania, podobne się owe doktryny historiozoficzne w których przedmiotem po nocy w oczekiwaniu celowych świętych pokuszeń z apodyktycznymi ~~[illegible]~~ bożymi wyrokami nie gromowładnych ~~[illegible]~~

geniusz w samym zarodku

przygarniający pamięci wielkie (małe) iskierki w zbuntowanych ... podniesie ~~[illegible]~~ jego własnej ...

~~Zanim~~

Gdyby było rzeczą dowiedzioną, że piśmiennictwo bez (wynalezienia) alfabetu rozwinęłoby się do dzisiejszej potęgi niemożliwe i w takim razie wdzięczność sama dla wynalazcy alfabetu o tyle więcej byłaby uprawniona, iż bez tego daru zrodzonego przez niego nie otrzymalibyśmy (nie tylko jako takie) [illegible] samo piśmiennictwo, ale także i [illegible] (wolno) ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ [illegible] że [illegible] ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~

~~[illegible]~~ między tem coś [illegible]

~~[illegible]~~

Sympatyczne wrażenie jest czytelnikowi (rzeczy) ~~tym tkwiem~~ (mistycznego) ~~[illegible]~~ ~~aksjomatu~~ (tylko [illegible]) ~~[illegible]~~ [illegible] zrozumiałą drogą odwrotną ~~powstaje~~ (wszechwładnego) ~~[illegible]~~ [illegible] genezy ~~[illegible]~~ twórczej w [illegible] chwil przełomowych

~~[illegible]~~

~~[illegible]~~ IV. Patrz: „Journal des Debats"
z dnia 19go Maja 1849.

~~[illegible]~~ Mieszczan[illegible]

Każdy poddany państw następujących, ~~mu~~żeby spłacić dług państwa jaki musiałby dawać podatek a jaki w rzeczy samej daje:

		powinien dać:	daje:
W	Sardynii	31 franków	18 franków
—	Prusach	35 —	20 —
—	Rossyi	38 —	8 —
—	Austryi	79 —	17 —
—	Belgii	135 —	27 —
—	Francyi	140 —	42 —
—	Portugalii	160 —	15 —
—	Hiszpanii	403 —	26 —
—	Anglii	696 —	67 —
—	Niderlandyi	812 —	49 —

Vor dem Sklaven wenn er die Kette bricht,
Vor dem freyen Menschen erzittre nicht!

Schiller.

O Nie przed ~~[illegible]~~ wolnym, drżyjcie Tyrany,
Ale przed więźniem kruszącym kajdany!

~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ !"

1849

2 Menschen sind es, aus welchen Nationen und Regierungen bestehen; Menschen durch welche der Staat gebildet wird, und um deren willen derselbige sein Dasein fort und fort behauptet. (Statistik des östreichischen Kaiserstaats von Joseph Rohrer I Band. (Einleitung) Wien 1827.)

In omni autem proelio non tam fortitudo et vis indocta quam ars et exercitium solent praestare victoriam. — (Vegetius.)

Post nubila Phoebus.

Nie lękaj się nowości, jeśli cześć oddajesz temu co jest wiekuiste. Guizot.

Mnogość niesławiąca się w jedność jest anarchią; jedność niezawisła od mnogości jest tyranią. — (Pascal.

Nie zawsze potrzeba aby prawda zaraz stała się ciałem; tymczasem dosyć, jeśli się duchowo unosi, i zgodne zdania tworzy, jeśli się jak głos dzwonu poważnie, łagodnie w powietrzu rozlega. (Goethe.

. . . . . . poco tu pieśni.
Kiedy po gromie uderza grom,
. . . . . . oni niewcześni
Z pochodnią idą w płonący dom. K. Ujejski.

Hej! czas ucieka, —
Co Ciebie czeka
W nagrodę trudów, o tem nie śnij;
Karta sławy,
Lub pień krwawy;
Sen ostatni,
I żal bratni,
Lub pielgrzymki kij! Kornel Ujejski.

[illegible]

3 Przyjaciół moich kocham jak siebie samego, ~~ale~~ 178
bardziej nad siebie kocham moją Familię, —
nad Familię przenoszę ojczyznę, lecz nad
ojczyznę nawet milsze mi dobro ludzkości:
Jakiś Francuz? ~~Marcus-Aurelius~~
~~Ofiar. Szymański~~

Pour les peuples comme pour les
individues la souffrance n'est pas
toujours perdue.
(Guizot. Essais sur l'Histoire de France)

Laborare est orare. (Przyjęt.)

Mit den sogenannten Geheimnissen der
Natur ist es wie mit den Taschenspieler=
=künsten. — Uneingeweiht staunt man
ueber sie als unbegreifliche Wunder; —
eingeweiht, staunt man ueber ihre Einfachheit
und Natuerlichkeit. —
(: Wiedergeburt. von Drossbach. Olmuetz
1849.:)

Narod bez narodności, jest ciało bez kości
Kroackie przysłowie.

Jesteśmy tylko czasu i strachów głupcami.
Kar. Kr. 8. -IX.) Byron. („Manfred")

Oh! dites-moi que c'est un rêve? N'est-il
pas vrai, que tout cela est un rêve?
(Owen)

Pauvre raison humaine, qui ne sait
pas distinguer un songe de réveil,
une illusion d'une réalité.
(Alfred ~~[illegible]~~ Mercier.)

4 Adesso si mangia la carne senza giunta. (bez przyprawy)

(Włoskie przysłowie).

Stwórco najwyższy! dziękuję Ci żem się nie rodził w tak wielkiej dostojności. Byłbym zawsze niewolnikiem: nie władałbym moim sercem. – Ani sercem nawet. –

(Tasso.) 9te marzenie.

γνῶθι σεαυτόν (Poznaj siebie samego)

Thales.

Wer einen Diebstahl an der Menschheit begeht, heisst ein Dieb. Wer einen Diebstahl an der Gerechtigkeit begeht heisst ein Tyrann. –

– Die Natur des Menschen gleicht einem fliessenden Wasser. Wenn man es nach Osten leitet: fliesst es nach Osten. Wenn man es nach Westen leitet: fliesst es nach Westen.

Filozof chiński: (Meng-Tsö)

– Indem ich gute Bürger bilde, vervielfältige ich die Dienste, die ich meinem Vaterlande schuldig bin. –

– Wehe Dem, der zuerst einen Unterschied aufstellte zwischen Dem was gerecht, und Dem, was nützlich ist.

– Je weniger man Bedürfnisse hat desto näher steht man dem göttlichen Wesen. (Sokrates)

5 Die grösste der Betrügereien ist es, wenn man sich für berufen ausgiebt die Menschen zu regieren und zu leiten ohne dass man Fähigkeit dazu besitzt.

(Sokrates.

Entfernt vom Vaterland, von allen Lieben,
In Nacht und Nebel roh hinausgetrieben,
Ist nur die Leier freundlich mir geblieben:
Und in die Saiten griff ich dreist und dreister,
Und sang zu kräftig für beschränkte Geister,
Und zu beschränkt, für die erhabnen Meister.

„K. Beck."

Admonere voluimus, non mordere; prodesse, non laedere; consulere moribus hominum, non afficere.

(Godło z Erasma, które la Bruyère na czele swych charakterów położył.)

Satyra w szczególności nikomu nie łaje 8.

Von einem Wahn zum andern irrt
Der fremde Weisheit sich erkoren,
Denn eine neue Wahrheit wird
Mit jedem Menschen neu geboren.

- - - - - - - - - - - - -

Doch was ein Anderer sich errang,
Das kommt dir nimmermehr zu gute,
Echt ist nur das, was dir entsprang
Was Blut von deinem eignen Blute!

Es kann dich keine fremde Hand
Zum Dienst der ernsten Göttin weihen:
Nur jener weiß, der selbst erkannt,
Erkennen heißt, nur sich befreien. —

(Betty Paoli. – (Pesth 1850) „Resultat")

(Patrz str. 6 f. I)

Wzrok mój gubi się, tonie w tym wirze obrazów.

J. Korsak („Twardowski" Część II str. 2)

6 Ani wyssiecie wiary wraz z matczynem mlekiem,
Ona osobno z każdym rodzi się człowiekiem
(„Wierzenia Lechowe" Rozd: „Na co tu piekło?" Pag. 98
Leszek Dunin Borkowski)

Ein Augenblick ist Ewigkeit für den Gedanken.
Byron.

O! póki ciemne zatorsce milionów
Póty o bracia, - niech mię nikt nie winu
Że tak ~~ponuro~~ w myśl wznieć świątynię.

Überall harren Kräfte still und schlafen, und warten nur auf ein ermunterndes Wort und auf eine Anleitung über die Art und Weise, wie sie in Bewegung gerathen sollen. — (Oken).

Eine Imagination die uns durch die Stärke einseitiger Eindrücke täuscht, ist poetisch wenn sie vorübergehend und lenkbar ist; ist sie aber nicht zu beherrschen und dauernd, so ist es Wahnsinn. (Pag. 175.)
(„Macht der Seele über den Körper" v. Dr. Moore.) im englischen

*) Du sublime au ridicule il n'y a qu'un pas.

Die neun Musen sind die Töchter der Mnemosyne (: Hesiod:)

Das Gedächtniss ist das Futteral des Wissens. (: Montaigne :)

Wo ihre Strahlen Phantasie lässt spielen,
Da schmelzen der Erinn'rung sanfte Bilder.
(Pope.)

Es ist nichts so absurd, falsch od. auffallend, was die schwindelköpfige Menge nicht aus Liebe zur Neuheit, aus Einfalt, blindem Eifer, Hoffnung u. Furcht, ohne Prüfung annimmt u. billigt. (Burton)

Wer sich selbst regieret und beherrscht
Die Leidenschaften, Wünsche u. die Furcht,
Ist mehr als König. (Milton)

*) Ein göttlicher Wahnsinn ist viel vortrefflicher als eine bloss menschliche Besonnenheit. —
(Magnetismus u. Hellsehen v. Passavant) (Plato im „Phädrus")

Hodie mihi, cras tibi (Prov.)

1. And whispering: "I'll never consent!" – consented.
("Et tout en murmurant: Je ne céderai jamais, – elle céda.")
/: Byron. – "Don Juan." – (Dona Inez) :/

Übersetzungen sind die Rückseiten gewirkter Tapeten.
Wahr
/: Cervantes :/

Quand l'histoire serait inutile aux autres hommes, il faudrait la faire lire aux princes.......
(Bossuet.)

Mortem ut nunquam timeas semper cogita. (Sen.)
/: Na słońce i na śmierć bezustanku się patrzyć nie można (La Rochefoucauld)

Habet has vices conditio mortalium ut adversa ex secundis ex adversis secunda nascantur. – (Plin.) Post nubila Phoebus

Egoisten sind Alle, – der schlimmste aber ist Jener,
Der es glaubt nicht zu sein. Ihm gebricht selbst das Mass. –
(Hebbel)
Patrz La Rochefoucauld . . .

O quam miserum est nescire mori. (Seneca)
Mori volenti, deesse nunquam mors potest. (Seneca)

O dzika żądzo pośmiertnego żalu
Jakim ty jesteś smutnem głupstwem ludzi!
(:Słowacki:) "Beniowski" Str. 18.

I trzeba dobrze nam tą myślą przeniąć
Że dla niezgody słońc – królem jest miesiąc. (Słowacki) "Beniowski" Str. 19.

Rozdały wiele włosów, też, podwiązek;
Żadna nie weszła stąd w małżeński związek. (Słowacki :/ "Beniowski" Str. 31.

"Z przeszłości rozwija się przyszłość."
Łańcuch od wieków związany
Każdej na świecie odmiany. (Karpiński I. str. 80)

Na cóż się smucić? co jest, albo było,
Wszystko przedwieczny wyrok urządził... (Karpiński I. str. 80.)

Nie dosyć to jest zrobić – ale dobrze zrobić (Karpiński I. str. 253)

Fanatyzm: "Krzyż w jednej ręce, żelazo ma w drugiej,
Zasłonił oczy, pozatykał uszy!
Tak świat obiega, jak jest w sobie długi
Wszystkiego dotknie i z gruntu poruszy.
(Karpiński. I. Str. 141.)

Tomasz Węgierski

Widzi się prie za Sobą, kędy droga ślizka,
Zdradzajdę, spadają cych daje w pośmiewiska;
Ten, który chciał sto razy bujać nad sokołem
Potknął się, i w szkaradnym błocie ryje czołem.
(Stan. Trembecki: „Do Naruszewicza." – „Poezje" Warszawa. 1819. 16o. Tom 1y Str. 98.)

..... Tak orzeł w górę bystry lot pospiesza,
Kiedy słoneczna twarz jemu zaświeci:
Zdziwi się ptastwa poziomego rzesza,
Ale nikt za nim ku słońcu nie leci. (Franc. Dyonizy Kniaźnin) (Oda XXIII. do Obywatela)
(Wydanie 7mio tomowe F. S. Dmochowskie: Warsz. 1828. 8o. – Tom 1y. Str. 44.)

Brodziński

Trzeba, chcąc czucie rozszerzyć
Tworzyć bóstwa i w nie wierzyć. (Brodziński: Pisma. Warsz. 1821. Tom 1y. Str. 84.)

..... Że kraj nasz ma pisarzów pełno bez użytku
Filozofów za mało, poetów do zbytku. (Brodziński 85.)
(: Tamże: „do Alex. hr. Chodkiewicza." Poeta // Filozof. – Str. 85/86 :)

Str. 187 &. „Nic nie gubi nasza ziemia,
Nieustanna jest jéj praca,
Ziarno zniknie w proch rozplemnia,
Znowu bierze, znowu wraca."

Obacz Tiedge'go „Urania"

Tom II gi Nr. 44. do Młodzieńca udającego się do nauk Filozoficznych.
Str. 207–98. Rozczarowanie z ułudy marzeń.

„Quand l'homme commence à raisonner il cesse de sentir."
J. J. Rousseau.

Ne sutor ultra crepidam.
~~Trovert~~

Homo est imbecillitatis exemplum, temporis spolium, fortunae lusus, inconstantiae imago, invidiae et calamitatis trutina, reliquum vero pituita et bilis. –
(Aristoteles)

Man wird nie das Ganze eines Dichters eines Gedichtes recht innig fühlen, recht mit seiner Seele verfolgen, wenn man an Stellen klebt. (Herder)

O toi, que ton destin
Pousse pour ton malheur dans ce fatal chemin,
Qui crois le voir semé de lauriers et de roses,
Viens, contemple ma vie ....
(: C. Delavigne :)

9. Le fou ne diffère guères du philosophe contemplatif et du poëte inspiré, que par l'impossibilité de retablir quelquefois l'equilibre de la vie materielle. – Ce qui n'est qu'une crise pour les deux autres et pour lui un etat (: Ch. Nodier :) Corbeille de Rognures III.

„All meine Lieder – nichts, traun, als Fanfaren;
„Mich zu ermuthigen und mich frisch zu wahren;
„Blutrünstge Klänge, rauhe Melodien,
„Die beim Verschnaufen meiner Brust entfliehen!"
(: Freiligrath. – Pag 44. :) [Schiller „Nicht länger wollen diese Liebe leben".

„Co raz żyto, nie zaginie" {Korsak („Czas i Szumer")}

~~Qu~~'est-ce que la vertu humaine?: – souvent un hasard, un accident, une affaire de position géographique, de latitude et de longitude, combinés avec les dispositions natives. – (Henriette Beecher Stowe. – „La case du père Tom." Chap: XIX:)

~~Obawy nieśmiertelności~~ – możnaby żyć w takim zrzeniu

Your fear itself of death removes
the fear.
(: Votre crainte même de la mort écarte
la crainte":) (Milton)

Cosa non detta in prosa mai ne in rima.
(Ariosto)

La philosophie est gaye, elle n'a pas la mine triste et transye. C'est à ceux qui cherchent si le verbe grec <u>ballô</u> a deux l au futur à se rider le front. Quant aux discours de la philosophie, ils ont accoutumé d'egayer et resjouir ceuls qui les traictent, non les renfrogner et les contrister. (: Montaigne :)

Je n'aime ni n'estime la tristesse, quoique le monde ait entrepris de l'honorer de faveurs particulières ; ils en habillent la sagesse et la vertu, sot et vilain ornement. (Montaigne)

Toute philosophie qui ne peut se faire comprendre de toutes les nations civilisées, ou être exprimée convenablement en toutes langues, par cette raison seule ne saurait être la philosophie vraie et universelle. (: de Wilm :)

(: "Essai sur la Nationalité des Philosophies" :)

On écrit souvent des choses que l'on ~~[illegible]~~ ne prouve qu'en obligeant tout le monde à faire réflexion sur soi-même. (Pascal)

(: "Discours sur la passion de l'amour :)

Kloster

Der kleine Geist, fand er in Gott die Ruh,
Schliesst vor der Welt sich ängstlich bangend zu;
Der grosse strebt, gestählt an Kraft und Sinnen
Die Welt für Gott erobernd zu gewinnen.

(: Emanuel Geibel :)

La raison qui s'emporte a le sort de l'erreur.

(: Casimir Delavigne :)

Karola I ściął kat w masce.

Parlament franc. uchwala 12/2 1652. żeby odtąd „O naśladow. Chryst." drukować pod imieniem Tomassa a Kempis a nie Gersona

W Egipcie zastawiał dłużnik mumię swego ojca, w Śred. Wiekach swój wąs. Hańba kto nie wykupił do śmierci.

Une princesse de Mahaut, comtesse d'Artois et de Bourgogne (+1330) wielokrotnie obdłużyła majątek rozdawny wpośród złoto i kosztowności – dając wszystko ubogim. Stale żywiła 500–600 żebraków który towarzyszyli jej wszędzie w jej podróżach. (: Podobnie jak niegdyś król Robert :)
Otóż wedle historyka Gellut, wczasie wielkiego głodu w Burgundji – gdy przeszło 1000 żyć musiała i już nie do rozdania niestało, kazała żebractwo zamknąć naraz do spichlerza, a gdy wszyscy spali – zapalić. I ani jeden nie uszedł. „O miłosiernica litości!"

Drogi wysadzono drzewami we Francji 16/2 1722.

Jean de Launois (+5/3 1677) doktor sorboński „le denicheur des Saints" całe życie wykazuje fałsz wielu podań i legend. Proboszcz Stego Rocha wobawie o swego patrona nadskakuje mu i tak samo inni.

14/4 1701. Filip V. obejmując tron Hiszpanji, wjazd uroczysty do Madrytu – przygotowują na jego przyjęcie autodafe kilku żydów. On zakazuje ku zdziwieniu ludności. –

23/4 1182 Filip August wypędza żydów z Francji, konfiskując dobra. 23/4 1625. Ludw. XIII. wypędza ich. Filip Śmiały kaze im nosić róg na głowie. – 1394. Karol VI. wypędza ich.

Karol V. Karol aby ocalić niewinne czarownice od prześladowań, ustanawia wagę dla oskarżonych lub posądzanych w Oudewater. Która ważyła tyle ile ważyć powinien człowiek rzeczywisty – była wolną. Za certyfikat raz płaciła 6 florenów 14 groszy.

1425 w Paryżu urządzili Anglicy ulubioną swą naówczas zabawę: Turniej czterech ślepych uzbrojonych sękatemi kijami z wieprzem. Który go dobił, brał na własność. Ślepi rozumiejąc że uderzą wieprza – bili się nawzajem.

Wilia Śtego Jana corok palono kilka kotów w Paryżu na placu „de Grève" wobec króla. Ludwik XIV. ostatni uczestniczył tej uroczystości. – Trwało do Rewolucji.

Gdy Portugalczycy przyłączyli się do nieprzyjaciół Filipa V. hiszp., król Portugalski mianował św. Antoniego z Padwy naczelnym wodzem swej armji i niesiono posąg świętego. Kula hiszpańska zrobiła szczerbę a wojsko uciekło. – Mi. Świętego tego Patrona Portugalji wskutek uchwały Rady nie mianowano odrazu Generalissimem, gdyż za życia nie służył wojskowo, ale kazano mu z stopnia na stopień awansować.

3/8 1536. Estienne Dolet spalony na placu Maubert w Paryżu za „złe przetłumaczenie kilku słów" w swem Tłumaczeniu Platona.

R. Wilhelm Zdobywca, zapalony myśliwy. Za zabicie zająca nieprawnie ustanawia karę wykłucia oczu. – Trzydzieści mil □ przeznacza jako „nowy las" dla zwierzyny, mieszkańcom każe się wynieść, domy i kościoły obraca w gruzy. –

R Za Karola VII. francuska królowa miała tylko dwie koszule

w XIII. i w XIV. wieku we Francji w zwyczaju „Voeu du Paon." – Paw uważany ~~za~~ najdelikatniejszą potrawę, podawany zwykle w koszyku z kwiatów przez samą panią domu, z dzioba błyskał płomyk. Sama Pani stawiała go przed gościem którego najbardziej chciano uczcić, a ten miał obowiązek rozkrajać go zręcznie aby wystarczyło dla każdego z obecnych po kawałku. W ciągu tej operacji wspominano o wszystkich świetnych czynach krającego a ten w stosownej chwili z ręką na półmisku z pawiem ślubował że na wieczną zasłuży chlubę i spełni taki a taki czyn bohaterski. Formuła: „Je voue à Dieu, à la Sainte Vierge, aux dames et au paon" de faire &. – Za jego przykładem każdy składał jakąś obietnicę walecznego czynu ślubując na pawia. Hańbą było wielką niespełnić takiego ślubu. –

Przy biesiadach siadali obok siebie na przemian zawsze rycerz i dama. Każda para ~~jadła~~ z wspólnego zawsze talerza i piła z wspólnej szklanki. Zwało się to nawzajem „manger à la même écuelle"

Podawano długi czas miasto talerza chleb twardy upieczony w kształcie talerza, gość go zjadał gdy nasiąkł sosami.

Przysmaki: mięso z wieloryba (ozór szczególniej). Sałata z chmielu i z pokrzyw. Owoce jadano przed obiadem jako potrawę zimną. Na wety rzeczy korzenne, z imbirem. ~~Dzika~~ Ptactwo uważano powszechnie za potrawę postną z powodu iż wedle Genezy, P. Bóg piątego dnia ryby i ptaki razem stworzył – a więc ich natura jednaka.

„Poltron" etymol: „pollice truncus" = z uciętym wielkim palcem" bo nie być zaciągnięci do wojska ucinali sobie tchórze wielki palec. – Cesarze Walentynian i Walencjusz zagrozili takim karą śmierci na stosie.

Wyroki i ekskomunikacje zwierząt (Magasin pittoresque) 1833. N. 5.

Liczne fakta przytoczone, z zacytowaniem źródła. – Memoriał o tych faktach przedłożył p. Berriat Saint Prix Towarzystwu król. ~~Antykwar~~ Starożytników, – który zawiera faktów 90. a z tych 37 z XVII. w. a 1. z XVIII (: 1741. wyrok przeciw krowie:)

1120. Biskup w Laon ekskom. gąsienice (powieszenie
1386. wyrok sądu w Falaise na lochę za rozdarcie dziecka na)
1394. Takiż sam i za tę zbrodnię w Mortaing
1474. Magistrat w Bazylei skazuje koguta na spalenie bo zniósł jajo.
1488. po parafiach (któro) Autun ekskomunikuje robactwo niszczące zboże
1499. Byk skazany przez opactwo w Beaupré za zabicie chłopca
1554. Pijawki za niszczenie zarybku ekskomunikowane przez biskupa w Lauzanne.
1585. Gąsienice w Walencji powołane przed sąd i po przeprowadzeniu procesu, wskutek mowy uczonego obrońcy, skazane na opuszczenie dyecezji.
1690. w Auvergne wyznacza sąd gąsienicom mały kawał ziemi.

Inne fakta podobnych wyroków i ekskomunikacyj Ob. „Kraj" 1871. N. 243.

Torregiano, rzeźbiarz florentyński – otrzymawszy za statuę Dzieciątka Jezus od granda hiszp. tylko 30 #, rozbija ją młotem zgniewany. Zato ginie na torturach.

Benvenuto Cellini – któremu nędznie zapłacił Biskup z Salamanki

Thomas de Lagny, matematyk (+1734) umierając, w agonji utraciwszy wszelkie władze umysłu nie odpowiadał już na żadne pytanie. Ktoś zapytał: co jest kwadratem 12? „144!" wyszeptał z cicha i skonał.

Lawater twierdził że są trzy rodzaje ludzi: wstecznicy, zwolennicy status quo i postępowcy.

Poussin'a obraz: Prorok Jeremiasz wśród burzy spisuje na kartkach proroctwa i rzuca je na pastwę wichrom.

Pompejańskie wykopaliska świadczą że kupcy mieli swoje szyldy jak dziś z emblematami. Nauczyciele umieszczali na godle dziecko bite rózgą.

Wouwermans niezyskawszy za życia należnego uznania, umierając kazał spalić tekę swoich rysunków, aby syn jego patrząc na nie nie nabrał ochoty do malarstwa.

AO = Adrian van Ostade

Cui bono?

1 Talent = ± 4800 frank

Magasin pittoresque 1838. pag. 138. Vision de Her l'Armenien

Henryk III bał się kotów. — Malarz kotów Gotfryd Mind z Berny * 1768 + 1814

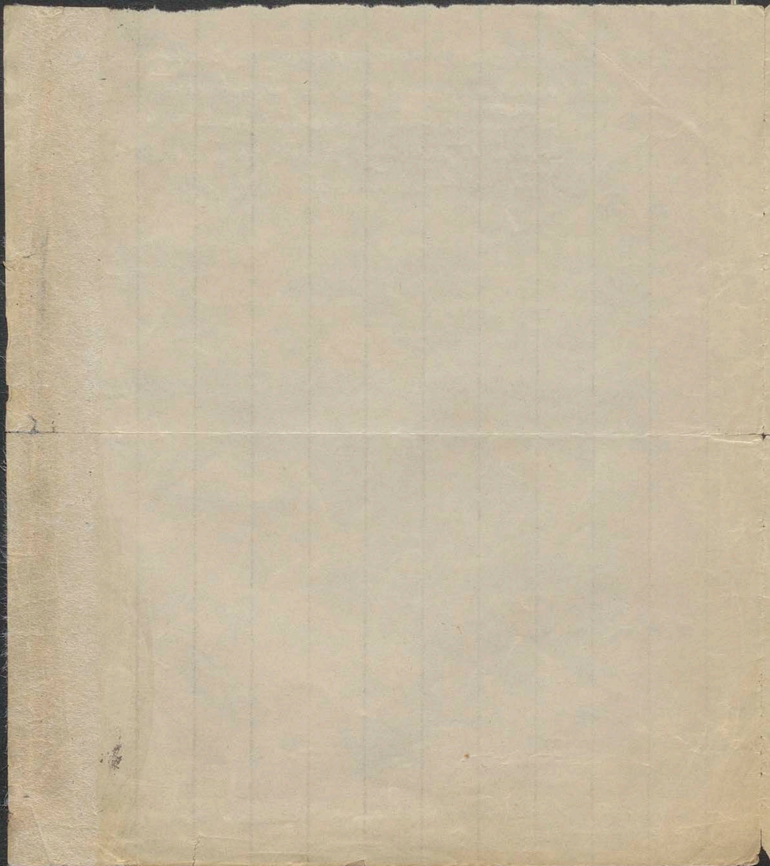
1665. Republika Niderlandzka oznaczyła nagrodę ~~dla~~ złoczyńcom, którzy wyłupili [?] oczy: za oko 300 liwrów
za oboje oczu 1500, za prawe ramię 450, za lewe 350, za oba 1500. &c &c &c.

Fénélon: Explication des maximes des Saints. (1699 na Indexie)

Ruisch. anatom 1717

Rutilius Gracchus uczony rzymski z końca X. wieku oryginał, później warjat. Żądał utrzymania na koszt państwa za swój wynalazek: trzech wchodzących w siebie kapeluszy, do oddawania każdemu jedn[illegible] dwóch lub trzech ukłonów, wedle jego stopnia.

ssących = 800, ptaków 6000, ryb 6000, płazów 3000
roślin = 100000, insektów 800000, - mollusków, polipy, wymoczków = ?

Biblia, wyd. Sykstusa V. pełna błędów druku 1590.
następnie przylepiano na rozpowszechnionej, w książki z poprawkami błędnych wiersy. – Następca Sykstusa V Grzegorz XIV. zakazuje ją [illegible]. – Klemens VIII. wydaje poprawioną edycję Biblii Sykstyńskiej 1592.

1538. John Lambert, nauczyciel szkoły, dowodzi przez 5 godzin wobec Henryka VIII i biskupów że w Eucharystii Chrystus nie jest rzeczywiście obecny, dyskutuje z królem, nie chce odwołać herezji. Spalony żywcem.

Podobnie palono Biblię Gdańską w Polsce („do dyabła" zam. „od dyabła") 1632.

– w Anglji rzadkość bibliograficzna. Biblia zwana „octową" z r. 1717, w której w Luc. XX. zamiast „vineyard" (winnica) stoi „vinegar"
– W Niemczech podobna Biblia w której: w Gen. III. 6. zamiast „Herr" stoi „Narr." – „Małżonek twój będzie twoim błaznem"

voir du paon 298

Jean de Werth 1638.

Historya.

(Histoire des Français p. Sismondi. – Tomów XXXI. Paris. 1821–44. 8vo)
(Tom 1er Introduction):

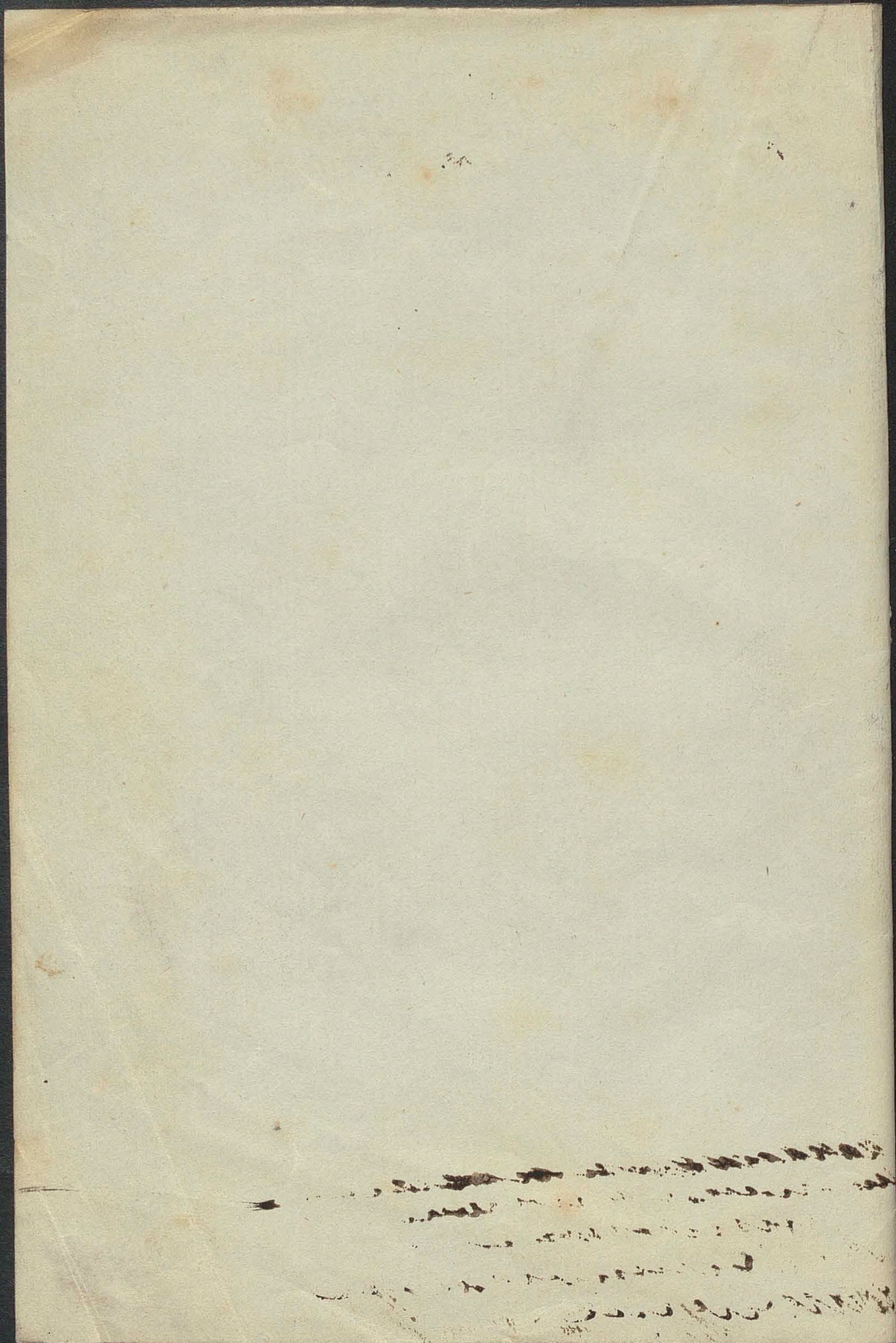
Pag: III – IV cet. Przyczyna powszechnej obojętności dla hist. nowszych wieków: „le manque de vérité"... przyczyna tegoż Pag. IV & i X.
– Co jest historya?... jej wartość. – Mała waga pojedyńczego zdarzenia bez względu na całość. Pag. VI.
– Znaczenie i istota ludzkiego towarzystwa. Pag. VIII
– „La loi, l'ordre constitutionnel des états ne fondent pas le droit" & Pag. VIII .... „La loi doit être jugée par l'histoire au lieu d'être fondée par l'histoire" & Pag. X.
– Chwalenie starożytności. Pag. VIII. i XII. – (Historycy dla dowodów wielu zdań politycznych chcą: „créer une antiquité" inną jak była i co chwały godne. – Poco bronić co warto potępić?... „En rassemblant les souvenirs nationaux c'est moins à la „réputation des morts qu'au salut des vivans que nous devons songer."
Adwokaci ojczystej historyi XIII cet. (Ob. Orzechowski niżej.) Pag. XV.
Pag. XVII: „Traiter les lecteurs comme de grands enfans que nous ne... &
Jak pisać historya? Pag. XVII &
(Pag XX i szkarady trzeba opisać.) (XXII Poświęcanie prawdy sympatyi i poezyi: u niektórych historya jest „un exercice de rhétorique" = roman". Pag. XXIII.)
„La Révolution en interrompant la transmission des droits et des privilèges a mis tous les siècles passés presque à une même distance de nous." (Pag. XXIV.)
„Le Résultat peut seul... nous apprendre.... ce qui mérite .... notre admiration ou notre blâme..." – i t. d. (Pag. XXVI.)

Stanisław Orzechowski: „Wstęp do Annalów Polskich od zgonu Zyg. I-go."
„Annalium ratio haec est, ne res gestae memoria dignae „ex hominum vita abeant neglectae, utq; actarum rerum „praescriptio acuat posteros, ad idem vel fugiendum, vel „expetendum, ut futurorum spem augeat, preteritorum „confirmatio."

A ta mu na to: Tak to uczciwość działa

...(A śruba gwoździowi): „Rzetelność to działa
Ty prostą szedłeś drogą, - jam się wśrubowała.”

(Franc. Morawski.-

~~I [illegible] [illegible] Polski~~

Refutacja projektu płonnego Emigranta w Bruxeli

~~[illegible] [illegible] (str. 4.) (str. 5.)~~

3 (– Zabory Rosji – [illegible] że ich nie wspominano i nie rozumie Rosja.

1) zapomniano (szlachta) że będzie na [illegible] Bruxeli [illegible] i t. d.
nie zapomniano ale nie widziano jasno w tem – nie można [illegible] bez wszystkie [illegible] według tych samych zasad

– ~~[illegible] Polski [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]~~ w
~~[illegible] [illegible] przez Rosję~~ – ~~Confed. nie [illegible] [illegible]~~
~~[illegible] jak [illegible] [illegible] Polski.~~ Conf. ~~[illegible] [illegible]~~
~~[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]~~
~~[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]~~
~~[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]~~

A ~~Szlachta!~~ co [illegible] robiła w 1846. Tak [illegible] [illegible] nigdy
przedtem w [illegible] „niewidzianego" – ~~Ohydo! „o powstaniu [illegible]~~
~~[illegible] [illegible] [illegible]~~

1) Gdyby nie [illegible] [illegible] w dzisiejszej [illegible] (co był [illegible]) [illegible] 1848. a!

13 – 3) Jeżeli [illegible] Panów szlachta? i t. d. [illegible] [illegible]
[illegible] i t. d." [illegible] autora [illegible] o nas [illegible] [illegible] [illegible]...
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]? [illegible] [illegible] [illegible]?

– Twierdzimy że szlachta materjalnie [illegible] [illegible] [illegible] kraju – [illegible]
[illegible], „[illegible] [illegible] [illegible]" [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] – [illegible] [illegible] [illegible] przed upadkiem
~~[illegible]~~ – [illegible] [illegible] w 1848 w Austr. a teraz Ross.
[illegible] [illegible]

„I [illegible] [illegible]" (szlachta) „[illegible], przez [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]" (??) [illegible]
„Szlachty [illegible] [illegible]" [illegible] [illegible] przemawiać?

– „[illegible] [illegible] [illegible] – jako [illegible]; [illegible], [illegible]"
nie [illegible] [illegible] „bogatym i ubogim" . . . [illegible].

II. Potrzeba Polski. Wychodzi ~~[illegible]~~ z zasad historjozoficznych: że jak co
[illegible] potrzebny, [illegible] już [illegible] musi [illegible] [illegible] [illegible].

– Historjozofia i Posłannictwo narodu – system [illegible] q. e. d.

~~[illegible]~~

~~[illegible]~~ [illegible]

~~4 Szlachectwo [illegible] [illegible] [illegible]~~.

– [illegible] 4 [illegible] [illegible] [illegible] – [illegible] historjozoficzno-polityczne [illegible]
porównane z [illegible] [illegible]

~~„[illegible] od [illegible], [illegible] i [illegible]" [illegible]~~

11) Zasady socjalne – gdy u nas tylko narodowo [illegible] [illegible]

– Własność i dziedziczenie [illegible]...
– „Wyzwolenie kobiet" (?)
– „Praca obowiązująca ([illegible] [illegible])" – [illegible] kontrola?
– „Wszystko jako [illegible] [illegible] w [illegible]"?
– Równość [illegible] w [illegible] [illegible] ... [illegible]. [illegible] na to [illegible] [illegible] – tylko [illegible]

6, a z drugiej strony [illegible] [illegible] [illegible], [illegible], pod [illegible] [illegible] nas i od razu [illegible] przewidującą, który [illegible] [illegible] [illegible] doskonałości [illegible] i w [illegible] [illegible] przeszkodą, [illegible] [illegible] [illegible] przestrzegać, że [illegible] [illegible] do [illegible]"

„Ostatecznie [illegible] [illegible], po [illegible] [illegible] – [illegible]"

– [illegible] [illegible] „własność podstawą społeczeństwa" [illegible], w [illegible] [illegible] [illegible]: bo [illegible] każdemu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ... (: [illegible] [illegible] [illegible] ? :)

7 – Szlachta według [illegible] [illegible] [illegible] wszystko odebrać [illegible] bo nietylko [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] podatki (: sic !:) i [illegible] [illegible] (: ? :)
[illegible] Proletarjat !

IV [illegible] i [illegible]
– [illegible] [illegible] [illegible]" – [illegible] [illegible] [illegible] sam na [illegible]
– „[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]" – „[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] kraju" ~~[illegible]~~

8.) – „[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]" – [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] i [illegible] [illegible], ~~[illegible]~~
[illegible] [illegible] „dobry" [illegible]? – czy według [illegible]? – [illegible] [illegible] dobry [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] (według [illegible] [illegible], [illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] – to już zły. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

198

Rozumie się, że to mi nadto często [illegible] [illegible] [illegible] w ich [illegible].
Pyta [illegible] i [illegible]: „Tak, tak, Pan dobrze mówi” — Ale tak jak [illegible] by
mi tak się rozumowało” — ale, [illegible] z przyjmowaniem Pana.
(ot tak prawem [illegible] rozumu)
to tak nie jest — ta ja [illegible] dla siebie albo [illegible] Pana
to [illegible] nie. — Ato przecież był najpostępowszy [illegible] [illegible].

(4) Cóż, [illegible] [illegible]!

5. Kwestia religii — Ale [illegible] i [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] wymaga.
[illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] z [illegible] nie jest innowierca
[illegible] — [illegible] — [illegible] — a nawet (: [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] :) [illegible] [illegible].

6. Wszystko jako stanu [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible]
uważamy [illegible] (z [illegible] tylko w razie gdyby [illegible] narody
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] do zaborców [illegible] Rzeczypospolitej wielkiej. [illegible] [illegible]
[illegible] się [illegible] Europy [illegible] „[illegible]” [illegible] [illegible] — ([illegible] [illegible]
[illegible] był [illegible] [illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. —

~~Przeszliśmy tedy wszystkie postulaty [illegible].~~

4.) [illegible] [illegible] [illegible] wychowania polskiego — [illegible] [illegible] (z [illegible] [illegible])
[illegible] jeszcze jego [illegible] — [illegible] i [illegible] [illegible] do [illegible] i [illegible]
[illegible]. —

Przeszliśmy tedy wszystkie [illegible] postulaty [illegible] [illegible] [illegible]
i w [illegible] [illegible] przedstawionych [illegible] [illegible] — [illegible], którzy
[illegible] według [illegible] [illegible] narodowej, według [illegible] [illegible]
wyrazem [illegible] [illegible] [illegible] polski w [illegible] [illegible]. — Autor
[illegible] pod tym wyrazem [illegible] [illegible] [illegible]. — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] wyrazu „[illegible]” [illegible] [illegible]. — To jego
[illegible] [illegible] i w całej historii [illegible]. — [illegible] wyrazu „[illegible]”
w naszym [illegible] kraju [illegible] [illegible]. — [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] jak [illegible] w [illegible] [illegible] [illegible] — i [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] 4 r. 1878 w [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] wyrazu „[illegible]” — [illegible] pod wyrazem „[illegible]” [illegible]
[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

w [illegible]

1. z kapitalistami najpierw [illegible] [illegible] produkt przyjdzie [illegible] –
że już [illegible] chłopa (urzędnicy [illegible]) będą nazywani tak samo „[illegible]" [illegible]
w chłopomanii wedbug „z Chłopiem" – („[illegible]") = „Panu" – [illegible] wyrazy
romantyczne a chłopa „Panem" [illegible] w swej [illegible] [illegible] to
miano szlachcica. – Każdy [illegible], lub przedmieszczanin, rzemieślnik,
[illegible] organista, [illegible] nawet wójt, oficjalista dworski, [illegible] student, [illegible]
nawet wójt [illegible] [illegible] zwie się „Panem", i wymaga aby go tak
inni nazywali. – [illegible] zamożny [illegible] właściciel dóbr zwie się powszechnie „Wielmożnym
Panem" lub „Jaśnie Panem" a [illegible] (sic!) „Dziedzicem" – [illegible]
potrzeba aby był zwany tylko „Panem". – (Rzecz [illegible] w [illegible]
[illegible] – np. Żabie w Kołomyi, [illegible] w Galicji – na 12 mil [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] – [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]) każdemu mówi „Wy" albo „Ty"!) – Mówić do chłopa
[illegible] jego sposobem „Wy" jest to (wśród wyższych) [illegible]
– [illegible] wyrazem [illegible]" – a i młodzi „parobki"!
2. – Demokracja nasza krajowa dziś [illegible] wyraz w [illegible]
chłopie, który się jakimś szlachetnym wyrazem odznaczy aż to szlachcic!"
[illegible] Arystokracji mówią [illegible] [illegible]
„ot, szlachcic sobie [illegible]" [illegible] [illegible] (wyraz „Szlachcic" u nas
[illegible] nikomu) Ale mimo tego nikt w demokracji naszej
[illegible] ani [illegible] o [illegible] herbowe szlachectwo [illegible]
które się [illegible]. –

Uczciwie herbowni dzielą się dzisiaj [illegible]
arystokracja [illegible] [illegible] wyższa [illegible]
drobna – czyli zaściankowa szlachta – [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] i [illegible] [illegible]
[illegible]. – Arystokracja najmniej [illegible] patriotyzmu – ale za między
tymi [illegible] i [illegible] który [illegible] odbudowanie ale
odrodzenia Polski pragnie [illegible] [illegible] szlacheckich przywilejów
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] szlachta [illegible] – [illegible]
[illegible] lub [illegible] – [illegible] [illegible]
[illegible] idei oswobodzenia – a [illegible] idei demokratycznej.
Jakże arystokracja [illegible] która z arystokracją [illegible].
[illegible] występującej przeciw szlachcie – [illegible] pod [illegible]
[illegible] i pod [illegible] nie [illegible] swego – występującej przeciw
Arystokracji – [illegible] [illegible] się [illegible].

ważność wezwania patryot. ówczesn.

W [illegible] historyi polskiego stoją w obronie szlachty — wezwaniem [illegible] drugi dziś [illegible] równie. —

Pisze autor „M. W. Ch." „Jestże co w szlachcie twardego? [illegible] własną [illegible] [illegible] [illegible] przeszłość" — „a wrogami kraju się stały! [illegible] [illegible] o powstaniu ani w stanie [illegible]" ... Jakto? kto zaniechał [illegible] od [illegible] społeczeństwa (nie wspomnę o dwudziestym narodu) [illegible] wielu [illegible] [illegible] rewolucyjnych? kto [illegible] powstania i walczył i ginął? kto zaległ więzienia [illegible], [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] prowadził ślad [illegible] do Kamczatki? aż do [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] w tej chwili [illegible] [illegible] [illegible] szlachty i jedno [illegible] o [illegible] [illegible] o [illegible] [illegible] do [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] z [illegible], z [illegible], i z [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] na [illegible] [illegible]. —

Pyta autor Man.: „Szlachto! coś ty robiła w 1846 — takiej smutnej lekcji nigdy przedtem w Polsce nie widziano." — Cóż myśmy robili?

Słuchaliśmy rozkazów Centralizacji — zagrzani jej gorącem [illegible] — wezwani w [illegible] [illegible] Ojczyzny do powstania powstaliśmy [illegible] [illegible] [illegible] — a gdy [illegible] (zwołaliśmy się wszyscy [illegible] przemówiliśmy do ludu) [illegible] szlacheckie [illegible] [illegible] [illegible] głośno wojnę na wspólnego wroga — wtedy lud [illegible] do [illegible] Centr. i [illegible] na wszystkie [illegible] między ludem [illegible]: [illegible] [illegible] bo ona waszej zguby tylko pragnie a swojej korzyści!" — A gdzie dziś lud odpowiedź na wezwanie do powstania — oh! [illegible] odpowiedź, to [illegible] i [illegible] [illegible], i centralizacyjni na wszystkich [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]* Panu jedynie bez nikt. [illegible] a w jego to [illegible] ludu — [illegible] ma [illegible] [illegible] od [illegible]?" „A co tylko było najczęściej [illegible] wśród ludu [illegible] [illegible] — nie w myśli [illegible]* — [illegible] [illegible] [illegible] między sobą o [illegible] [illegible] [illegible]. — Zaprawdę nigdy przedtem takiej smutnej lekcji w Polsce nie widziano!

* [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

I cóż dziś z tej lekcji? [illegible] [illegible]? Jeszcze [illegible] głosić [illegible] ludowi „[illegible] [illegible] kraj od [illegible] [illegible] panów polskich" „Starają się (szlachta) przekładaniem, kabałami, głodem powiększyć [illegible] [illegible] [illegible]" Kabałami? i głodem? [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] do [illegible] [illegible] w 1830 [illegible] Rząd. [illegible] [illegible] i szlachta [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] —

„Szlachcic [illegible] [illegible] [illegible] kraju — [illegible] [illegible] gruntowi" [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — a [illegible] [illegible] [illegible] nad ludem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Pr. i Austr. i Ross. [illegible]. — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] i przed [illegible] kraju — [illegible] [illegible] [illegible] szlachta [illegible]!

Ale to szlachta wszystkiemu winna – [illegible] – szlachta [illegible]
(7 półarch) i płaci podatki obcym Rządom – t. j. że płacąc je nie [illegible]
na konfiskatę! – [illegible] równie płaci podatki ot [illegible] nie [illegible].
Szlachta obcych Rządów – a [illegible] by ony [illegible] ich nie [illegible]
w kraju [illegible] – gdyby ze szlachty nie [illegible] ony [illegible]
[illegible] z takiem [illegible]? – [illegible] – i odpowiedź [illegible]!

„Jak niegdyś Bolesław Chrobry i [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] głowie [illegible]
[illegible] Korony – że wszystkim [illegible] że już jej [illegible]"... „[illegible]
[illegible] dla kraju"... „[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]" – [illegible] – i [illegible] [illegible]! +

I to [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] – żądaniem [illegible]
[illegible] być ~~ze~~ żądaniem. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
aby pragnąć [illegible] [illegible] [illegible] – i ta! [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] teorii [illegible] i [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]?
To nie są żądania [illegible] [illegible] [illegible]! To nie jest żądanie [illegible]
– [illegible] [illegible] co nam [illegible] – [illegible] demokratami, i [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] wola ogółu – [illegible] demokratami jest [illegible]
[illegible]! [illegible] [illegible] [illegible] – [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] obywatelów

Poślubuję [illegible] [illegible] „Kto [illegible] [illegible] [illegible] prawdę, niemanej świętej
[illegible] [illegible] [illegible], ma prawo [illegible] [illegible] rozkazywał"
Kto [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] – a [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]? (Czy [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] legalizowani [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] to [illegible] [illegible] [illegible]: „Aż do utworzenia [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] wszystkich [illegible] – [illegible]." Ale [illegible]
„wszystkich [illegible]" [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]" –
[illegible] [illegible] jest [illegible] od [illegible] Polski [illegible] [illegible]
[illegible] od [illegible]? – Jeśli by to [illegible] [illegible] [illegible] – to [illegible] [illegible].
[illegible] demokratami! –

~~[illegible]~~ Czego wolna Polska [illegible] – [illegible] – [illegible] [illegible]
[illegible] demokratycznym [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] myśl o jej oswobodzeniu [illegible] [illegible] konstytucji – „[illegible] [illegible] [illegible]"
Dracamy ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] [illegible] – tylko [illegible] [illegible] [illegible] Polski
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] w [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] w kraju [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] – [illegible] by tylko [illegible] [illegible]
tak [illegible] [illegible] [illegible]? A nawet gdyby cała szlachta [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]? [illegible] [illegible] [illegible] – szlachta jako [illegible], jako kasta – należy do historyi!
[illegible] sztandar rewolucyjny, [illegible] [illegible] [Specializowane] [illegible] [illegible]
aby [illegible] [illegible] [illegible] – [illegible] [illegible] [illegible] (Oswobodzenie" –
sztandar narodowy [illegible] sztandar [illegible] [illegible] [illegible] wszystkich [illegible] [illegible] rewolucyjnością demokratyczną:)

+ I to [illegible]! [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] – [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. – [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
„Gdybyście nas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (co [illegible] [illegible]). [illegible]!" Porównajcie
[illegible] [illegible]: „~~[illegible]~~
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] rewolucji [illegible] [illegible] – [illegible]

[illegible]

~~[illegible]~~ Manifest

~~[illegible]~~ odezwy, winien ~~[illegible]~~ objawić, (manifestować) zasady swoje wydawnictwa [illegible] ostatecznie a zarazem drogę [illegible] obraną — i [illegible] tej treściwej wyrazem ich świadomości czy rozstanie, tym jaśniej też [illegible] przechodzi [illegible] pole [illegible] ~~[illegible]~~ z zasad [illegible] objawić wolę [illegible] postanowienia [illegible]

[illegible] rozprawa [illegible] miast przyrzeczenia i przedsięwzięcia [illegible] otrzymać w odpowiedzi na rozprawę rozprawę. Jakie żywe przemówienie — takież odpowiedź: [illegible] [illegible] przedsięwzięcia na wszystkie pytania [illegible] odpowiedź. Tak tylko [illegible], celem rozprawy — rozprawa. — +)

[illegible] sformułowanie zasad swoich i [illegible] wszystko w najdoskonalszej [illegible] odrębności (aby [illegible] tylko prosta droga [illegible] [illegible] by[illegible]) [illegible] ale rozdwaja. [illegible] [illegible] [illegible] jednego odrzucenia. ~~[illegible]~~

~~[illegible]~~

[illegible] – to [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Miłość [illegible] [illegible] [illegible] zespół [illegible], [illegible] przykładem [illegible] [illegible] [illegible] różnej [illegible] rozpraw[illegible] nad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] przedsięwzięciu [illegible] rozprawa.

W ostatniej sprawie

Na końca

+) Manifest W. Ch. nie jest manifestem, jeśli rozprawa [illegible] [illegible] [illegible]

Przed [illegible] przyzwyczajonego do kraju: wyprawy [illegible] jak [illegible]

i prawdziwie przeprowadzić do niego. — Przyjęcie jakiejś zmiany politycznej

[illegible] poprzedzić niezadowoleniem z [illegible] obecnego — gdy to [illegible] i

skutkiem przyjmie władzy o możliwości zmiany. Po utworzeniu tego

przekonania dopiero można przedsiębrać kroki wprowadzające

prowadzące — [illegible] — wtedy dopiero ważnie zmiana [illegible]

[illegible] — W innym razie zamach byłby przedwczesnym,

[illegible] by się mianował [illegible] [illegible] liczby osób

lub [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

jego potrzebie z nieprzyjaznymi zasadami i [illegible] —

[illegible], [illegible] tylko [illegible] [illegible]

[illegible] ludzi [illegible] [illegible]. —

Dziś nader [illegible] [illegible] [illegible] kraj

[illegible] — [illegible] jeszcze [illegible] myśl [illegible]

i [illegible]. Między [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] potrzeby zmiany politycznej [illegible] [illegible]

w [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

i kraju [illegible] przypadkiem [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]. — Niezadowolenie [illegible] Rządu

dopiero [illegible] — a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]. — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] potrzeb-

[illegible] [illegible] [illegible]! — [illegible] [illegible]

[illegible]!" [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Manifestu

[illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

przez autorów [illegible]. Lud jest [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] — „[illegible] [illegible] [illegible]" — [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ludu, [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible]

[illegible]!" „[illegible]

[illegible] Podzielamy zasady wyznawane przez autorów

manifestu i [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

w których [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. — Podzielamy

[illegible] [illegible] zasady — niektóre [illegible] [illegible]

– form społecznego przymusu [illegible] się [illegible] i [illegible]
[illegible] teorie ich [illegible] zantagonizowana najwyższe [illegible]

[illegible] [illegible] – [illegible] [illegible] jeszcze [illegible]

~~[illegible]~~ nawet, ~~[illegible]~~ w [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible] t. j. w [illegible] ~~[illegible]~~ jego [illegible] [illegible]. Dojrzeje on,

dojrzeje! Przyjdzie czas gdy [illegible] – nie o Bogu [illegible] mówić…

mówić o Ludzie – przyjdzie czas że [illegible] Lud

[illegible] [illegible] [illegible]. I stanie się [illegible] jego.

To [illegible] [illegible] [illegible] od [illegible] [illegible] [illegible] –

[illegible] [illegible] [illegible] (więcej [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

[illegible] jak tej [illegible] [illegible], [illegible] wobec prawa [illegible].

I tak jest w samej [illegible]. ~~[illegible]~~ Lud [illegible] [illegible]!
[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] [illegible] –
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] :

Przyczyny [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]:

(1) Od swej [illegible], Lud przyzwyczajony do tego [illegible] że

w ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] [illegible] jest (właścicielem gruntu
[illegible]

– [illegible] w [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ – [illegible]

o [illegible] w sobie [illegible] – [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
~~[illegible]~~ w [illegible] do [illegible]

[illegible] [illegible] jako [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]:)
przyczyna [illegible] **Moja** [illegible] – [illegible] ~~[illegible]~~

[illegible] (t. j. [illegible]) – [illegible] [illegible] [illegible] – [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] podobne do [illegible] [illegible]

[illegible]-~~[illegible]~~ ([illegible] [illegible]), [illegible]-[illegible] [illegible], [illegible].
[illegible]

W [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] być [illegible] tylko z jednej strony t. j.
[illegible]

[illegible] [illegible] – [illegible] [illegible] tego [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] w [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] – [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] prawo [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] Lud [illegible]

[illegible] [illegible] by – [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] w [illegible].

[illegible], ..., [illegible] — 1848 [illegible]

2.) „Wyzwolenie kobiet". ~~[illegible]~~ [illegible] się z autorem [illegible] W. A. [illegible] w tej mierze jakieś [illegible] — [illegible] pod tem wyzwoleniem kobiet rozumiał — [illegible] [illegible] narodowych [illegible] — [illegible] w salonach [illegible] francuzczyzny o tem był. — [illegible] (nie [illegible]) kobiet [illegible] tego [illegible] [illegible]? —

3.) Praca obowiązująca — [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] na ostatnie — [illegible], dość że [illegible] nam ~~[illegible]~~ praca nie [illegible] [illegible]. — Prawie wszystkie [illegible] (i [illegible]) [illegible] [illegible] — artystyczne. — Z drugiej strony lud nie przyjął [illegible] [illegible] pracy jest [illegible] każdego [illegible] społeczeństwa [illegible] i lud [illegible] [illegible] ([illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] się [illegible] [illegible] — [illegible] — tego rodzaju [illegible] [illegible] p. p. — Organista [illegible] [illegible] w [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] jest [illegible] — [illegible] [illegible] a grunt [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] — a jeśli ~~[illegible]~~ że [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] w [illegible] pracę — [illegible] [illegible] w [illegible] [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~

[illegible] w [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible]? [illegible] [illegible]" [illegible] — [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]." —

[illegible]

a [illegible] wyrazami [illegible] V; [illegible]

[illegible] w 1881. [illegible] Cerby [illegible]

[illegible]

9 [illegible] (?!)

[illegible]

[illegible]

V [illegible] (na czas [illegible])

[illegible] zobowiązań i [illegible]

Centr. jako [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] Centralizacja nie [illegible]

VI [illegible]

[illegible] ulepszającej los

ludzkości [illegible]

[illegible]

[illegible]

VII [illegible]

[illegible]

Rozkazy. 6.) [illegible]

[illegible]

VII [illegible] 12.)

[illegible]

* [illegible]

[illegible]

"Skrócenie jedna drogą przez praktykę do teorji — przez teorję do praktyki jest niedostępna." (S.)

~~Dowbor (S.) & V.~~

~~⊖~~ (Ale prawda! ~~[illegible]~~ wy żądając że Japonja ~~Polska~~ [illegible] zaboru Rossji — aby Rossja nie mogła!.... ~~[illegible]~~ Jes żądanie tego niemogę — bez przedstawicieli Demokratów!)

program [illegible] — w [illegible]
[illegible]
[illegible]
~~[illegible]~~ [illegible]
~~[illegible]~~ [illegible]:
[illegible]

[illegible] [illegible] — [illegible]

~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~

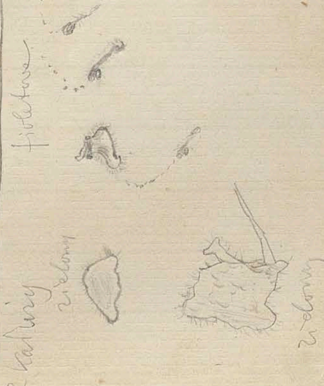
~~[illegible]~~

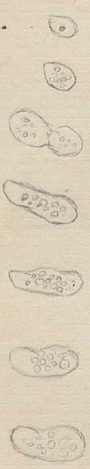
[illegible] & — what next? — ~~[illegible]~~ —

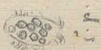
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~

Na mięsie

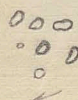
monady, Vorticelle,
Vibriony –

205

7/... Ogoły na ostro, zdawało się że jeszcze ~~raz~~ jakiś strzał ich się wymówić ... podzielał ~~[illegible]~~ ... [illegible] nie pomyślałem przyjechać do pisania ... ~~jakiś~~ przytłumionym głosem ... „Polska!" ... ~~[illegible]~~ wybuchnęła w boleści że się skonał ...

Stanęliśmy w szeregu aby się udać w pochód — na naszem Naczelniku białe [illegible] a wołanie z wielu ramion w ręce poszło z nami ... Odtąd od dziś dnia jak [illegible] aż Moskali w onym [illegible] samotnie i bez pomocy [illegible] Moskali w niewolę.

~~[illegible]~~ Przyłączyliśmy się do armii — z odwróceniem nas powitano ...

więcej nas mieli za regimentach. —

Ponuro ocknęła się armia ku Pradze — przez Rożany i Pułtusk.
W marszu zawsze jednak odzywały się okrzyki na Skrzyneckiego
„Z ponurem wejrzeniem stoczył możemy pamiętać aby z ~~[illegible]~~
stojącej naszej mogła się równać armii rossyjskiej.
A teraz gdy ją nawet przezwyciężył ... musimy jako
nieszczęśliwi wracać do stolicy — my co i my z tak wielkimi nadziejami
się opuścili. [— Ale przetrwamy nadzieję — dzień Maryi [illegible]
niedostępnych oddziałów. — Niech żyje Chłopicki!"...

Ale wnet to nie zaraz się stało: Skrzyneckiego armią zwinięto, a taki sposób mógł ją prowadzić po jednym batalionie w oczach [illegible] nieprzyjaciela ~~[illegible]~~ [illegible] była. —

Lecz nieprędko opuściły się szeregi armii i narodu.
Wtedy ~~dopiero~~ gdy ~~[illegible]~~ już był czas do przykładnienia —
Nadeszła noc 15° Sierpnia. Lud wytoczył wyrok sprawiedliwości.
Nowy Sejm był powinien wydać — ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ Lecz już znać było ~~[illegible]~~ przewrócenie.
Krukowiecki został Obrony Prezesem Rządu.

aby Polska zginęła tym razem:

~~[illegible]~~ I odtąd coraz bardziej chmurzyło się
Hanas niebo. Rozgrzane stały przed miastem w sile około 100,000 [illegible] aby
rozbrojenie już tak bliskiem było — Nikt nie traci nadziei
Pułk 4 stał w Warszawie. — ~~[illegible]~~ odwiedzić

Smutnym wydał się z pułku aby

ujrzeć Maryą w Jej ogródku na przedmieściu Wolskiem. — Gdym ją ujrzał
raz ostatni — była tak smutną!... Mówiła mi: „od dni kilku
~~[illegible]~~ przeczucie jakiegoś nieszczęścia: źle się dzieje ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ powstanie!"... ~~[illegible]~~ (Maryi) nasza armia
[illegible] mniejsza od rossyjskiej — ~~[illegible]~~ w wszystko działa ~~[illegible]~~ nie upadnie
bo lud o każdy piędź ziemi walczyć ~~[illegible]~~ będzie. — Mnie przeczucie
nie myli! odeszło źle Panu w oczach... ~~[illegible]~~ Zadrżałem — ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ uniesienia [illegible] straszne słowa [illegible] na pobojowisku
Ostrołęckiem... ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ Zadrżałem
~~[illegible]~~ — łzy się cisnęły do oczu — nie dozwolenia [illegible] „Bądź
zdrowa!..." — Nie odchodź — wiecznie wierna [illegible] ~~[illegible]~~ smutno!"...
„Daj mi 4 dni — niech [illegible] od Wymarcie wołać. Ja Lecki Zwązek

Firmowie [illegible]

Szuntowo 5 Rusi

błyszczą na niej jako krople rosy. — [illegible] kładzie ją na sercu. Oko mnie uchodzi od niej. „Bądź zdrów...." A ona blada jak śnieg — patrzy, położyła swą główkę na mojej piersi i [illegible] jakby wśród łez się mną żegna po raz ostatni, [illegible] po raz pierwszy „Ja Cię kocham!" [illegible] I jakby nie widziała co mówi, jakby mimowolnie i bez przedtem wszystkiego [illegible] ze słowa zmiata jej — by je szeptała bez namiętności — blada i smutna [— [illegible] Drżący drugi raz powtórzyła (w uczuć ze sobą [illegible] po raz ostatni — „Kocham Cię!" — i odwróciła mi się jako szczęśliwy. (a był jakiś [illegible])

Nadszedł dzień 6go września — dzień szturmu. — Już od Gordona reduta wpadła w powietrze. — Już wzięta Wola — Sowiński w kościółku pada od samotnego przed ołtarzem nie chcąc się poddać. —

My zająwszy pozycję za całą wszystkie na wszystkich Wolskim i Jerozolimskim — 200 dział sieją morderczym ogniem na Czyste [illegible] — Czyste zdobyte. Po trzykroć moskiewskie wdzierają się Moskale nie ustępują. — Czyste [illegible] wzywa do odzyskania Czyste 6go wieczorem — Gen. Małachowski [illegible] — Gen. Węgierski staje przed nami „Żołnierze! Dzieci! pamiętajcie [illegible] piekłem czwartym!" I znowu krwawa walka. — [illegible] Nad nami [illegible] ziemi krwawo wrogi [illegible]. — Cofamy się na przedmieście Wolskie — w ogrodach bój zacięty — Przedmieście się pali. — Rozsypani bronim ogród po ogrodzie — Każdy parkan [illegible] naraz osobno zdobywać. Znowu opór [illegible] przy następującym. — W zapale walki nie widziałem gdzie jestem. — Odwróciłem głowę i jej domu za nami! — Rozsypane [illegible] gdzie jestem. — [illegible] wraz [illegible] — przeskakuję sztachety jej ogrodu (biegnę ku domowi) — — widzę ją [illegible] widzę ją stojącą jeszcze wśród sztachet [illegible] / — krzyknęła przerażona i wyciągnęła ku mnie ramiona jakby wołając mnie, nagle jakieś niebezpieczeństwo — Objąłem ją — z za sztachet Moskal mierzy [illegible] — odskoczyłem na bok — strzał — chybił — mnie zgubił — Krótko mówiąc bagnet mój utonął mu w piersi. — — Obróciłem się ku domowi — jej już w oknie nie było — wbiegam do domu chcę ją ratować z zagrożonego gorejącego przedmieścia — [illegible] — ona na ziemi zemdlała — chcę ją ocucić całowaniem — okropnie! [illegible] krew się leje z piersi — kula zabłąkana wymierzona ugrzęzła w jej łonie — —

Walka wrzała zacięta w ogrodzie — [illegible] padały, [illegible] — nad jej trupem pochylony jak szalony nie widziałem nic wkoło siebie — —

[Marginal note, left: Płacząca rzekła mi wtedy po raz pierwszy]

[Marginal note, left, in pencil: Przyjmowałem ją dotąd [illegible] [illegible] — ale pamiętam [illegible] [illegible] z [illegible]]

[Marginal note, left: Jakie mi serce bił przestrach... / Stanąłem [illegible] jakby [illegible] z trwogą wzrokiem [illegible] pot kroplisty [illegible] wyrzucany. — Powiadając krótko chwycił [illegible] mnie — bez nagle]

1.) ~~Było to wieczór~~ Było to 26 Maja 1831 — Zapadał zmrok po nieszczęsnym dniu ~~[illegible]~~ Ostrołęki. ~~[illegible] walki pod Ostrołęką~~. — Działa rosyjskie grzmiały jeszcze od czasu do czasu. Nasze milczały oddawna.

Po krwawym trudzie całodziennej bitwy wszystko rozbite — rozproszone błąkało się po lesie szukając spoczynku. —

Nie wiem kiedy się rozproszyła nasza kompania [illegible] od samych kartaczy [illegible] — [illegible] oczy [illegible] przez czas jakiś leżałem bez zmysłów — gdym się ocknął z omdlenia [illegible] towarzyszy broni [illegible] ni głosu [illegible]. Otarłem oczy z krwi; [illegible] przestał; już tylko kilku nas było. — Postanowiliśmy [illegible]

~~[illegible]~~

Odrzuciłem mój karabin — ~~[illegible]~~ stłumany bagnet — [illegible] krew ściekała z niego kroplami —

Powlekliśmy się do bliższego lasu. Choć droga była niedaleka — zawsze kilkakrotnie musieliśmy odpoczywać. [illegible] Oparty o karabin i [illegible] — ja za nim [illegible] głowa owiązana chustą, [illegible] ręka na temblaku. —

Nie wiem czy zmrok już był [illegible] wzrok mój [illegible] drogi przed sobą nie widział [illegible] potykał się na trupach braci.

Gdyśmy doszli do lasu [illegible] już było. — ~~[illegible]~~

~~[illegible]~~ [illegible] — [illegible] w każdym kroku. — Ile tu trupów! — I wtem gdy [illegible] się wyłożył [illegible]

trąciliśmy nogą trupa a

poznaliśmy (jego ~~[illegible]~~ martwe oczy. — Był to [illegible]

[illegible] — [illegible] usta [illegible] zdawały się wyrzucać zemstę. — I niejeden za życia [illegible] — [illegible] trupem [illegible] — przyjaciela [illegible] ... i tylko jęknął cicho i szedł dalej —

Ojczyzna stracona — ~~[illegible]~~ Dziś?

[illegible] przyjaciel? ~~[illegible]~~ — W głuchym milczeniu

I wtem [illegible] jak nieznajomego samotnie — a gdyśmy się zbliżyli poznaliśmy go — [illegible] — I zawołaliśmy go po imieniu — a on ponad nas i [illegible] jęczał [illegible] i zakaszlał na Boga na Ojczyznę

[illegible] — ni odwagę. — I szliśmy dalej

I szliśmy dalej a jęki leciały za nami i za każdym krokiem [illegible] nas witały nowe [illegible] trupy z krwawemi twarzami — [illegible] — [illegible] Trup taki [illegible]

I szliśmy dalej. — Milczenie [illegible] było [illegible] —

Nagle głos nas zatrzymał: — Kto idzie?

[illegible]

W oddali [illegible] lasu [illegible] — [illegible]

aby [illegible] towarzyszy broni [illegible]

[illegible] zbiorowych

Margin notes:

[illegible] do lasu [illegible] armia rozbita [illegible]

[illegible] przedarliśmy się [illegible] lasu

[illegible] przy drzewa [illegible]

I szliśmy dalej

2)

I te dzieło wale trupów [illegible] — Ich [illegible] jeszcze — widać nie umieć [illegible] pierwszy [illegible]

Ah! to wy z [illegible] powitano nas okrzykiem — skąd [illegible]? coś tam [illegible]

— Co? ... i spotkaliśmy się w więzy — Ojczyzna ... i nie mogliśmy [illegible] ...

— „Nie zginęło! [illegible] ...

— „Darmo uwagi — [illegible] — cóż w rozsypce — [illegible] ...!

— Jeszcze nie zginęła!" zawołał jakiś [illegible] spotkałem i poznałem przyjaciela.

[illegible]? Podałem mu rękę — ściskał ją — „Już wstajesz! [illegible] naprzód!" [illegible]

— Co on mówi? zapytałem ...

— On [illegible] [illegible] gonie na nowo [illegible]

przyszedł się [illegible] ...

[illegible] trzymał mnie za rękę ... „Już wstajesz ... [illegible] wstajesz! Nie zginęła!"

i umarł ....

— „Hej! bracia zawołał porucznik naszego pułku — [illegible] że nie zginęła!" a my i marny trzeciej [illegible]? — Moskali [illegible] zabiliśmy

— „A naszych [illegible]?"

— „Mężnie 2000 [illegible] do 20[illegible] — czyżby im [illegible] z placu

[illegible]? — Nuż się [illegible] — ze [illegible] w inne strony [illegible] [illegible] mord — na [illegible] — [illegible] — a wtedy

my [illegible] obaczymy dzieci i ponad a [illegible] z tyłu. [illegible] a [illegible]

jeszcze nie zginęła!"

[illegible] mi serce zabiło — i [illegible] stało się w naszem [illegible]

I jeśli [illegible] na chwilę. Żołnierze poszli broń czyścić.

[illegible] mój zarazem to już był nadaremny [illegible]

[illegible]! ... ostra bagnetu został [illegible] wpośród Moskala — [illegible]

[illegible] na [illegible] czaszku. — [illegible] twarzyczki!.. [illegible]

[illegible] przy trupie mego przyjaciela — [illegible] go [illegible] przy [illegible]

Pomnij go!" [illegible] — [illegible] nie mogłem do [illegible]

broń [illegible] się od [illegible] na [illegible], i [illegible] się [illegible] i —

Usnąłem z [illegible] o przyjacielu. —

[illegible] marzenia ozarzyły moją duszę [illegible] Gorączkowym snie [illegible]

[illegible] Wydało mi się że wszystkie trupy które dziś widziałem

powstały nagle i wzniosły krwawe ręce ku niebu i wołały „oto [illegible]

wielki [illegible] krew tylko Polska [illegible] ziemi ciało poległych za [illegible]

pokryje." — I poszli kopać ziemię głęboko i [illegible] a [illegible]

[illegible] Środkiem [illegible] — i [illegible] [illegible] a [illegible]

[illegible] pełna gwiazd i [illegible] jako [illegible]

[illegible] mi [illegible] bogatym strojem w [illegible] i w [illegible]

na [illegible] I [illegible] stopą trupy — [illegible] ziemi z ziemi

[illegible] [illegible] na barkach [illegible] rękami [illegible]

[illegible], [illegible] plecach Moskwy i [illegible]. — I wszyscy na ziemi się

[illegible] Trupów [illegible] jako trup jeden — i [illegible] się [illegible] który

[illegible] był. — I na [illegible] się [illegible] [illegible]

pośród [illegible] — I [illegible] Car i [illegible] przed [illegible]

i [illegible] każdego [illegible] zapomniał [illegible] jest. — I przyszedł do mnie i wziął

mnie za rękę w ten czas [illegible] — on żyje — tak [illegible] jest [illegible]!" zawołał.

[illegible]. — I wszystkie trupy powstały nagle i [illegible] za [illegible]

[illegible] się ku mnie i [illegible] — broń [illegible] — i [illegible]

[illegible] i [illegible] — A mój przyjaciel [illegible] zimny [illegible] „Żyjesz! [illegible]

[illegible] się trupem!" i [illegible] bagnet. Podałem go [illegible] Car nad

go [illegible] [illegible] [illegible] do [illegible] w nas

[illegible] wszystkich [illegible] i [illegible] się [illegible]

[illegible] i [illegible] [illegible] [illegible] palmami [illegible]. Słońce [illegible]

ziemię. — [illegible] nagle słońce zagasło [illegible] zabłysły gwiazdy

[illegible] nad Polską

Marginal notes (left): [illegible] ... trupa, [illegible] — Którzy [illegible] — Trupy [illegible] — Krwawe ręce [illegible] — [illegible] trupy mego przyjaciela — [illegible] [illegible] [illegible]

3.)

204

~~Jakobym dech nowy wstąpił we mnie~~ Jakbym nie mógł już rozstać się z tem jednem jeszcze ~~spojrzeniem~~ ~~pobiegłem już dalej ku~~ ... ~~morza~~ niosło mnie sam ku Polsce — brzeg już blisko i bliżej — A gdy na brzeg wstąpiłem urwała się jedna gwiazdka z błękitu — i leciała drżąca ku ziemi i spadła na moje piersi — — —

Przebudziłem się.

Na obłymnie ~~[illegible]~~ otuliłem zieleniejącym trawnika, owinięty płaszczem, owiany mgłą porannego, ~~[illegible]~~ leżałem (w gorączce) z raną pośród rannych. — Silniejsze dmuchnięcia wiatru zbudziło mnie. — Spojrzałem wokoło, orzeźwiony chłodem.

Spią wszyscy — li zdala cień się jakiś stanowczym krokiem przesuwa — to straż czuwająca. Wschód zaledwie rumienić się począł jakby od blasku dalekiej łuny. [Księżyc blady czar bardziej ... niż przerażony pożarem słońca.] — Cisza była — jakby anioł śmierci otulił ziemię swym skrzydłem. Tylko od czasu do czasu rozlegał się słaby odgłos mierzonych kroków czuwającej straży. —

Płonęło mi czoło owiązane chustą, gdyż rana była głęboka. — Spalone od gorączki wargi drgały mi od chłodu; dreszcz przebiegał co chwila ciało moje. — A jednak czułem że mi lepiej, że wyzdrowieję. Otarłem rosę z mej twarzy; ~~[illegible]~~ chciałem poprawić zawiązkę na mej głowie — lecz (niepodobna, gdyż) lewej ręki wiszącej na temblaku nie zdołałem podnieść; — zdawało mi się jakoby ~~[illegible]~~ kula co w niej wczoraj ugrzęzła ciężyła w niej jeszcze. — Układłem się na ziemi, owinąłem płaszczem, podparłem ciężącą głowę moją. —

Porankowy wietrzyk wonią jakąś owiał mnie. — To kwiatek macierzanki koło mnie rosnący woń swoją miesza z myślą co się wznosi zawsze. — Kwiat macierzanki — to ulubieniec ulubionej mojej; woń jego rozmarzyła mnie: wróciłem myślą do rodzinnych stron. — Skrzydłami ~~[illegible]~~ marzeń szybowałem [nad domem starego Ojca ~~mego~~] jak ptak nad gniazdem swojem. [Marysieńka wkoło ~~[illegible]~~ była cisza jak w świątyni. Li od czasu do czasu słychać było ... ~~[illegible]~~ kroki czuwającej straży. — Marysieńka marzeniem młodzieńca.] Błysk nadziei rozjaśnił żałość mej duszy, ... wygładziły się zmarszczki na ~~[illegible]~~ skrwawionem czole. — Spojrzałem na ... wiszącą na mej piersi, wspomniałem słowa ~~[illegible]~~ wówczas wyrzeczone do mnie; — serce mi żywiej biło zaczęło: choć ciężko ranny, choć drżący od chłodu — jednak szczęśliwym się czułem. Uszczknąłem kwiatek macierzanki — wskrzesiłem w myśli chwilę pożegnania. — A w gorączkowym marzeniu mimowolnie stanęło mi w ustach ukochane imię; wymówiłem je półgłosno: „Marya!“ . . .

Jak cichy westchnienie blisko siebie. — Zwróciłem głowę: wszystko w koło mnie w głębokim pogrążone uśpieniu. — Zdawało mi się jakoby jak ono był tylko urojeniem gorączkowej wyobraźni. ~~[illegible]~~ — Ażebym się przekonać, głośniej wymówiłem słowo którego dźwięk takiej rozkoszy napełniał duszę moją. — A jakby w odpowiedzi jak się odezwał wyraźny a tak żałośny (jęk) szereg się zatrzasł mimowoli. — [a dźwięk — niezwykły mnie być jakby z śmiechem zmieszany rozpaczy]

— Kto mi urąga? zapytałem. —

— Umierający — odrzekł głos ów. — Spojrzałem koło mnie. — Patrzał na mnie rozwartemi oczyma ciało rannego towarzysza broni. — ciężko zatkodrżeniemi oddechem przedłoka (śmierci); w wyrazie twarzy jego ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ (razem) ... boleść i spokój. —

/. Kto

4.)

– Kto ty jesteś? rzekłem doń. Czy potrzebujesz pomocy? –

Uśmiech gorzki wystąpił na zsiniałe lica jego: Wyjm bagnet z piersi mojej… możesz mi pomódz. – Czemuż mi zatruwasz konanie?.. I jam miał Maryę moją! – umarła mi! – Byłbym zastygł spokojnie, bez jęku – spoglądając na wschodzące słońce: czemużeś tym uściskiem nowo rozpłomienił we mnie gasnące życie, ożywił mnie boleścią?.. Przeklątbym Cię – gdyby nie Marya!

Uklękłem przy umierającym. Oczy jego [illegible] (blaskiem zabłękitniały) popielejącego [illegible] zarzewia. – Chwyciłem go za rękę; ręka jego zimna była. – I [illegible] a w mowie jego z[illegible] jako blask spadającej gwiazdy.

– Czuję woń macierzanki – to był jej kwiat ulubiony! … o! pamiętam dzień pożegnania!.. Jakżem był szczęśliwy… żegnając wtedy raz pierwszy. – Dziś też pożegnałem znowu – – trupa!..

– Człowieku! [illegible] – czy chcesz mi serce rozszarpać? – to kwiat mojej Maryi!.. [illegible]

(Dziwnym jakby dźwięku śmierci i żalem, teraz)

– Będzie – rzekł – a głosu jego tyle było pewności i moc takową owiewał, i zdało mi się że słowo to rozbrzmiało w całym świecie: – i jak umierającego koło mnie [illegible] pytający okiem straży, i zwiędły budzący się ptaszek, i podnosi światło, rozlewająca się woń kwiatów – czerwieniejąca zorza: – wszystko zdało mi się zespolić w głos jeden (w jedną harmonię) – a mi mówiło „Tak – będziesz szczęśliwym!“

– Będzie! – rzekł – ja nie pojmuję zkąd mi [illegible] to pewnie – ale jam pewien. – Zkąd że to podobieństwo imion naszych drogich – i kwiatów nam drogich – i losów naszych – kto nam przed śmiercią [illegible] dał byśmy się poznali?

I usłyszałem słowa jego – i byłby każde wyrzekł słowo był słyszał je z ust jego – tak [illegible] pewności, tak [illegible].

– Ot powiedz mi – jakie Twoje losy? –

A on się zerwał jakby nadludzką siłą i podniósł się na pół z murawy. Chwycił mnie za rękę i odepchnął i spojrzał ze wzgardą i zajęknął.

– I tyś pokoju pytasz jakie me losy? – Ty kochasz swą Maryę?! [illegible] Umarła mi a Ty pytasz jakie me losy? Maryo! Maryo! [illegible] me losy!.. I zaśmiał się gorzko. – A wielka wzgarda w śmiechu jego była.

I opadł bezsilny na murawę, – przerażony pochyliłem się nad nim, zakryłem oczy z rozpaczy. –

Ostatni płomień na wszystkich powiekach, przyniósł gorące do ust uwięzłą na piersi zmarłej – Przeszyty był bólą co utkwiło mu w łonie – był w nim słowy kochanki. –

Gdy zbudziłem się wzrokiem [illegible] mówił, a już mówił jak umierający ten jak ustawicznie że nie utracił nadziei szczęścia. – Zdawało się że wspomnienie ich mu dodaje, przydłuża chwilę jego życia. –

Zadrżałem mimowolnie… a on mówił dalej –

Zwrócił na mnie oczy (błyszczące, rozgorzające) Lecz gdy w nich [illegible] to jakiś blask niezwykły wytrysnął (i z oczu jego) trzymał mnie nieruchomie jakoby w wzrok więź czarodziejskiej baśni utkwiono, [illegible] zwróconemi zdawało się jakby patrzał gdzieś dalej… w nieskończoność. Gdy tworzy uśmiech wystąpił na usta gorzki – zniknął raz [illegible] z oczu jego [illegible] to wyrzekł ciche słowa: [illegible] moja – i zadrżałem, głosu [illegible] – niema przeznaczenia. Życie moje nie będzie powtórzeniem Twego…“

Spoglądał na mnie – i [illegible] zdał wielkie wzruszenie które przez moją cięż[illegible] podniosło [illegible].

5.) 208

~~r. 20 Maja wkroczyłem z korpusem Dembińskiego~~

Z poleceniem Bogusławskiego przybyłem do korpusu Dembińskiego gdy ten miał zdobywać Ostrołękę — Na wieść o zbliżeniu się głównej armii jenerał Sacken opuścił bez strzału, zostawiając piękną [illegible] 20. wkroczyliśmy do miasteczka [illegible] pierwsi?... Od wybuchu powstania nie widziałem jej. Z tym krzyżem na piersi, z tą krwią na czole stanąłem przed nią... Jakże piękna była!...

Mieszkała w małym domku wśród ogrodu... (Tam!... tam pamiętasz była każdy kwiat, każde drzewo...") Wszystko jakby to dzisiaj...

Westchnąłem — wspomniałem mały domek wśród ogrodu na przedmieściu Wolskiem w Warszawie... — on mówił dalej:

— W zielonej altanie czekała na mnie jak brata —

„Jakżem tęskniła za tobą Jakżem się bała o ciebie!"... i zaczęła bawić się krzyżem wiszącym na mej piersi...

„Tyś był walecznym!... O mój drogi — nie narażaj się zbytnie... jakbym umarła gdybyś ty...." i nie mogła dokończyć! Odgarnęła białą rączką włosy z mej skroni aby odsłonić bliznę na mem czole... „O tak! jakże ci z tem pięknie!" — „Widziałam dziecinnie się tak — kiedyś był w mundurze — już był po wojnie... Goniłeś za mną w tym ogrodzie — motyle były zawsze dziwne opadały róże dokoła róże kwitły tak bujnie — jak nigdy na jawie — uciekałam co tchu przed tobą po różanym kobiercu — Tyś mnie już doganiał i miałeś mnie pochwycić w różanych liściach a tak było niebo że [illegible] dokoła — i tak było pięknie dokoła różowo — różowo — różowo — I wskoczyłam w gęste leszczyny — i nagięłam gałęzie na sobie aby się ukryć przed Tobą — Tyś mnie szukał i wołał a ja tam siedziałam jak w zielonej klatce — i tak wszędzie było pięknie zielono... zielono... zielono... Tyś mnie już znalazł — Krzyknęłam i tak mi się zdawało że się zmieniłam w motylka i furknęłam pomiędzy gałęzie ~~[illegible]~~ i schowałam się w kielichu białej lilji... a tyś nachyliłeś drugą lilję i nakryłeś mnie [illegible] tym kielichem w którym siedziałam I tak mi tam było lubo i wonno — jak liljowo, dokoła — [illegible] a mnie [illegible] przedzierało przez zamknięte liście

Boże! Chodź — oni tam były! Jakże mi serce biło że ją obaczę — jakżem się bał o nię gdyśmy [illegible] wpadali na nieprzyjaciela w marszu. — Lecz Bóg zrządził inaczej.

Tańczyłyśmy w powietrzu jak rój różanych motyli

6.) się zdawało żem ja w jakimś zaczarowanym pałacu z [illegible] spała... A Ty chwiłeś mnie stąpić w Twe ręce niedbały i podniosłeś wzlot — ale jam Ci uleciała — zamigotałam Ci przed oczyma skrzydełkiem — i uleciałam coraz wyżej i wyżej na niebo... na niebo — i tak mi tam było błogo, tak pięknie dokoła niebiesko... niebiesko... niebiesko...

Tylko mi było tęskno za Tobą ....

Dzień dnia [illegible] ocknęłam się — wołał — [illegible]

a Jeśli się ziszczą po śmierci... rzekł — to Ci lubo wtrakcie nam obojgu — i będzie nam błogo dokoła — niebiesko! — i dodał z niewysłowioną boleścią

Będzie nam błogo — może tam się zapomina o Ojczyźnie swojej!....

Zachmurzył czoło i przygasnął na chwilę powieki — widać było jak go siły coraz bardziej opuszczały.

Przetarł oczy i [illegible] mądrze — gwoźno — „Jeśli kochasz Ojczyznę — nie kochaj twoich dziewczyny... nie kochaj, bo nie przeżyjesz jej śmierci gdy Ci umrze!" — I śmierć widział — marzył.

Zbłąkanym okiem wspomnieniem. Przycisnął do ust obraz swojej Maryi: — „Była wśród nich gałązka mirtu — kwiatki których trzymała w dłoni zgasłe umie" — Nie wiedział, że obrazy — gałązki już zielone — może przez i Matki [illegible] nadziemnego serca —"

Ach nie mogę wytrzymać — spojrzał w stronę wschodu — na zaczerwienioną się zorzę. [Z porą mówił spokojniej gdy wschód dokonuje dzieło swego czynienia — ramion [illegible] żal wielki w jego głowie ramion stroje nam skrzepnie... Uczynione było jego obyczaj — Zdobyliśmy Żytomir... Gdy Dybir — Udałem się do pułku. — zwróciliśmy do Akurdziny — Ona już zaczęła — Rozrzewniony [się] — Wszedłem — Jej dom zginął pod Żytomierzem — serce jej pękło. — Wszedłem do jej domu — wszystko tak jak dawniej — w altanie na kamiennym stole miała [illegible] na pół zwiędły... Wszedłem do jej domu — przy trumnie Matka zapomniała się od płaczu — przemówiłem do niej i wspomniała mnie — — „Bóg miał litość nad nami... bracie ona mi się w oczach — Została zwiędła tryumf nad nami i pokaż mi rękę... Ojcze wolności...!"

Zdawało się mi — zwarzone

Żołnierze wstawali ze snu — posępne twarze — ponure konie... — Żołnierze... Dalej! dalej! już świt — Skrzynecki odjechał w noc do Rosji... Dalej! dalej! już świt — w marszu — wrogi gdzieś nie Bem przeszedł... armia już w marszu — — Matki! Matki! .. Skrzynecki na koń — Niech żyje Bem!... Niech żyje Ojczyzna! Matko! — Zwycięży! — Wstanie Ojczyzna — Da Bóg! zwyciężymy! Prawo z przyszłością a Polska nasza!"

„Trup w Ostrołęce — a w Ostrołęce Matka!"

Umierający trzymał mnie za rękę — i zwrócił do siebie — skonał... Zjęknął boleśnie... „Ojczyzno — na morze — nieszczęście dobywszy strzeli — i wiara w siebie — nie bardziej bagnet zakrwawiony ostatni dom jam strzaskał ...! — Oh! — — Jezus Maryja......."

Ostatnie tak tylko wyrzekał ostatni rozkaz — Odwróciłem się aby nie patrzył — ... oh!...." Ty masz twoją Maryję — Maryja! Maryja! Maryja!

Cicho szepnął...

Już jak na tle oceanu jak mgła co [illegible] się przebolał i przetrwał oczy i marzył.

„Niczego mi nie trzeba — mój drogi umrzeć — żeśmy zostali razem...."

Skrzynecki jak zawsze walczący — ocknął się.

Szarża polska

A ona? ona już teraz była mi martwą mi ze życiem." I [illegible] zajęłam zostałam przez twarzy — przyjęła — a wielka rozpacz w niej była. —

Twarz jego zbielała, szczerbił oddech przez nim podniósł. Skrzynecki zasłonił jakby nagle jakoś wzniósł go przed którą i zachował się z ogniem i okrzykiem:

~~Pamiętaj go na piersi~~ ~~medaljonik z jej portretem~~ [illegible]

Na szyi miał medaljonik z jej portretem. — Pamiętaj go na piersi.

Moskale wyparli nas stąd i z tamtąd — towarzysze broni chcieli mnie wyprowadzić z jej domu... [

Z rozpaczy rzuciłem się na wroga — ~~[illegible]~~ chciałem zginąć i jakem walczył — nie pomnę... lecz nie widziałem przed sobą błysku ~~[illegible]~~ bagnetów, bom zaniósł je odbijać — Bagnet ~~[illegible]~~ moskala utrzymał się na jej medalionie... zniszczył ~~jej [illegible] malowidło~~ wyobrażenie jej żywe — i nigdy już je nie widziałem...

Musiałem walczyć szalenie bo siedmiu bagnetami brali już nieprzyjaciele do niewoli — nasi napowrót ~~[illegible]~~ mnie odbili. — Ranny ~~[illegible]~~ niemogłem walczyć dłużej...

Do połowy świat ~~[illegible]~~ bój — ~~[illegible]~~ w podniecie poddano Warszawę — ~~[illegible]~~...

Opuścili[śmy] miasto — Moje jeszcze nieraz [illegible] oczy [illegible] na ~~[illegible]~~ Warszawie — ~~[illegible]~~!

~~[illegible]~~ Ślicznotka [illegible] dożyć takiej drugiej śmierci... Myślałem że nie przeżyję.

Zaś miała być urzeczona na me serce — strata Ojczyzny — ~~[illegible]~~ śmierć Ukochanej. ~~[illegible]~~ — Przebolałem!

Każde cierpienie błędne z czasem — przez miłość Ojczyzny, każdy ból przeboleje przez [illegible] ~~[illegible]~~

~~[illegible]~~ później wróciłem do kraju — ożeniłem się [— mój syn najstarszy zginął za Ojczyznę ~~w Węgrzech w r. 1849.~~ 1861 — mój drugi za nią żyje [illegible] wolna. —

[— [illegible] ~~[illegible]~~

— Chwilę milczenia — i [illegible] do nas [illegible] ..... Jesteś [illegible]!"

III Scena przy starej ciotce

[— „Przyszła [illegible]

IV ~~[illegible]~~

Medaljonik nie [illegible], [illegible] — [illegible] ? — [illegible]

[illegible] „Jej medalion [illegible]!"

Bracia po łosie.

MS [~~Należy dopisać początek;~~ Działo się w wystawie Warszawskiej r. 1860. — — [Obraz korespondencji w „Czasie" z r. 1860.]

Opis wszystkiego wiernie, a potem: (Tak opowiadał Pan Wojciech:

~~Dwie Mary~~

Bracia po łosie.

Obrazek z 1831.

pisane w r. 1853 czy 1854 we Lwowie

Skrobe po

